

वार्षिक प्रगति पुस्तिका

आ.व. २०७७/०७८

आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति प्रतिशत

प्रकाशक :

डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर, हेटौडा

फोन नं. : ०५७-५३१८१५, ५३०५५३

ईमेल : dfomakawanpur@gmail.com

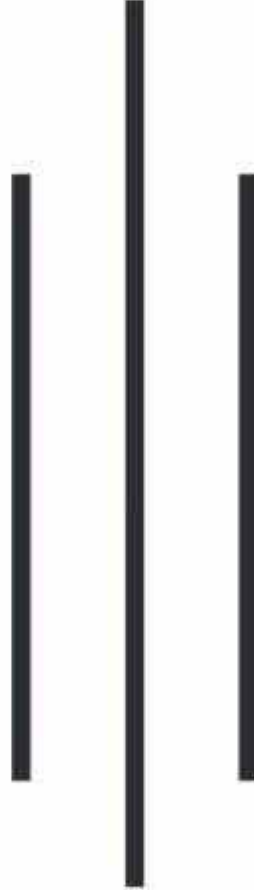
वेबसाइट : www.dfomakawanpur.gov.np

वार्षिक प्रगति पुस्तिका

आ.व. २०७७/०७८

प्रकाशक

डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर
हेटौंडा

फोन नं. : ०५७-५२९८९५, ५२०५५३

ईमेल : dfomakawanpur@gmail.com

वेबसाईट : www.dfomakawanpur.gov.np

शुद्ध शब्द

वन नेपालको महत्वपूर्ण नवीकरणीय प्राकृतिक सम्पदा हो । नेपालको कुल भू-भागको ४४.७४ प्रतिशत क्षेत्र वनले ढाकेको छ । यस जिल्लाको कुल भू-भागको ६७.९९% वन क्षेत्र मध्ये डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर अन्तर्गत ६५ प्रतिशत क्षेत्र वनले ढाकेको छ । नेपालको मध्य पहाडी तथा भित्री मधेस क्षेत्रमा पर्ने मकवानपुर जिल्ला प्राकृतिक स्रोतले सम्पन्न जिल्लाको रूपमा चिनिन्छ । यस जिल्लामा रहेको वन स्रोतको द्विगो व्यवस्थापन गर्नको लागि वन समूह तथा सरोकारवालाहरु बीच समन्वय र सहकार्य गरी कार्यक्रमहरु संचालन हुदै आएको छ । डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर, हेटौँडाद्वारा आ.व. २०७७/०७८ को स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम बमोजिम सम्पादन भएका क्रियाकलापहरुको के कति प्रगति हासिल भए, कार्यक्रम सम्पादनमा आईपरेका समस्याहरु र चुनौती, वन अपराध नियन्त्रणका लागि गरिएका प्रयास, वन पैदावार विक्री वितरण र सो बाट प्राप्त राजस्व तथा डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर अन्तर्गतको वन क्षेत्र सम्बन्धी सूचना र तथ्याङ्कहरुको अभिलेखीकरण गरी सरोकारवाला निकायहरुलाई जानकारी दिने उद्देश्यले यो वार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन गरिएको हो ।

यस कार्यालयबाट आ.व. २०७७/०७८ मा संचालित प्रदेश सरकार तर्फको राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन, वातावरण संरक्षण तथा शहरी वन, पर्यटन प्रवर्धन तथा पूर्वाधार विकास र डिभिजन वन कार्यक्रमहरुको वार्षिक भौतिक प्रगति ६७.३५ प्रतिशत र वित्तीय प्रगति ५६.७५ प्रतिशत हासिल भएको छ भने संघ सशर्त अनुदान कार्यक्रम तर्फ राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम र जडीबुटी विकास कार्यक्रमको भौतिक प्रगति ७७.६० प्रतिशत र वित्तीय प्रगति ४७.७९ प्रतिशत प्रगति हासिल भएको छ ।

अन्तमा, कोभिड १९ को उच्च जोखिमको बावजुद समग्रमा सन्तोषजनक प्रगति हासिल गर्ने कार्यमा सहयोग पुरयाउनु हुने डिभिजन वन कार्यालय, सबै डिभिजन वन कार्यालयहरुमा कार्यरत सम्पूर्ण कर्मचारीहरु, सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह तथा ऋजुलिपती वन उपभोक्ता समूहहरु, सरोकारवाला सरकारी तथा गैर सरकारी निकायहरु र निजी क्षेत्र लगायत आम नागरिकलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । साथै वहाँहरुको उल्लेखनिय योगदानको हृदयदेखि नै प्रशंसा गर्दछु । कार्यालयको आ.व. २०७७/०७८ को समग्र वार्षिक प्रगति विवरण सहित यो **प्रगति पुस्तिका** तयार गर्ने डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर, हेटौँडाका योजना शाखाका सहायक वन अधिकृत (अधिकृत स्तर आठौँ) श्री बसन्त राज गौतम र उक्त कार्यमा सहयोग गर्ने कार्यालयका सम्पूर्ण कर्मचारीहरुलाई हार्दिक धन्यवाद दिन चाहन्छु । **धन्यवाद ।**

इमनाथ पौड्याल
डिभिजन वन अधिकृत
डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर, हेटौँडा

विषयसूची

भाग १

मकवानपुर जिल्लाको सामान्य परिचय

१.१	मकवानपुर जिल्लाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि तथा मुख्य विशेषताहरू	१
१.२	भौगोलिक अवस्थिति र सिमाना	२
१.३	मकवानपुर जिल्लाको भू-उपयोगको विवरण	२
१.४	राजनीतिक विभाजन र डिभिजन वन कार्यालयको क्षेत्र	३
१.५	स्थानीय तह अनुसार वन क्षेत्रको विवरण	४
१.६	जनसंख्या र जातजाति	५
१.७	धर्म, संस्कृति, भाषा र पेशा	७
१.८	माटी	८
१.९	जियोलोजी (खनिज, चट्टान) तथा भू-वनोट	९
१.१०	जलवायु (हावा पानी, वर्षा, तापक्रम)	११
१.११	जल सम्पदा (तडी, ताल, सीमसार क्षेत्र)	१२
१.१२	मकवानपुर जिल्ला अन्तर्गत पाइने प्रमुख काष्ठजन्तु तथा गैरकाष्ठजन्तु वन पैदावारहरू	१३

भाग २

डिभिजन वन कार्यालयको परिचय तथा सांगठनिक संरचना

२.१	परिचय	१७
२.२	डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू	१८
२.३	स्थानीय तह अनुसार सब डिभिजन वन कार्यालयहरूको कार्यक्षेत्र	१९
२.४	डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको सांगठनिक संरचना	२१
२.५	डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर, हेटौडाको सांगठनिक संरचना २०७५	२१
२.६	जनशक्ति	२२
२.७	कार्यालयमा रहेको इलेक्ट्रोनिक्स सामग्रीहरूको विवरण	२३
२.८	आ.व. २०७७/०७८ मा घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयमा दर्ता भएका वनमा आधारित उद्योग सम्बन्धी विवरण	२३
२.९	डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको नाममा रहेको जग्गा जमिन र उपयोगको विवरण	२५
२.१०	सरकारी घर तथा जग्गाको विवरण	२६
२.११	डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरद्वारा व्यवस्थापन गरिएका वनको विवरण	२७
२.१२	सामुदायिक वन	२९
२.१३	कृषियती वन	३१
२.१४	वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनको अवस्था	३२
२.१५	धार्मिक वन	३४
२.१६	निजी वन	३४
२.१७	डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको आ.व. २०७७/०७८ मा विरुवा उत्पादन सम्बन्धी विवरण	३४
२.१८	आ.व. २०७७/०७८ मा वन पैदावार उत्पादन तथा विक्री वितरणको विवरण	३५
२.१९	वन अतिक्रमणको विवरण	३५

२.२०	आ.व. २०७७/०७८ मा प्राप्त राजस्व आम्दानी तथा बेरजु रकमको विवरण	३६
२.२१	उल्लेखनीय कार्य गर्ने समूहहरु	३६
२.२२	मुद्दा सम्बन्धी विवरण	३७
२.२३	जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति सम्बन्धी विवरण	३७

भाग ३

**डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरबाट सम्पन्न संघ सशर्त
अनुदान कार्यक्रम तथा प्रगति विवरण**

३.१	संघ सशर्त अनुदान कार्यक्रम	३८
	(क) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु	३८
	(ख) चालुखर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु	४०

भाग-४

**डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरबाट सम्पन्न प्रदेश सरकार (उद्योग,पर्यटन,
वन तथा वातावरण मन्त्रालय) तर्फको कार्यक्रम तथा प्रगति विवरण**

४.१	राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	४२
४.२	वातावरण संरक्षण तथा शहरी वन कार्यक्रम	४७
४.३	पर्यटन प्रवर्द्धन तथा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	६३
४.४	डिभिजन वन कार्यालय कार्यक्रम	६५
४.५	आ.व. ०७७/०७८ को विनियोजित बजेट रु. लाखमा	६६
४.६	आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक प्रगती प्रतिशत	६६
४.७	आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति प्रतिशत	६७
४.८	वार्षिक प्रगतिको समीक्षा	६८

अनुसूचीहरु

अनुसूची-१ : वार्षिक लक्ष्य प्रगति विवरण

राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	आ.व.: २०७७/०७८	७०
---	----------------	----

अनुसूची-२ : वार्षिक लक्ष्य प्रगति विवरण

वातावरण संरक्षण तथा शहरी वन कार्यक्रम	आ.व.: २०७७/०७८	७९
---------------------------------------	----------------	----

अनुसूची-३ : वार्षिक लक्ष्य प्रगति विवरण

पर्यटन प्रवर्द्धन तथा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	आ.व.: २०७७/०७८	८३
---	----------------	----

अनुसूची-४ : वार्षिक लक्ष्य प्रगति विवरण

डिभिजन वन कार्यालय कार्यक्रम	आ.व.: २०७७/०७८	८५
------------------------------	----------------	----

अनुसूची-५ : वार्षिक लक्ष्य प्रगति विवरण

संघ सशर्त अनुदान कार्यक्रम	आ.व.: २०७७/०७८	८९
----------------------------	----------------	----

अनुसूची-६ : डि.व.का मकवानपुर अन्तर्गत सब.डि.व.का अनुसार सामुदायिक वनहरुको विवरण	९१
--	----

अनुसूची- ७ : वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनको लागि दिएको विवरण	९१
--	----

तालिकाहरू

तालिका नं. १.१ मकवानपुर जिल्लाको भू-उपयोगको विवरण	२
तालिका नं. १.२ मकवानपुर जिल्ला स्थानीय तह अनुसार वन क्षेत्रको विवरण	४
तालिका नं. १.३ : मकवानपुर जिल्लाको जनसंख्या (२०७८)	४
तालिका नं. १.४ मकवानपुर जिल्लाको स्थानीय तह अनुसार जनसंख्याको विवरण	४
तालिका नं. १.५ मकवानपुर जिल्लाको जातजातिको विवरण	६
तालिका नं. १.६ मकवानपुर जिल्लाका विभिन्न धर्मालम्बीहरूको विवरण	७
तालिका नं. १.७ : मकवानपुर जिल्लाका विभिन्न भाषाभाषीहरूको विवरण	७
तालिका नं. १.८ : मकवानपुर जिल्लाको पेशागत जनसंख्याको विवरण	८
तालिका नं. १.९ मकवानपुर जिल्लाका लिथोलोजिकल ईकाइहरू	१०
तालिका नं. १.१० मकवानपुर जिल्लाका संभावित खनिज स्रोतहरू	१०
तालिका नं. १.११ मकवानपुर जिल्लामा पाइने प्रमुख चरा प्रजातिहरू	१४
तालिका नं. १.१२ जिल्लामा पाइने प्रमुख स्तनधारी वन्यजन्तुहरू	१४
तालिका नं. १.१३ जिल्लामा पाइने प्रमुख घस्रने जनावरहरू	१४
तालिका नं. १.१४ मकवानपुर जिल्लामा पाइने माछा प्रजातीहरूको विवरण	१६
तालिका नं. १.१५ मकवानपुर जिल्लामा पाइने किरा फाट्याग्री प्रजातीहरूको विवरण	१६
तालिका नं. २.१ सब डिभिजन वन कार्यालयहरूको क्षेत्रफल तथा मुकाम	१७
तालिका नं. २.२ स्थानीय तह अनुसार सब डिभिजन वन कार्यालयहरूको कार्यक्षेत्र	१९
तालिका नं. २.३ स्वीकृत दरवर्ती र पदपूर्तिको अवस्था	२२
तालिका नं. २.४ कार्यालयमा रहेको इलेक्ट्रोनिक सामग्रीहरूको विवरण	२३
तालिका नं. २.५ आ.व. २०७७/०७८ मा घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयमा दत्ता भएका वनमा आधारित उद्योग सम्बन्धि विवरण	२३
तालिका नं. २.६ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको नाममा रहेको जग्गा जमिन र उपयोगको विवरण	२४
तालिका नं. २.७ सरकारी घर तथा जग्गाको विवरण	२६
तालिका नं. २.८ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरद्वारा व्यवस्थापन गरिएको वनको सक्षिप्त विवरण	२७
तालिका नं. २.९ स्थानीय तह अनुसार रहेका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको विवरण	२७
तालिका नं. २.१० स्थानीय तह अनुसार रहेका कबुलिमती वन उपभोक्ता समूहहरूको विवरण	२९
तालिका नं. २.११ डि.व.का मकवानपुर अन्तर्गत सब.डि.व.का अनुसार सामुदायिक वनहरूको विवरण	२९
तालिका नं. २.१२ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर अन्तर्गत कबुलिमती वनको तथ्यांक	३१
तालिका नं. २.१३ वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनमा आधारित वन व्यवस्थापन प्रणाली सागु भएका सामुदायिक वनहरूको विवरण	३२
तालिका नं. २.१४ धार्मिक वन	३४
तालिका नं. २.१५ निजी वन	३४

तालिका नं. २.१६ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको आ.व. २०७७/०७८ विरुवा उत्पादन सम्बन्धी विवरण	३४
तालिका नं. २.१७ आ.व. २०७७/०७८ मा वन पैदावार विक्री वितरण तथा प्राप्त आम्दानीको विवरण	३५
तालिका नं. २.१८ आ.व. २०७७/०७८ मा निजी वनबाट उत्पादित वन पैदावार तथा प्राप्त कर र सेवा शुल्क	३५
तालिका नं. २.१९ आ.व. २०७७/०७८ मा नदीजल पदार्थ नियमन सम्बन्धि विवरण	३५
तालिका नं. २.२० वन अतिक्रमणको विवरण	३५
तालिका नं. २.२१ आ.व. २०७७/०७८ मा प्राप्त राजश्व आम्दानी तथा वेरजु रकमको विवरण	३६
तालिका नं. २.२२ उल्लेखनीय कार्य गर्ने समूहहरु	३६
तालिका नं. २.२३ मुद्दा सम्बन्धी विवरण विवरण	३७
तालिका नं. २.२४ जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति सम्बन्धी विवरण	३७
तालिका नं. ३.१ वन विरुवा उत्पादनको विवरण	३९
तालिका नं. ४.१ आ.व. ०७७/०७८ को विनियोजित बजेट रु. लाखमा	६६
तालिका नं. ४.२ आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति प्रतिशत	६६
तालिका नं. ४.३ आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति प्रतिशत	६७

नक्सा एवम् चित्र

नक्साहरु

नक्सा नं. १.१ नेपालको नक्सामा मकवानपुर जिल्लाको अवस्थिति	१
नक्सा नं. १.२ मकवानपुर जिल्लाको जंगलले समेटिएको नक्सा	३
नक्सा नं. १.३ मकवानपुर जिल्लाको माटोको अवस्था देखाउने नक्सा	९
नक्सा नं. १.४ मकवानपुर जिल्लाको नदी प्रणाली नक्सा	१२
नक्सा नं. २.१ सब डिभिजन वन कार्यालय र क्षेत्रफल	१८
नक्सा नं. २.२ स्थानीय तह अनुसार सब डिभिजन वन कार्यालयहरुको कार्य क्षेत्र देखाईएको नक्सा	२०

चित्रहरु

चित्र नं. २.१ स्थानीय तह अनुसार सा.व.को संख्या	२८
चित्र नं. २.२ स्थानीय तह अनुसार सा.व.को क्षेत्रफल	२८
चित्र नं. २.३ स्थानीय तह अनुसार सा.व.को घरधुरी र जनसंख्या	२८
चित्र नं. २.४ सब डिभिजन अनुसार सा.व.को संख्या	३०
चित्र नं. २.५ सब डिभिजन अनुसार सा.व.को क्षेत्रफल	३०
चित्र नं. २.६ सब डिभिजन अनुसार सा.व.को घरधुरी र जनसंख्या	३०
चित्र नं. २.७ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर अन्तरगत क्वलिपती वनको तथ्यांक	३१
चित्र नं. ४.१ आ.व. ०७७/०७८ को विनियोजित बजेट	६६
चित्र नं. ४.२ आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति प्रतिशत	६७

संक्षिप्त शब्दहरू

१. आ. व.	आर्थिक वर्ष
२. क. व. सं.	कक्षांशयुती वन संख्या
३. कि. मी.	किलो मीटर
४. डि. व. का.	डिभिजन वन कार्यालय
५. डि. व. अ.	डिभिजनल वन अधिभूत
६. जि. सं. सं.	जिल्ला समन्वय समिति
७. स. व. अ.	सहायक वन अधिभूत
८. स. डि. व. का.	सब डिभिजन वन कार्यालय
९. मी.	मीटर
१०. सा. व.	सामुदायिक वन
११. सा. व. उ. सं.	सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह
१२. गा. पा.	गाउँपालिका
१३. हे. न. पा.	हे. नगरपालिका
१४. उ. म. न. पा.	उपमहानगरपालिका
१५. हे.	हेक्टर
१६. क्षेत्र.	क्षेत्रफल

भाग १

मकवानपुर जिल्लाको सामान्य परिचय

१.१ मकवानपुर जिल्लाको ऐतिहासिक पृष्ठभूमि तथा मुख्य विशेषताहरू

बागमती प्रदेशको राजधानी रहेको मकवानपुर जिल्लाको नामाकरण सेनवंशी राजा मुकुन्द सेनको नाम दर्शाउने गरी राखिएको र मुकुन्दपुरवाट कालान्तरमा अपभ्रंश हुँदै मकवानपुर भएको जनश्रुतीमा प्रचलित छ । यस जिल्लाको सदरमुकाम हेटौँडाको सन्दर्भमा पनि ऐतिहासिक कथन प्रचलनमा रहेको छ । जस अनुसार वनवासको क्रममा पाँच पाण्डवहरू यस स्थानमा आई पुगेका र भिमले हेडम्बा राक्षस मारेकोले उसैको नामबाट हेटौँडा नामाकरण भएको भनिन्छ । यस जिल्लामा अर्वास्थित प्रासङ्ग मन्दिर भूटनदेवीको सन्दर्भ पनि भिमसँग जोडिएर नामाकरण भएको पाईन्छ । उत्तरतर्फ महाभारत पर्वत शृङ्खला र

दक्षिणतर्फ चुरेपर्वत (शिवालाक पहाड) को काखमा अर्वास्थित यस जिल्लालाई काठको ठेकीको लागि प्रख्यात जिल्लाको रूपमा पनि चिनिन्छ । यस जिल्लामा आदिवासी जनजातिको रूपमा रहेका राई (दनुवार) जातिहरू दक्षिण पूर्वी बागमती नदी किनारको आसपासमा तीन हजार वर्ष अघि देखि बसोबास गरी साविक फापरवारी

नक्सा नं. १.१

गा.वि.स. वडा नं. १ भुरभुरेमा उनीहरूको राजधानी रहेको बताईन्छ । त्यसै गरी तामाङ्ग जातिहरू पनि यस जिल्लामा लामो समय अघि देखि प्रमुख जातिको रूपमा रहेको कुरा बेतनी गा.वि.स.मा रहेको सो जातका गोठमा राजाको दरवार रहेको कुराबाट पनि पुष्ट हुन्छ ।

अशोक कालिन चैत्य, शिवालयहरू, पालुङ्ग र बज्रवाराहीमा फेला परेका विभिन्न औजार र मूर्तिहरूका कारणहरूले पनि यो जिल्ला प्राचीन काल देखि नै महत्वपूर्ण क्षेत्रको रूपमा रहेको छ । यस जिल्लाको मुख्य विशेषताहरूमा उल्लेखित ऐतिहासिक विशेषताका अतिरिक्त श्री ३ चन्द्र शम्सेर राणाको पालामा सन् १९१७ मा दिल्ली जग थापाको इन्जिनियरीङ्गमा निर्मित हेटौँडा उपमहानगरपालिका वडा नं. १५, मकवानपुर र बारा जिल्लाको सिमानामा अर्वास्थित एसयाके पाँहलो ऐतिहासिक चौरयामाई सुरुङ तथा इन्द्रसरोवर गाउँपालिका वडा नं. १ मा अर्वास्थित सबैभन्दा ठूलो मानव निर्मित इन्द्रसरोवर ताल रहेका छन् ।

१.२ भौगोलिक अवस्थिति र सिमाना

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको वागमती प्रदेशको राजधानीमा अवस्थित मध्ये पहाडी क्षेत्रमा पर्ने मकवानपुर जिल्ला प्राकृतिक स्रोतले सम्पन्न जिल्ला मानिन्छ। यस जिल्लाको सदरमुकाम हेटौँडा उप-महानगरपालिका काठमाडौँबाट दक्षिण दिशामा ८९ कि.मि को दूरीमा अवस्थित रहेको छ। यस जिल्लाले नेपालको १६६% भू-भाग ओगटेको छ। जिल्लाको पश्चिमी भाग, पूर्वी भागको तुलनामा बाँध फराकिलो रहेको छ।

जिल्लाको सिमाना

- पूर्व - सिन्धुली, ललितपुर र काभ्रे जिल्लाको सिमाना हुँदै वागमती नदी,
पश्चिम - चितवन जिल्लाको सिमाना हुँदै लोथर खोला
उत्तर - धादङ्ग र काठमाण्डौँ जिल्लाको सिमाना हुँदै चन्द्रागिरी पर्वत, तथा
दक्षिण - बारा, पर्सा, र रौतहट जिल्लाको सिमाना हुँदै चुरे पहाड पर्दछ।

जिल्लाको अवस्थिती

- उत्तरी आक्षांश : २७°१०" देखि २७°४०" सम्म
पूर्वी देशान्तर : ८४°४१" देखि ८५°३१"

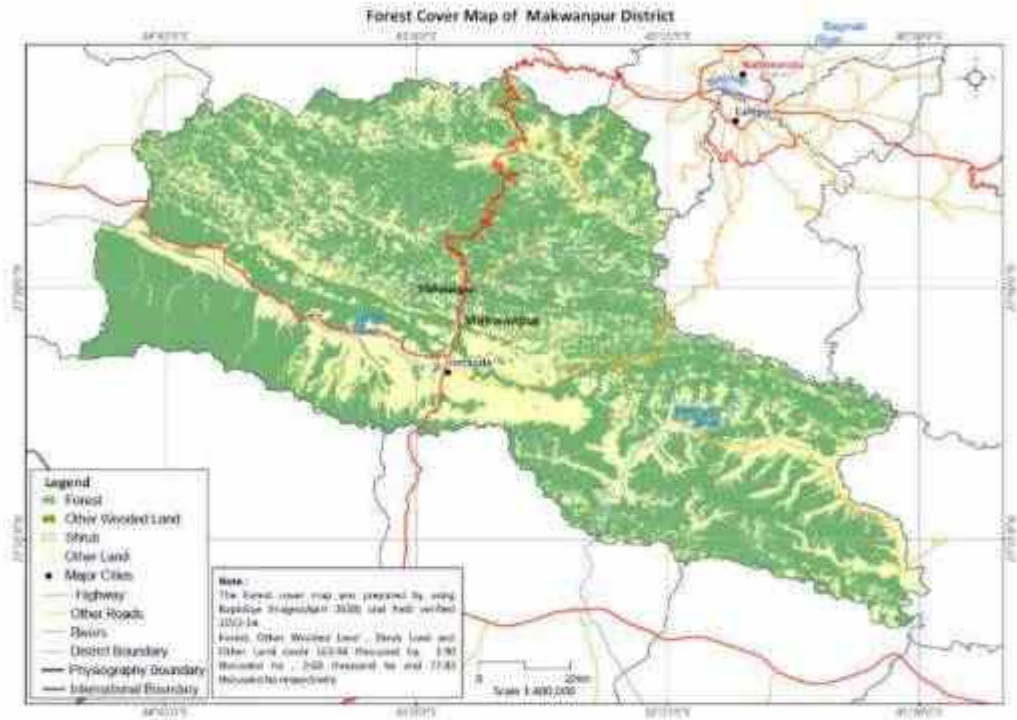
१.३ मकवानपुर जिल्लाको भू-उपयोगको विवरण

तालिका नं. १.१ मकवानपुर जिल्लाको भू-उपयोगको विवरण

सि.नं.	भू-उपयोग	क्षेत्रफल (हेक्टर)	प्रतिशत	कैफियत
१	Forest	१६३९,४०	६७.०९	
२	Other wooded land	१९,००	०.७८	
३	Shrubland	६८०	०.२८	
४	other land cover	७७,८३०	३१.८५	
जम्मा		२,४४,३५०	१००	

स्रोत : FRA_December, 2015

आफू बाँच्न प्रकृति बचाऔं ।

नक्सा नं. १.२

यस जिल्लाको कूल क्षेत्रफलको २५% भन्दा पाँच कम भू-भाग ०-५ डिग्री सम्मको भिरालोपन भएको छ भने, २० डिग्री सम्म भिरालो भू-भाग दक्षिण भेग सवै र उत्तरी भेगमा कोह रहेको छ। पहाडी क्षेत्रका गाउँपालिकाहरु भएको भू-भागको भिरालोपन ३० डिग्री सम्म छ जसले कूल भू-भागको ५०% भन्दा पाँच बढी क्षेत्र ओगटेको छ। यो जिल्लाको समुद्र सतहबाट सबैभन्दा होचो भू-भाग बागमती गाउँपालिकाको हात्तुदुङ्गा १६६ मीटर (साविक राइगाउँ गा.वि.स.को हात्तुदुङ्गा) रहेको छ भने सबैभन्दा अग्लो भू-भाग धाहा नगरपालिकाको सिमभन्ज्याङ्ग २४८८ मीटर रहेको छ।

१.४ राजनीतिक विभाजन र डिभिजन वन कार्यालयको क्षेत्र

राजनीतिक विभाजन अनुसार यस जिल्लामा साँघव ससदीय निर्वाचन क्षेत्र २ वटा, प्रादेशिक निर्वाचन क्षेत्र ४ वटा तथा १ उप-महानगरपालिका, १ नगरपालिका र ८ गाउँपालिका गरी १० वटा स्थानिय तह रहको छ भने १०२ वटा वडाहरु रहेका छन्। उक्त १० वटा स्थानिय तह मध्ये डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर अन्तर्गत बागमती, वकैया, मकवानपुरगढीको सम्पूर्ण क्षेत्र र भिमफेदी गाउँपालिकाको वडा नं. ३, ५, ६, ७, ८ तथा हेटौडा उपमहानगरपालिकाको वडा नं. १, २, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, १५ र १ नं. वडाको

राप्तीखोला पूर्वको क्षेत्र पर्दछ भने डिभिजन वन कार्यालय राप्ती, मनहरी अन्तर्गत मनहरी, राक्सिराङ्ग, कैलाश, इन्द्रसरोवर, धाहा नगरपालिका, भिमफेदी गाउँपालिकाको वडा नं. १, २, ४ र ९, हेटौडा उपमहानगरपालिकाको वडा नं. ३, ११, १२, १३, १४, १९ र १ नं. वडाको राप्तीखोला पश्चिमको क्षेत्र पर्दछ ।

१.५ स्थानीय तह अनुसार वन क्षेत्रको विवरण

मकवानपुर जिल्लाको स्थानीय तह अनुसार वन क्षेत्रले ढाकेको तह फरक फरक देखिन्छ । क्षेत्रफलको आधारमा बकैया गाउँपालिकामा सबै भन्दा बढी २८८.९३ कि.मि. वन क्षेत्र देखिन्छ भने इन्द्रसरोवर गाउँपालिकामा सबभन्दा कम ३७.४३ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफल रहेको देखिन्छ ।

तालिका १.२ मकवानपुर जिल्ला स्थानीय तह अनुसार वन क्षेत्रको विवरण

स्थानीय तह		क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)		वन जङ्गल (ऋमा)	
संरचना	नाम	वन क्षेत्र	जम्मा क्षेत्रफल (वर्ग कि.मि.)	स्थानीय तहमा	जिल्ला भरिमा
नगरपालिका	हेटौडा उ.म.न.पा.	११०.६६	२६१.६२	४२.३	४.५
	धाहा न.पा.	५९.९६	१९१.१२	३१.४	२.५
गाउँपालिका	बामती गा.पा.	२३१.९५	३११.६५	७४.४	९.५
	बकैया गा.पा.	२८८.९३	३९३.६६	७३.५	११.८
	इन्द्रसरोवर गा.पा.	३७.४३	९७.३३	३८.५	१.५
	मकवानपुरगढी गा.पा.	६५.३६	१४८.७१	४४.०	२.७
	भिमफेदी गा.पा.	११६.०८	२४५.२७	४७.३	४.८
	कैलाश गा.पा.	९५.१२	२०४.५४	४६.५	३.९
	मनहरी गा.पा.	१५४.०८	३६३	४२.४	६.३
	राक्सिराङ्ग गा.पा.	१४२.८३	२२६.७८	६३.०	५.८
	जम्मा (वर्ग कि.मि.)	१३०२.३९	२४४३.६८	१००	५३.३
	जम्मा (हे..)	१३०,२३९.१६	२४४,३६७.९२	१००	५३.३

(स्रोत : वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण विभाग, २०७३)

१.६ जनसंख्या र जातजाति

क) जनसंख्या

राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक नांजना बमोजिम मकवानपुर जिल्लाको जनसंख्या विवरण तल तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

तालिका १.३ : मकवानपुर जिल्लाको जनसंख्या (२०७८)

सि.नं.	विवरण	परिमाण
१	कूल जनसंख्या	४६१०४३
२	पुरुष	२२८४७२
३	माहिला	२३२५८१
४	लैङ्गिक अनुपात	९८.२३
५	घरधुरी संख्या	९६२१४
६	परिवार संख्या	१०६६०६
७	जनसंख्या वृद्धिदर	०.८८

ख) मकवानपुर जिल्लाको स्थानीय तह अनुसार जनसंख्याको विवरण

तालिका नं. १.४

क्र.सं.	स्थानीय तह	घर संख्या	परिवार संख्या	जनसंख्या २०७८		
				जम्मा	पुरुष	महिला
१	बागमती गाउँपालिका	६१९४	६४९८	३०६२४	१४१११	१६५१४
२	बकैया गाउँपालिका	८६६४	९०२८	४०६७१	१९९४७	२०७२४
३	भिमफेदी गाउँपालिका	४९३९	५१२८	२१६२६	१०६६८	१०९५८
४	हेटौंडा उपमहानगरपालिका	३९४२४	४७०२७	१९५९५१	९७३२४	९८६२७
५	ईन्द्रसरोवर गाउँपालिका	३२१७	३४१४	१३७५८	६७३९	७०९९
६	कैलाश गाउँपालिका	४४००	४४८७	२१९९२	१११४०	१०८५२
७	मकवानपुरगढी गाउँपालिका	५२३९	५३४२	२४२४२	१२१६९	१२०८३

क्र.सं.	स्थानीय तह	घर संख्या	परिवार संख्या	जनसंख्या २०७८		
				जम्मा	पुरुष	महिला
८	मनहरी गाउँपालिका	१००९७	१०७६२	४७१४४	२२९८६	२४१५८
९	राक्सिराङ्ग गाउँपालिका	५०४३	५०७७	२५८७१	१३१४७	१२७२४
१०	थाहा नगरपालिका	८९९५	९८४२	३९१६३	१९२४१	१९९२२
	जम्मा	९६२१४	१०६६०६	४६१०५३	२२८४७२	२३२५५१

(स्रोत : राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को प्रारम्भिक तथ्याङ्क)

ग) जातजाति

यस जिल्लाको अधिकांश क्षेत्रहरूमा तामाङ्ग जातिको बाहुल्यता छ। मकवानपुर बहुजातीय र बहुभाषिक जातजातिहरूको बसोबास रहेको जिल्ला हो। भण्डे ६५ जाति एवम् जनजातिहरूको बसोबास रहेको यो जिल्लामा तामाङ्ग जातिहरूको बाहुल्यता रहेको छ जसमा ४७.८२% तामाङ्ग जाति रहेका छन्। यस पाछे दोस्रो जातिको रूपमा ब्राम्हण १४.०९%, तेस्रोमा क्षेत्री, बाहुन १०.७१%, चौथोमा नेवार ६.२%, पाँचौमा मगर ४.५% र छैठौमा चेपाङ्ग ४.५% आदी समेत गरी विभिन्न जातजातिहरू प्रमुख रूपमा रहेका छन्। जिल्लामा दलित जातिहरूको रूपमा कामी, दमै, सार्की र पौडेरु पर्दछन् जसले कूल जनसंख्याको करिब ४.०९% स्थान ओगटेका छन्। यस जिल्लामा विभिन्न ४१ किसिमका भाषाहरू बोलिने भएता पनि मुख्यतया १६ किसिमका भाषाहरू यहाँ बढी प्रचलनमा रहेका छन्। यी मध्ये तामाङ्ग भाषीहरू ४५.२५% छन् भने दोस्रो प्रमुख भाषा नेपाली हो जुन ४२.४२% ले प्रयोग गर्दछन्।

तालिका १.५ मकवानपुर जिल्लाको जातजातिको विवरण

सि.नं.	जात जाती	जनसंख्या	%	कैफियत
१	तामाङ्ग	२०१,०७२	४७.८२	
२	ब्राम्हण	५९,२४५	१४.०९	
३	क्षेत्री	४५,०३३	१०.७१	
४	नेवार	२६,०७०	६.२	
५	मगर	१८,९२१	४.५	
६	मगर	१८,९६४	४.५१	
७	कामी	१२,११०	२.८८	
८	राई	७,९८९	१.९	

सि.नं.	जात जाती	जनसंख्या	%	कैफियत
९	दमाई	३,४९०	०.८३	
१०	माभरी	३,९९६	०.७६	
११	गुरुङ्ग	२,८४९	०.६८	
१२	ठकुरी	१,८२०	०.४४	
१३	अन्य	१९,३४२	४.६	
जम्मा		४२०,४७७		

(स्रोत : केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, २०६८)

१.७ धर्म, संस्कृति, भाषा र पेशा

क. धर्म र संस्कृति

जिल्लामा हिन्दू धर्मावलम्बीहरूको बाहुल्यता रहेको छ । राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार यस जिल्लामा कुल जनसंख्याको ४८.२६% मानिसहरू हिन्दू धर्म र ४५.५% बौद्ध धर्म मान्छन् । जनसंख्या अनुसार विभिन्न धर्म मान्नेहरूको विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १.६ मकवानपुर जिल्लाका विभिन्न धर्मावलम्बीहरूको विवरण

सि. नं.	धर्म	जनसंख्या	%
१	हिन्दू	२०२,९२२	४८.२६
२	बौद्ध	१९१,३१७	४५.५०
३	क्रिश्चियन	१८,८३७	४.४८
४	इस्लाम	१,७६६	०.४२
५	अन्य	५,३४०	१.२७
कुल		४२०,४७७	१००

(स्रोत : केन्द्रीय तथ्यांक विभाग, २०६८)

ख. भाषा

राष्ट्रिय जनगणना, २०६८ अनुसार जिल्लाको कुल जनसंख्याको ४५% मानिसहरू तामाङ्ग भाषा मातृभाषाको रूपमा प्रयोग गरेको पाइन्छ । यसैगरी नेपाली भाषा ४२%, नेवार भाषा ४%, चेपाङ्ग ४%, र अन्य भाषा ५% मातृभाषाको रूपमा प्रयोग गरेको पाइन्छ ।

तालिका १.७ : मकवानपुर जिल्लाका विभिन्न भाषाभाषीहरूको विवरण

सि.नं.	भाषा	जनसंख्या	%
१	तामाङ्ग	१९०,४७२	४५%
२	नेपाली	१७६,०५९	४२%
३	नेवार	१६,८८३	४%

सि.नं.	भाषा	जनसंख्या	%
४	चेपाङ्ग	१६,०१९	४९%
५	अन्य	२१,०४४	५९%
जम्मा		४२०,४७७	१००%

(स्रोत : केन्द्रिय तथ्यांक विभाग, २०६८)

ग. पेशा तथा रोजगारी

यस जिल्लामा कृषि र पशुपालनलाई नै प्रमुख पेशाको रूपमा लिईएको पाईन्छ । जिल्लाका १० वर्ष वा सो भन्दा माथिका जनसंख्या सलग्न पेशा अनुसारको विवरण हेर्दा जिल्लामा बसोबास गर्ने करिब ७६% मानिसहरु कृषिमा र १७.३% गैर कृषिमा सलग्न छन् । पेशा तथा रोजगारीको विवरण तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका १.८ : मकवानपुर जिल्लाको पेशागत जनसंख्याको विवरण

सि.नं.	पेशाको विवरण	%	कैफियत
१	कृषि तथा पशुपालन	६६.००	
२	हस्तकला	७.८३	
३	सेवा वा व्यापारिक कामदार	६.८०	
४	आधारभूत पेशा	६.३३	
५	मैकानिक्स	४.६९	
६	पेशागत विज्ञ	२.९७	
७	प्राविधिक तथा सहायक विज्ञ	२.०५	
८	उच्चअधिकृत वा प्रबन्धक	१.२५	
९	सहायक कर्मचारी	०.९१	
१०	सशस्त्र बल	०.१८	
११	अन्य	०.९९	
जम्मा		१००	

(स्रोत : केन्द्रिय तथ्यांक विभाग, २०६८)

१.८ माटो

उर्वरा माटोको क्षयीकरणले गर्दा जिल्लाको अधिकांश भागमा चिम्ट्याइलो, बलौटे र फुस्रो माटो देख्न सकिन्छ । यहाँ मुख्य रूपमा बलौटे दोमट (Sandy Loam) र क्लो सिल्ट लोम (Clay Silt Loam) गरी २ किसिमको माटो पाईन्छ, भने कतै कतै सिल्ट लोम (Silt Loam) पनि भेटिएको छ । यस जिल्लाको भित्री मधेश देखि उच्च पहाडी इलाकामा बलौटे माटो, बलौटे दोमट माटो, दोमट माटो, चिम्टाइलो दोमट माटो र चिम्टाइलो माटो गरी जम्मा ५ किसिमको माटो पाइन्छ । त्यस्तै यस जिल्लामा बलौटे दोमट, रातोमाटो, सेतो कमरो खानी,

दुग्धान, पत्थरयुक्त र नदी तथा खोला बेसीमा पागो तथा कालो बलौटे माटो पाउन रहेको पाइन्छ ।

नक्सा १.२ मकवानपुर जिल्लाको माटोको अवस्था देखाउने नक्सा

१.९ जियोलोजी (खनिज, चट्टान) तथा भू-वनोट

यस जिल्ला चुरे, भित्री मधेश र मध्य पहाडी क्षेत्रमा अवस्थित भएकाले ठाउँ अनुसार विभिन्न किसिमको माटो तथा खनिज पदार्थहरु पाइन्छ । यस जिल्लाको भौगोलिक बनावट (Geological Formation) अनुसार दक्षिण तर्फ Tertiary Siwalik र उत्तर तर्फ Mahabharat Range रहेको छ । चुरे पर्वत (Siwalik Hill), Coarsely Hedded Stone द्वारा बनेको छ भने महाभारत पर्वत (Mahabharat Hill) बलौटे ढुङ्गा (Sandy Stone), चुन ढुङ्गा (Lime), Quartzite तथा Gneiss द्वारा निर्मित छ । जिल्लाको जियोलोजी तथा माटोको विवरण निम्नानुसार रहेकोछ ।

क. जियोलोजी

जिल्लाको भू-गर्भय सरचनालाई हेर्दा यस जिल्लालाई निम्न ४ वटा लिथोलोजिकल इकाईहरू (Lithological Units) मा बाँडिएको छ । ती हुन्

तालिका १.९ मकवानपुर जिल्लाका लिथोलोजिकल इकाईहरू

सि.नं.	सिथोलोजिकल इकाईहरू	कैफियत
१.	कार्बोनासियस सिस्ट (Carbonaceous Schist)	
२.	लाइमस्टोन सिस्ट (Limestone Schist)	
३.	डोलोमाइट र चुनडुंगा मिसिएको सिस्ट (Dolomite and Limestone Schist)	
४	ग्रेस सिस्ट (Gnesis Schist)	

यसैगरी कतै-कतै Quarzite, Sand stone, Slate, Phyllite पनि भेटिन्छन् ।

(स्रोत : पञ्चवर्षिय वन व्यवस्थापन कार्ययोजना, २०७०/७१)

ख. खनिज

जिल्लामा खनिज पदार्थ सम्बन्ध कुनै निकायबाट आधिकारीक रुपमा अध्ययन/अनुसन्धान भएको नपाइए तापनि स्थानिय स्तरमा प्रकाशित लेख अनुसार जिल्लाका संभावित खनिज स्रोतहरूको जानकारी तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका १.१० मकवानपुर जिल्लाका संभावित खनिज स्रोतहरू

सि.नं.	खनिजहरू	पाइने क्षेत्रहरू	कैफियत
१	चुनदुङ्गा	भैसे, ओखरे, सुकौरा, बुढीचौर	
२	तामा	कालिकाटार, देउराली अर्खौले । कोगटे, बारघरे, आग्राखोला, गोल्खाटा	खानीको ०.५-१.५ मात्र उपयोगी क्रम गुणस्तरको
३	युरेनियम	तीन भगले (राईगाउँ)	आर्थिक रुपले उपयोगी नभएको
४	लिड र जिन्क	दमार (ईपा पञ्चकन्या), बाइघरे	
५	कैडीलान	दामन	सेरामिक्सका भाँडाहरू बनाउन प्रयोग गरिने
६	कोबाल्ट, निकेल, टंगस्टेन	जुरीखेत, ईपाखोला, दमार	

(स्रोत : जिल्ला तथ्याङ्क कार्यालय, २०७४)

१.१० जलवायु (हावा पानी, वर्षा, तापक्रम)

१.१०.१ हावापानी

यस जिल्लामा पाइने हावापानीलाई मुख्यतः उष्ण (Tropical), समाशतोष्ण (Subtropical), र शितोष्ण (Temperate) गरी तीन किसिममा विभाजन गर्न सकिन्छ । जिल्लाको दक्षिणी समथर भाग तथा टारहरुमा उष्ण हावापानी पाइन्छ भने मध्य भागका पहाडी क्षेत्रहरुमा समाशतोष्ण हावापानी पाइन्छ । यसैगरी उत्तरी भेगका दामन, सिमभञ्ज्याङ्ग जस्ता क्षेत्रहरुमा शितोष्ण हावापानी पाइन्छ । मौसमको हिसाबले यस जिल्लालाई चिसो, गर्मी र वर्षा मौसम गरी ३ भागमा बाड्न सकिन्छ । चिसो महिना मंसिर देखि माघ सम्म रहन्छ भने गर्मी फाल्गुन देखि जेष्ठ सम्म रहन्छ । वर्षाको सिजन असार देखि भाद्रसम्म रहन्छ । माघ देखि वैशाख सम्म हावाहुरी पान चल्दछ ।

१.१०.२ तापक्रम तथा सापेक्षित आर्द्रता

यस जिल्लाको उच्च पहाडी भू-भागमा औसत न्यूनतम तापक्रम ७.६३ डिग्री सेल्सियस र औसत अधिकतम तापक्रम १७.६७ डिग्री सेल्सियस रहेको पाइन्छ । यहाँ जाडो महिनामा न्यूनतम तापक्रम कुनै बेला -१.६ डिग्री सेल्सियससम्म ओर्लएको पाइन्छ भने औसत अधिकतम तापक्रम १३ डिग्री सेल्सियस रहेको पाइन्छ । त्यसै गरी तराई तथा चुरे क्षेत्रमा वार्षिक औसत न्यूनतम तापक्रम ११.६९ डिग्री सेल्सियस, औसत अधिकतम तापक्रम १८.५९ डिग्री सेल्सियस रहेको पाइन्छ । यस क्षेत्रमा जाडो याममा तापक्रम ५-६ डिग्री सेल्सियस सम्म ओर्लन्छ भने गर्मी मौसममा ३४-३६ डिग्री सेल्सियस तापक्रम पुग्छ ।

पहाडी भू-भागमा वार्षिक औसत सापेक्षित आर्द्रता ७३.५% रहेको पाइन्छ भने मौसम अनुसार ५६% देखि ९१% सम्मको अन्तरमा सापेक्षित आर्द्रता रहेको पाइन्छ । त्यसै गरी हेटौडा उपमहानगरपालिका लगायत चुरे क्षेत्रमा वार्षिक औसत ७७.०६% र मौसम अनुसार ६०% देखि ९०% सापेक्षित आर्द्रता रहेको पाइन्छ ।

१.१०.३ वर्षा

यस जिल्लामा वार्षिक सरदर २६५० मि.लि. वर्षा भएको पाइन्छ भने पहाडी भू-भागमा वार्षिक औसत १९०८.६ मि.लि. वर्षा हुन्छ । त्यस्तै हेटौडा उपमहानगरपालिका लगायत चुरे क्षेत्रमा वार्षिक औसत २२७४ मि.लि. वर्षा भएको पाइन्छ । करीब ८०% भन्दा अधिक पानी ४ महिनाको वर्षा सिजनमा नै हुन्छ ।

१.११ जल सम्पदा (नदी, ताल, सीमसार क्षेत्र)

१.११.१ मुख्य नदीहरु

जिल्लाको पूर्वी सिमा नदीको रुपमा बागमती नदी पर्दछ भने पूर्वी मध्य भागबाट शुरु भई दक्षिण तर्फ बकैया खोला बगेको छ । जिल्लाको मध्य भागबाट बग्ने राप्ती नदी, पश्चिम भागबाट बग्ने मनहरी र पश्चिम सिमा नदीको रुपमा लोथर खोला नै जिल्लाका प्रमुख नदीहरु हुन् । यी सबै खोलामा वर्षभरी नै पानी बाग्दछ ।

राप्ती नदीको मुहान चिसापानी र भीमफेदी गाँउपालिका हो तर यसमा सामरी, करा, मनहरी र लोथर खोला मिसिन पुग्छ । यस खोलामा कुलेखानीबाट बिजुली निकालेको पानी पान भैसे भन्ने ठाँउमा मिसिन्छ । यो राप्ती नदी

नक्सा नं. १४

अन्त्यमा चितवन जिल्लामा नारायणी नदीमा मिसिन्छ । यस जिल्लाको अर्को ठूलो खोला ताल बकैया हो जो यस जिल्लाको मध्य पूर्वी क्षेत्रबाट शुरु भएर तराईको वारा जिल्लामा निस्कन्छ । यस जिल्लाको करीव ३.२७ प्रतिशत भू-भाग खोलानाला र पानीले ओगटेको छ ।

१.११.२ सहायक नदीहरु

सुनाचुरी खोला, हारा खोला, अधरी खोला, लोहजोर खोला, माभी खोला, सिमात खोला, जुइना खोला, घामले खोला, हिरामुनी खोला र ठाँटी खोला बकैया नदीमा मिसिने सहायक खोलाहरु हुन । यसै प्रकार ज्यामरे खोला, करा खोला, सामरी खोला, कुखरेनी खोला, अघोर खोला, कत्तो खोला, वधइ खोला, हाँडी खोला र मन्डु खोला राप्ती नदीका सहायक खोलाहरु हुन् । कुलेखानी खोला, इपा खोला, चौरा खोला, खानी खोला, सिम खोला, लाम्काना खोला, महादेव खोला, चिरुवा खोला र चण्डी खोला बागमती नदीका सहायक खोलाहरु हुन् । काली खोला, गोरान्डी खोला, भैसे खोला, जिखे खोला, घडे खोला, महाभीर खोला, स्यासे खोला, दुवा कत्तो खोला र तीन भगाले खोला मनहरी खोलाका सहायक खोलाहरु हुन । यसै गरी रेयती खोला, पथली खोला, नक्टे खोला र ज्यामरे खोला लोथर नदीमा समाहित हुन्छन् ।

१.११.३ जलाधार तथा उप-जलाधार क्षेत्र

पानी निकास (Drainage) प्रणालीको हिसाबले यस जिल्लालाई बागमती, राप्ती, बकैया र लोथर गरी ४ जलाधार क्षेत्र र १२५ साना ठूला उपजलाधारमा विभाजन गर्न सकिन्छ । यस मध्ये राप्ती जलाधार क्षेत्रले जिल्लाको सबै भन्दा बढी क्षेत्र ५४.९२% ओगटेको छ भने बागमतीले २७.०६% भू-भाग ओगटेको छ । त्यसै गरी बकैयाले १५.८१% र लोथरले सबैभन्दा कम २.२१% भू-भाग ओगटेको छ ।

१.११.४ ताल तथा सिमसार क्षेत्र

जिल्लाको एक मात्र ताल जलाशयित योजना संचालनको लागि निर्माण गरिएको मानव निर्मित इन्द्रसरोवर हो । यो करिब ७ वर्ग कि.मि. क्षेत्रफलमा फैलिएर रहेको छ ।

१.१२ मकवानपुर जिल्ला अन्तर्गत पाइने प्रमुख काष्ठजन्य तथा गैरकाष्ठजन्य वन पैदावारहरु :-

१.१२.१ वनस्पति प्रजातिहरुको विवरण

यस जिल्लामा चुरे, भित्री मधेशदेखि उच्च पहाडी भागसम्म पाइने विभिन्न प्रजातिका वनस्पति प्रजातिहरुको विविधता रहेको छ । जिल्लाको वन क्षेत्रमा पाइने प्रमुख काष्ठजन्य तथा गैरकाष्ठजन्य वनस्पतिहरुको निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

(क) प्रमुख काष्ठजन्य वन पैदावारका प्रजातीहरु

यस क्षेत्रका प्रमुख काष्ठ वन पैदावार प्रजातीहरुमा निम्नानुसार भौगोलिक क्षेत्र अनसार उल्लेख गरिएको छ । साल (*Shorea robusta*), अस्ता (*Terminalia tomentosa*), कर्मा (*Adina cordifolia*), बाँभी (*Anogeissus spp*), बोटघायरो (*Lagerstroemia parviflora*), जामुन (*Syzygium cumini*), भलायो (*Semicarpus anacardium*), खोटे सल्ला (*Pinus roxburghii*), जतीस (*Alnus nepalensis*), बाँभ, खसु, फलाट (*Quercus species*), काजुलो (*Persea species*), मुसुरे कटुस (*Castanopsis tribuloides*), काफल (*Myrica esculenta*), गुराँस (*Rhododendron arboreum*) आदि हुन् । साथै यहाँ सान्द्रन, देवदार, चिलाउने, चाँप, विजय साल, सातसाल, सेतो सारप हरो, बरो, टुनी, गुटेला, सिमल, लौठ सल्ला, गोब्रे सल्ला, जस्ता प्रजातीहरु पनि पाइन्छन् ।

(ख) प्रमुख जडिबुटी एवं गैरकाष्ठजन्य वन पैदावारहरु

यस जिल्लामा पाइने मुख्य गैरकाष्ठ वन पैदावारहरुमा सालको बीऊ (*Shorea robusta*), गिट्ठा, भ्याकुर, तरुल (*Dioscorea species*), कुराँस (*Asparagus racemosus*), गुर्जागानी (*Tinospora sinensis*), रातीगेडी (*Abrus precatorius*), हरो (*Terminalia chebula*), तेजपात (*Cinnamoum tamala*), अमला (*Embllica officinalis*), भलायो (*Semecarpus anacardium*), चिराइतो (*Swertia chirayita*), लोक्ता (*Daphne bholua*), समायो, सिम्म

(*Valeriana wallichii*), ठुलो ओखती (*Astilbe rivularis*), पेलजडी (*Thalictrum species*), मुस्ती (*Curculigo orchoides*), छातवन (*Alstonia scholaris*), खोटेसल्ला (*Pinus roxburghii*), चुत्रो (*Berberis aristata*), पाखनवेद (*Bergemia ciliata*), रिद्धा (*Sapindus mukorossi*), सतुवा (*Paris polyphylla*), काउसो (*Mucuna pruriens*), टटेलो (*Oroxylum indicum*), ढटेलो (*Prinsepia utilis*), मजीठो (*Rubia manjith*), टिमुर (*Zanthoxylum armatum*), अमारो (*Spondias pinnata*), खिरो (*Sapium insigne*), चरो (*Terminalia bellirica*), भोटो लहरो (*Gnetum Montanum*) आदि प्रजातीहरु हुन् । यसका अलावा भ्याउ, सुगन्धवाल, काउलो, बोभो, कचुर, विष जरा, अल्लो, सुनाखरी प्रजातीहरु, लौठसल्ला, विष्केज, काकरासंगी, वांस, खयर, बेल, वन हल्दी, निगालो, चिउरी, सेतक चिनी, हलहले, वन लसुन, हडचूर, दार, पिप्पा, लोक्ता, टटेलो, पानी अमला, आदि प्रजातीहरु पनि पाइन्छन् ।

१.१२.२ वन्यजन्तुहरु

जैविक विविधताको दृष्टिले धनी यस जिल्लामा विभिन्न प्रजातिका वन्यजन्तु, चराचुरुङ्गी, सारसृपहरु पाइन्छन् । यस सम्बन्धी विवरण निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १.११ मकवानपुर जिल्लामा पाइने प्रमुख चरा प्रजातिहरु

क्र.सं	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम	कैफियत
१	मयुर	<i>Pavo cristatus</i>	
२	कालिज	<i>Lophura leucomelana</i>	
३	वन कुखुरा	<i>Gallus gallus</i>	
४	प्याउली	<i>Megalaima virens</i>	
५	कालो चित	<i>Milvus migrans</i>	
६	काग	<i>Carvus macrorhynchos</i>	
७	जुल्फो जुरेली	<i>Pycnonotus leucogenys</i>	
८	घर भँगेरो	<i>Passer domesticus</i>	
९	चिबे	<i>Dicrurus spp.</i>	
१०	रानीचरी	<i>Picrocotus flammeus</i>	
११	फोइली	<i>Cuculus micropterus</i>	
१२	लाटो फोसेरो	<i>Tyto alba</i>	
१३	फिष्टो	<i>Orthotomus sutorius</i>	
१४	सेतो परेवा	<i>Columba livia</i>	
१५	पानी हाँस	<i>Aythya nyroca</i>	

तालिका नं. १.१२ जिल्लामा पाइने प्रमुख स्तनधारी वन्यजन्तुहरु

क्र.सं	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम	कैफियत
१	स्याल	<i>Canis aureus</i>	
२	फ्याउरो	<i>Vulpes bengalensis</i>	
३	मलसाप्री	<i>Martes flavigulia</i>	
४	लोखर्के	<i>Funambulus pennant</i>	
५	दुम्सी	<i>Hystrix indica</i>	
६	त्याउरीमुसो	<i>Herpestes edwardisii</i>	
७	रतुवा मृग	<i>Muntiacus muntjak</i>	
८	चमेरो	<i>Pteropus species</i>	
९	खरायो	<i>Lupus species</i>	
१०	रातो बाँदर	<i>Macaca mulatta</i>	
११	लंगुर बाँदर	<i>Presbytes entellus</i>	
१२	जुरामो	<i>Cervus unicolor</i>	
१३	बँदेल	<i>Sus scrofa</i>	
१४	सातक	<i>Manis pentadactyla</i>	
१५	बाघ	<i>Panthera tigris tigris</i>	मध्यवर्ती क्षेत्र
१६	गैंडा	<i>Rhinoceros unicornis</i>	मध्यवर्ती क्षेत्र
१७	चितुवा	<i>Panthera uncia</i>	

तालिका नं. १.१२ जिल्लामा पाइने प्रमुख घसने जनावरहरु

क्र.सं	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम	कैफियत
१	साधारण सर्प	<i>Bioga trigonata</i>	
२	धामन सर्प	<i>Ptyas mucosus</i>	
३	गोहोरो	<i>Varanus flavescens</i>	
४	छेपारो	<i>Calotes versicolor</i>	
७	माउसुली	<i>Hamidactylus spp</i>	
८	भ्यागुता	<i>Rana tigrina</i>	

तालिका नं. १.१४ मकवानपुर जिल्लामा पाईने माछा प्रजातीहरुको विवरण

क्र.सं	नेपाली नाम	वैज्ञानिक नाम	कैफियत
१	कल्ले	<i>Acrossocheilus hexagonolepis</i>	
२	फगेटा	<i>Barillus shacra</i>	
३	असला	<i>Schizothorax molesworthii</i>	
४	बाम	<i>Amphiphous cuchia</i>	

तालिका नं. १.१५ मकवानपुर जिल्लामा पाईने किरा फट्याण्रा प्रजातीहरुको विवरण

क्र.सं	नेपाली नाम	अंग्रेजी नाम	वैज्ञानिक नाम
१	वगैचे शंखेकिरा	Garden snail	<i>Helix aspersa</i>
२	क्रागती पुतली	Lima Swallow Tail Butterfly	<i>Papilio demoleus</i>
३	सेतो पुतली	Cabbjge Butterfly	<i>Pieris brassica</i>
४	कैलो पुतली	Common Evening Brown Butterfly	<i>Melanitis leda</i>
५	फट्याइया	Short Horn Grasshopper	<i>Cantato spp</i>
६	भमरा	Bumble Bee	<i>Xylocope spp</i>
७	भिर माहुरी	Rock Bee	<i>Apis dorsata</i>
८	सालको खुबो खाने किरा	Sal Heartwood borer	<i>Hoplocerambyx spinicornis</i>
९	खुर्कुलो	Cockchafers	<i>Melolantha species</i>
१०	भुसिलिकरा	Cutworms	<i>Jgrotis species</i>
११	बाँझको बीउ खाने किरा	Quercus acorn affected insect	<i>Curculio species</i>

जडिबुटिको उपयोग, निर्मल हुन्छ सारा रोग
चुरेको माटो चुरेलाई, सफा पानी सबैलाई

भाग २

डिभिजन वन कार्यालयको परिचय तथा सांगठनिक संरचना

२.१ परिचय :

वि.सं. २०१६ साल देखि राप्ती वन डिभिजन कार्यालयको नामबाट कार्यालय स्थापना भई यस जिल्लाको वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन एवं व्यवस्थापन कार्य सञ्चालन हुँदै आएकोमा वि.सं. २०२६ सालमा प्रधान वन कार्यालयको नामबाट कार्यालय स्थापना भएको देखिन्छ । तत्पश्चात वि.सं. २०४० सालमा जिल्ला वन कार्यालय मकवानपुरको स्थापना भएको थियो र समय सापेक्ष वन संगठनमा हुने परिवर्तनले फिल्ड स्तरमा रहने कार्यालयहरूको संरचनामा समेत फेरबदल भई नेपाल सरकार सामान्य प्रशासन मन्त्रालय (सचिव स्तर) को मिति २०७०/४/२८ को निर्णय अनुसार यस जिल्लामा ३ वटा सेक्टर र १५ वटा ईलाका वन कार्यालयहरू रहेकोमा देशको राजनैतिक प्रणालीको पुन संरचना भई संघिय संरचना अनुरूप नेपाल सरकार (मन्त्री परिषद्) को मिति २०७५/३/३२ को निर्णय अनुसारको स्वीकृत संगठन संरचना बमोजिम यस जिल्लामा डिभिजन वन कार्यालय, मकवानपुर र डिभिजन वन कार्यालय-राप्ती, मनहरी गरी २ वटा डिभिजन वन कार्यालय र सो अन्तर्गत ८/८ वटा सब डिभिजन गरी १६ वटा सब डिभिजन वन कार्यालय रहने गरी संगठनको पुनसंरचना गरिएको छ । वन अनुसन्धान तथा सर्वेक्षण विभागबाट प्रकाशित राष्ट्रिय वन श्रोत सर्वेक्षण प्रतिवेदन २०७१ बमोजिम जिल्लाको जम्मा क्षेत्रफल २,४४,३३६ हेक्टर मध्ये १,६६,५३३ हेक्टर वन क्षेत्रले ओगटेको छ । उक्त वन क्षेत्र मध्ये डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको कार्य क्षेत्र अन्तर्गत रहेका ८ वटा सब डिभिजन वन कार्यालयहरूको क्षेत्रफल तथा कार्यालय रहने मुकाम तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका २.१ सब डिभिजन वन कार्यालयहरूको क्षेत्रफल तथा मुकाम

क्र.सं.	सब डिभिजनको नाम	क्षेत्रफल (हेक्टर)	मुकाम	कैफियत
१	बकैया	१७४२२.८३	भिखरपुर	
२	भिमफोदी	१२६७७.९०	भिमफोदी	
३	छत्तिवन	२१९४३.४२	गरगरे	
४	हर्नामाडी	६७३२.१३	चिसापानी	
५	हेटौडा	५३२५.४२	हेटौडा	
६	मकवानपुरगडी	१४८७१.१९	घादिङ	
७	फापरवारी	१५९२४.९७	फापरवारी	
८	राईगाँउ	१५२३९.७२	राईगाउँ	
	जम्मा	११००८७.६०		

नक्सा नं २.१ सब डिभिजन वन कार्यालय र क्षेत्रफल

२.२ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको लक्ष्य तथा उद्देश्यहरू

क) लक्ष्य

वन क्षेत्रको सहभागितामूलक व्यवस्थापन गरी वन पैदावारको दिगो तथा सतत उत्पादन र आपूर्ति गरी स्थानीय आवश्यकताको सहज परिपूर्ति गर्नुको साथै वन श्रोतको विक्री वितरणबाट राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा महत्वपूर्ण योगदान पुऱ्याउनु ।

ख) उद्देश्य

माथी उल्लेखित लक्ष्य हासिल गर्नेका लागि देहाय बमोजिमका उद्देश्यहरू निर्धारण गरीएका छन् :

- स्थानीय समुदायको माग र क्षमता अनुसार ती समुदायका सबै वर्ग, लिङ्ग, जातीहरूको सहभागितामा वन व्यवस्थापन गरी गरीबी त्पूनीकरणमा टेवा पुऱ्याउनु ।
- सामुदायिक वनको दिगो व्यवस्थापन मार्फत वन क्षेत्रको उत्पादकत्व वृद्धि गरी स्थानीय आवश्यकताको परिपूर्तिमा जोड दिदै आफ्नी रहेका वन पैदावारहरूको विक्रीबाट समूहको आयआर्जनमा वृद्धि गर्ने ।
- जिल्लाका सबै खाते वन क्षेत्रको व्यवस्थापन गरी पारिस्थितिकीय प्रणालीको साथै जैविक विविधताको संरक्षणमा टेवा पुऱ्याउने ।
- स्थानीय वन पैदावारमा आधारित उच्चमहकलाई बढावा दिन आवश्यक कच्चा पदार्थ सहज रूपमा आपूर्ति गरी रोजगारी तथा आर्थिक उपार्जनमा मद्दत पुऱ्याउने ।

- जलवायु परिवर्तनका कारणले उत्पन्न हुन सक्ने संभावित जोखिमको आँकलन गरी आवश्यक र उपयुक्त अनुकूलन एवम् जोखिम व्यवस्थापनका कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

ग) उद्देश्य पूरा गर्ने रणनीतिहरु :

- सहभागितामूलक गरिएको वन व्यवस्थापन वन पैदावारको आपूर्ति
- चुरे तथा सिवालिक क्षेत्रमा संरक्षणमुखी वन व्यवस्थापन र जनताका आन्तरिक आपूर्ती व्यवस्थापन
- अतिक्रमण नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन
- वन ङ्ङेलो तथा चरिचरण व्यवस्थापनमा विशेष जोड
- वन वातावरण संरक्षणको लागी व्यापक जनचेतना अभियान
- वैकल्पिक उर्जाको विकासमा जोड
- जलवायु परिवर्तनका नकरात्मक प्रभावहरुलाई त्पूनीकरण तथा अनुकूलन गर्ने समुदायलाई सशक्तीकरण ।
- वनमा सुशासन

२.३ स्थानीय तह अनुसार सब डिभिजन वन कार्यालयहरुको कार्यक्षेत्र :

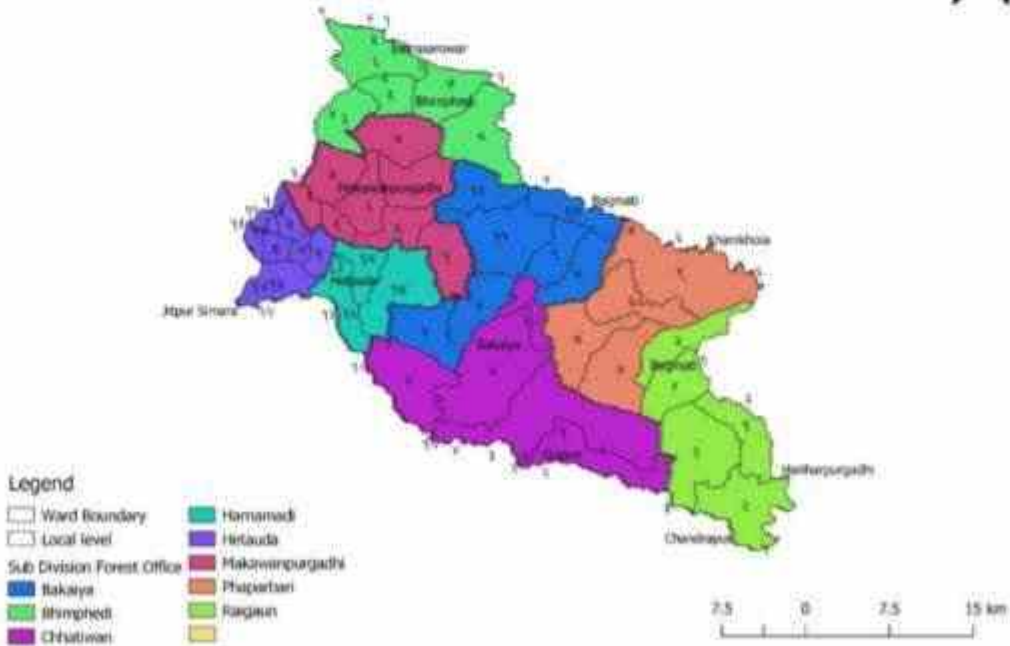
मकवानपुर जिल्ला अन्तर्गत जम्मा १० वटा स्थानीय तहहरु पर्दछन । ती स्थानीय तहहरु मध्ये डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर अन्तर्गत बागमती, बर्कैया, मकवानपुरगढी गाउँपालिकाको सम्पूर्ण क्षेत्र र भिमफेदी गाउँपालिकाको वडा नं. ३, ४, ६, ७ र ८ को क्षेत्र मात्र पर्दछ भने हेटौडा उपमहानगरपालिकाको वडा नं. २, ४, ५, ६, ७, ८, ९, १०, १५, १६, १७, १८ र वडा नं. १ को राप्तीखोला पूर्वको क्षेत्र पर्दछ । डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर अन्तर्गतका ८ वटा सब डिभिजन वन कार्यालयहरुको स्थानीय तह अनुसारको कार्यक्षेत्र निम्नानुसार तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

**तालिका २.२ स्थानीय तह अनुसार सब डिभिजन वन कार्यालयहरुको कार्यक्षेत्र,
डि.व.का.मकवानपुर, हेटौडा**

सि. नं.	हालको सब डिभिजन नाम	हालको स्थानीय तहको		साविकको		कैफियत
		नाम	वडा नं.	न.पा.र गा.पा.	वडा नं.	
१	हेटौडा	हेटौडा	१,२,४,५,६,७,८, ९,१०,१५	हेटौडा	१,२,४,५,६,७,८,९,१०	३, ११, १२, १३, १४, १९, २१ नं. वडाको राप्ती खोला पूर्वको क्षेत्र बाहेकको क्षेत्र दि.व.का. राप्तीमा पर्दछ ।
				चुरियामाई	३,४,५,६,७,८,९	
२	हर्नामाडी	हर्नामाडी	११,१७,१८	हेटौडा	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
				हर्नामाडी	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
३	मकवानपुरगढी	मकवानपुर गढी	१,२,३,४,५,६,७, ८	मकवानपुरगढी	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
				मुढीचौर	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
				सुकौरा	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
				आमभञ्ज्याङ	१,२,३,४,५,६,७,८,९	

सि. नं.	हालको सब डिविजन नाम	हालको स्थानीय तहको		साविकको		क्षेत्रफल
		नाम	वडा नं.	न.पा.र गा.पा.	वडा नं.	
४	भिमफेदी	भिमफेदी	३,४,६,७	निबुवाटार	२३,४४	१६,७८,९ बाहेक
				भिमफेदी	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
				इपा पञ्चकन्या	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
				कोगटे	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
५	छतिवन	बकैया	१,२,३,६,७	धियाँल	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
				छतिवन	१,२,४,९	
६	बकैया	बकैया	४, ५, ८, ९ १०, ११, १२	छतिवन	३,६,६,७,८	
				शिखरपुर	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
				ठिङ्गन	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
				मस्थली	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
७	फापरबारी	बागमती	६,७,८,९	फापरबारी	३,४,५,६,७,८,९	
				बोर्लिमि	१,२,३,४,५,६,७,८,९	
८	राङ्गाउँ	बागमती	१,२,३,४,५	फापरबारी	१,२	
				राङ्गाउँ	१,२,३,४,५,६,७,८,९	

स्थानीय तह अनुसार सब डिविजन वन कार्यालयहरूको कार्यक्षेत्रको विवरण
डिविजन वन कार्यालय मकवानपुर, हेटौडा

नक्सा नं. २.२ स्थानीय तह अनुसार सब डिविजन वन कार्यालयहरूको कार्य क्षेत्र देखाईएको नक्सा

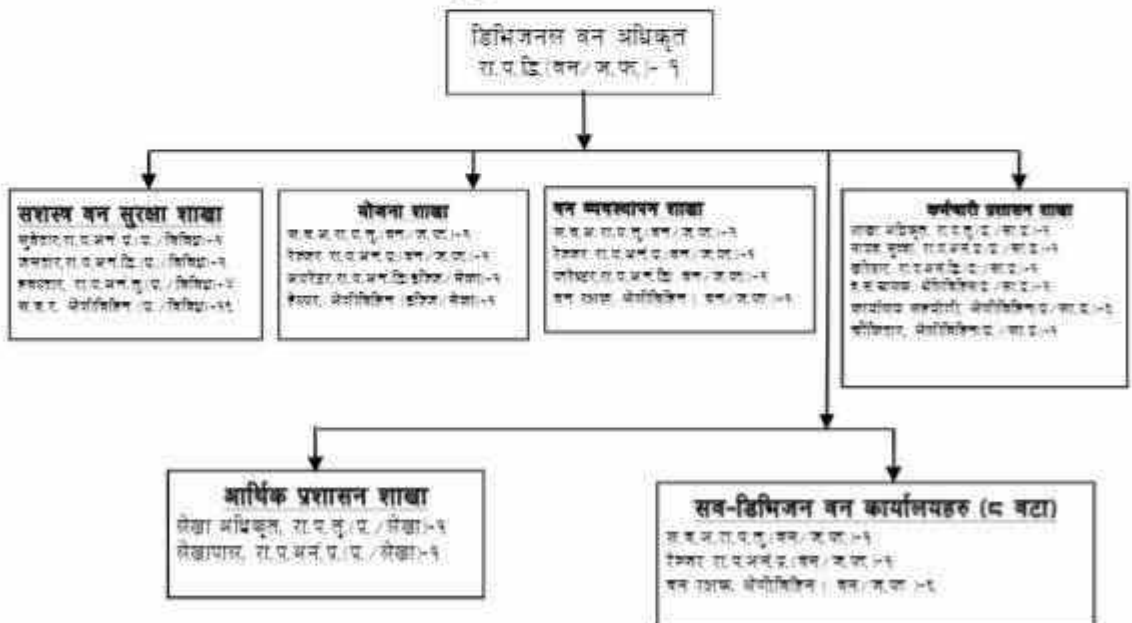

२.४ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको सांगठनिक संरचना

वि.सं. २०५० सालको स्वीकृत संगठन संरचना अनुसार तत्कालिन जिल्ला वन कार्यालय मकवानपुर, हेटौँडा अन्तर्गत ३ वटा इलाका वन कार्यालय र १५ वटा रेञ्जपोष्टहरू रहेकोमा वि.सं. २०७० सालमा उक्त संरचनामा परिवर्तन गरी ३ वटा सेक्टर वन कार्यालय र १५ वटा इलाका वन कार्यालय क्रयम भएको थियो । तत् पश्चात देशको राजनैतिक प्रणालीको पुनर्संरचना भई देशको संघीय संरचना अनुरूप नेपाल सरकार (मन्त्री परिषद्) को मिति २०७५/३/३२ को निर्णय अनुसारको स्वीकृत संगठन संरचना बमोजिम मकवानपुर जिल्लामा डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर, हेटौँडा र डिभिजन वन कार्यालय राप्ती मनहरी गरी २ वटा डिभिजन वन कार्यालय र ८/८ वटा सब डिभिजन वन कार्यालयहरू क्रयम भएको छ । उक्त नयाँ सांगठनिक संरचना अनुसार डिभिजन वन मकवानपुरको सांगठनिक संरचनाको डाँचा निम्नानुसार रहेको छ ।

१. डिभिजन वन कार्यालय-१
२. सब डिभिजन वन कार्यालय-८
३. शसस्त्र वन सुरक्षा शाखा -१

२.५ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर, हेटौँडाको संगठन संरचना-२०७५

नोट:- डिभिजन वन कार्यालय अन्तर्गत परिचालन हुने माथि संरचनामा देखाइएको सशस्त्र वन रक्षकहरू स्वीकृत वन तथा भू-संरक्षण विभागको संघीय कार्यालय अन्तर्गत रहने ।

२.६ जनशक्ति

डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर हेटौडाको स्वीकृत दरबन्दी तथा पदपूर्तिको अवस्था तल तालिकामा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.३ स्वीकृत दरबन्दी र पदपूर्तिको अवस्था

सि. नं.	पद	श्रेणी/तह	सेवा	समूह	कायम दरबन्दी	रिक्त	कार्यरत	कैफियत
१	डिभिजनल वन अधिकृत	अधिकृत स्तर दर्गौ	वन	जनरल फरेष्ट्री	१		१	
२	अधिकृत	अधिकृत स्तर (सातौं/आठौं)	वन	जनरल फरेष्ट्री	१२		९	
३	अधिकृत	अधिकृत स्तर (सातौं)	प्रशासन	सा.प्र.	१		१	
४	अधिकृत	अधिकृत स्तर (सातौं)	प्रशासन	लेखा	१		१	
५	अधिकृत	अधिकृत स्तर (पाँचौं/छैटौं)	वन	जनरल फरेष्ट्री	१०		१०	
६	अधिकृत	अधिकृत स्तर (छैटौं)	प्रशासन	सा.प्र.	१		१	
७	लेखापाल	सहायक स्तर (पाँचौं)	प्रशासन	लेखा	१		०	अनिवार्य अवकाश
८	खरिदार	सहायक स्तर (पाँचौं)	प्रशासन	सा.प्र.	१		१	
९	फरेष्टर	सहायक स्तर (चौथौं)	वन	जनरल फरेष्ट्री	२		११	१ जना फाजिल समेत
१०	वन रक्षक	-	वन	जनरल फरेष्ट्री	४९	३५	१४	
११	कार्यालय सहयोगी	-	प्रशासन	सा.प्र.	३		५	३ जना करार
१२	हलुका सवारी चालक	-	प्रशासन	सा.प्र.	२		४	३ जना करार
१३	सुवेदार	रा.प.अन.प्रथम	विविध	विविध	१		०	
१४	जमदार	रा.प.अन.द्वि.	विविध	विविध	२		१२	
१५	हवलदार	रा.प.अन.तृ.	विविध	विविध	४		०	
१६	सशस्त्र वन रक्षक	-	विविध		१६	१६	१२	करारमा कार्यरत
१७	चौकिदार	-	प्रशासन	सा.प्र.	१		१	करार
१८	अपरेटर	रा.प.अन.द्वि. प्रा.	इन्जी	मेका	१		१	
१९	हेलपर	-	इन्जी	मेका	१		१	
	जम्मा				११०		८५	

२.७ कार्यालयमा रहेको इलोकट्रोनिक्स सामग्रीहरूको विवरण

तालिका नं. २.४ कार्यालयमा रहेको इलोकट्रोनिक्स सामग्रीहरूको विवरण

क्र.सं.	विवरण	संख्या	कैफियत
१	ल्यापटप	५	
२	कम्प्युटर	१६	स.डि.व.का. को समेत
३	प्रिन्टर	१८	स.डि.व.का. को समेत
४	जि. पि. एस.	२८	१० धान चालु अवस्थाको
५	अल्टीमिटर	३	
६	लेजर फाइन्डर	५	
७	मोबाइल फोन	३	
८	डिजिटल क्यामरा	२	
९	फोटोकपी मेसिन	२	चालु अवस्थाको

२.८ आ.व. २०७७/०७८ मा घरेलु तथा साना उद्योग कार्यालयमा दर्ता भएका वनमा आधारित उद्योग सम्बन्धि विवरण

तालिका नं. २.५

क्र.सं.	प्रो. को नाम र ठेगान	प्रस्तावित फर्निचरको नाम र ठेगान	कित्ता नं.	क्षेत्रफल	डि.व.का.को च.नं.	मिति
१	राजु ब्राह्मण, कालिका न.पा.-८, चितवन र श्यामराज वि.का., बागमती गा.पा.-४	बागमती फर्निचर उद्योग, बागमती-२	१५३८	०-०-१३.५-०	११२३	२०७७/११/१२
२	उद्धव बहादुर राई, बागमती गा.पा.-२	न्यू प्रतिशा फर्निचर उद्योग, बागमती गा.पा.-२	१२५२	०-१-११.५	११२४	२०७७/११/१२
३	मोति माया श्लोक, बागमती गा.पा.-५	बागमती फर्निचर उद्योग, बागमती-५	६०१	१-८-३-०	१३५७	२०७७/१२/११
४	नेत्र बहादुर खत्री, बकैया गा.पा.-४	छत्रेश्वर फर्निचर उद्योग, बकैया गा.पा.-४	२७४५	०-३-०-०	७०	२०७८/०४/१३
५	संतोष कुमार विश्वकर्मा, हेटीडा उ.म.न.पा.-७	बरईली काष्ठ एण्ड फर्निचर उद्योग, हेटीडा उ.पा.न.म.-७	७८५७	०-२-१०	१३७	२०७८/०४/२४
६	जानकी खत्री कार्की, हेटीडा उ.म.न.पा.-	जानकी फर्निचर उद्योग, हेटीडा	६३५१	०-०-१०	११७	२०७८/०४/०२
			६५७१	०-०-०-५		

क्र.सं	प्रो. को नाम र ठेगाना	प्रस्तावित फर्निचरको नाम र ठेगाना	कित्ता नं.	कीमती	डि.न.का.को च.नं.	मिति
	११	उ.पा.न.म.-४				
७	उमेश जिम्बा, हेटौडा	यु.वाई. फर्निचर	१११८८	०-१-६.७५	३७७	२०७८/०६/०८
	उ.म.न.पा.-१२	उद्योग, हेटौडा	१११९४	०-०-१३.५		
		उ.म.न.पा.-१२	१११९१	०-०-१९.७५		
८	युद्ध बहादुर थापा, बकैया गा.पा.-४	युद्ध एण्ड भविष्य फर्निचर उद्योग, बकैया-४	२७७९	०-४-१४-०	३८०	२०७८/०६/१०
९	श्याम प्रसाद ढकाल, हेटौडा उ.पा.न.म.-५	भुटन देवी कोठ उद्योग, हेटौडा उ.पा.न.म.-७	८४२६	०-२-०	४५१	२०७८/०७/०३
१०	शरद प्रसाद चौलागाईं, बकैया गा.पा.-४	भारोही स.मिल उद्योग, बकैया-४	७०४८	०-०-७-०	४८४	२०७८/०७/११
			७०४९	०-०-८-०		
११	विमल नेपाल, बकैया गा.पा.-४	चनरु वि.म. फर्निचर उद्योग, बकैया गा.पा.-४	१८०८	०-०-०-२५-०	६६६	२०७८/०९/०१
			१८१०	०-०-०-१९.७५-०		

वन ऐन २०७६ वमोजिम दण्डनीय अपराध कसैबाट भए/ गरेको देखेमा वा फेला पारेमा नजिकको सब डिभिजन वन कार्यालय वा प्रहरी चौकी वा डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरमा खबर गरौं ।

२.९ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको नाममा रहेको जग्गा जमिन र उपयोगको विवरण तालिका नं. २.६

क्र.नं.	विवरण	अवस्थित	क्र.नं.	क्षेत्रफल	जमिनको मूल्य रु.	वर्तमान अवस्था	दिनाङ्क पञ्चाङ्ग	नापी भए/नभएको	कैफियत
१	सि.व.का. मकवानपुर (सा.दि.व.का. मकवानपुर)	हेटौडा २	५२८	१-२-५		भोगफलनमा रहेको	भएको	नापी भएको	ज.म.प्र.पु.जिल्ला वन कार्यालय मकवानपुर
२	सि.व.का. विद्या शैव फारुखारी से.व.का.	हेटौडा २ सा.हेटौडा ८	३३०८	१-१-० ०-२-८-५	२६००० (२०१९)	भोगफलनमा रहेको	भएको	नापी नभएको	मा.मुठ्ठ मन्त्रीको आवास शैव
३	सि.व.का. हेटौडा (सा.हेटौडा इ.व.का.)	हेटौडा ९ सा.रातोमाटे ३		अन्दाजी र विभाजन		भोगफलनमा रहेको	तारवार	नापी नभएको	पहिलो चौकी कुल्चेजार हेटौडा ५८ जमिनपुरको नाममा हुक हुस्तान्तरण मिति २०७७/११/१७ जा गरिएको ।
४	सि.व.का. म.बडी (सा.म.बडी इ.व.का.)	म.बडी ५ सा.आमपनवाड ३		अ ३-रोपनी		भोगफलनमा रहेको	नभएको	नापी नभएको	
५	सि.व.का. हर्नामाडी (सा.हर्नामाडी इ.व.का.)	सा.हेटौडा ९	६२५०	०-३-५४	नि:शुल्क	भोगफलनमा रहेको	नभएको	नापी भएको	
७	सि.व.का. फारुखारी (सा.फारुखारी इ.व.का.)	बागमती ८ सा.फारुखारी ५		अ १ कठ		भोगफलनमा रहेको	नभएको	नापी नभएको	
८	सि.व.का. साखा सितावारी	हेटौडा १०		अ २ कठ		भोगफलनमा रहेको	नभएको	नापी नभएको	
९	सि.व.का. बकैया (सा.बकैया इ.व.का.)	बकैया ४ सा.खुलिन ५	१३८६	०-२-८-०		भोगफलनमा रहेको	नभएको	नापी भएको	ज.म.प्र.पु.रेञ्ज पोस्ट खतिवन

२.१० सरकारी घर तथा जग्गाको विवरण

तालिका नं. २७

क्र. सं.	सम्बन्धी विवरण	बाले विवरण				मूल्य रु.	विवरण	जग्गा प्रकृति		घर	वर्षाको स्थिति	वै. वि.	कैलस्थ
		पक्की	कच्ची	निर्माण	ठर्रा			वेपस्थ वर्ग फिटमा	खोद				
१	हेटौडा न.म. कबानपुर गणेशी	१		३	१३१२/४३	नखुलेको	वि.शुद्ध	सकुलेको	हेटौडा ३	२२८	मि.अ.	१-२४	सा.जि.न.म. कबानपुर, मकवानपुर
२	हेटौडा न.म. कबानपुर सा.	१		३	७३०	१८,८१,०००	वि.शुद्ध		हेटौडा ३	२२८	मि.अ.	१-२४	सा.जि.न.म. कबानपुर, मकवानपुर
३	हेटौडा न.म. विवास	१		१	१८२४				हेटौडा ३		न.घे.व.	०११००	सा.जि.न.म. म.प.कान्तिनार्थ हल-बन
४	सा.ज.ब. विवास	१		१	१००३				हेटौडा ३		न.घे.व.	०११००	सुकुमले पूर्ण खेत
५	सा.ज.ब. विवास	१		१	२७४८				हेटौडा ३		न.घे.व.	०११००	
६	सा.जि.न.म. हेटौडा	१			२३७८८				बालेमाटे	नखुलेको	न.घे.व.	०१०००	सा.हेटौडा-इ.न.म. म.प.के.इ.न.म.
७	सा.जि.न.म. ब.प.सी	१		३						नखुलेको	न.घे.व.	११-०००	
८	सा.कान्तिनार्थी हे.न.म.	१		१	२०४८	११,३१,०००	शान्ति कोष		सा.हेटौडा ती ५	नखुलेको	न.घे.व.		हे.न.म.सा. जे.के.सा.सा. रथदेवको भिमा
९	सा.जि.न.म. फलारवाडी	१		१					फलारवाडी		न.घे.व.		सा.फलारवाडी हे.न.म.
१०	सा.जि.न.म. हर्षावाडी	१		१			श्री.शान्तिनगर	सकुलेको	हेटौडा ९	७२२७	सा.वा.वे.	००१००	सा.हेटौडा ती हे.न.म.
११	सा.जि.न.म. सनेवा	१		१					फलारवाडी ९	१२८५	सा.वा.वे.	००१००	सा.हेटौडा ती हे.न.म.

२.११ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरद्वारा व्यवस्थापन गरीएका वनको विवरण

२.११.१ सरकारद्वारा व्यवस्थित वन

मकवानपुर जिल्लाको जम्मा २४४३६६ हेक्टर क्षेत्रफल मध्ये जिल्लाको कूल वन क्षेत्र १६६,१४४ हेक्टर रहेको छ । उक्त क्षेत्रफल मध्ये डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको कार्य क्षेत्र भित्र ७१,७४४.३३ हेक्टर वन क्षेत्र पर्दछ । आ.व. २०७७/०७८ सम्ममा २१३ वटा सामुदायिक वनको ४८६९४.३९ हे. ३ वटा धार्मिक वनको १२.२४ हे., ९८ वटा निजी वनको ७८.१८ हे. र १९४ वटा कबुलियती वनको ८८१.३३ हे. वन क्षेत्र स्थानीय समुदायलाई संरक्षण, व्यवस्थापन र सदुपयोग गर्नका लागि हस्तान्तरण गरिएको र २२०८८.१९ हेक्टर वन क्षेत्र सरकारद्वारा व्यवस्थित वनको रूपमा व्यवस्थापन गरिएको छ ।

२.११.२ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरद्वारा व्यवस्थापन गरिएको वनको संक्षिप्त विवरण

तालिका नं. २.८

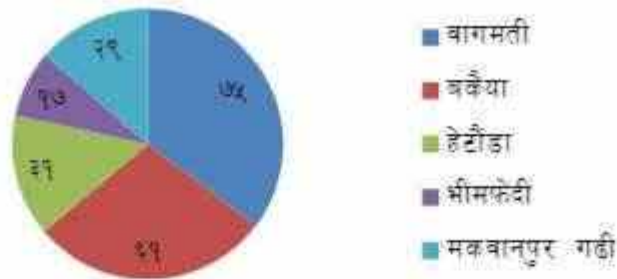
सि. नं.	व्यवस्थापन गरिएको वनको विवरण	हस्तान्तरित समूहको संख्या	हस्तान्तरित वनको क्षेत्रफल (हे.)	आवृद्ध घरधुरी संख्या	तामान्वित जनसंख्या	डिभिजन वन क्षेत्रफलको%	कैफियत
१	सरकारद्वारा व्यवस्थित वन	—	२२०८८.१९	—	—	(३०.७८%)	
२	सामुदायिक वन	२१३	४८६९४.३९	३६४६७	२०९१२६	६७.८६	कोही दोहोरिएका घरधुरी समेत
३	कबुलियती वन	१९४	८८१.३३	१३२०	७४७८	१.२३	
४	धार्मिक वन	३	१२.२४	—	—	०.०१७	
५	निजी वन	९८	७८.१८	९८	—	०.११	

२.११.३ स्थानीय तह अनुसार रहेका सामुदायिक वन उपभोक्ता समूहहरूको विवरण

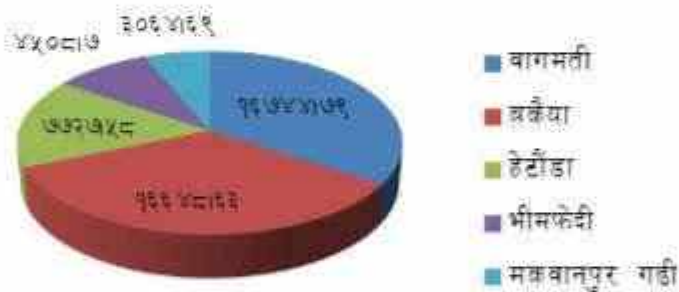
तालिका नं. २.९

सि. नं.	स्थानीय तह	समूह संख्या	वनको क्षेत्रफल	घरधुरी	जनसंख्या	कार्यसमिति		जम्मा
						महिला	पुरुष	
१	बागमती	७४	१६७४४.७९	९३९६	४१९६६	३०४	४४४	८४९
२	बर्कैया	६१	१६६४८.६३	९४७९	४२०८१	२६६	४३९	७०५
३	हेटौडा	३१	७७२७.४८	१०,७०९	६२३८४	१२८	२३६	३६४
४	भीमफोदी	१७	४४०८.७०	२,४२४	१७७०६	९०	११४	२०४
५	मकवानपुरगढी	२९	३०६४.६९	४,४४९	२४९८८	१११	२०६	३१७
जम्मा		२१३	४८६९४.३९	३६४६७	२०९१२६	८९९	१४४१	२,४४०

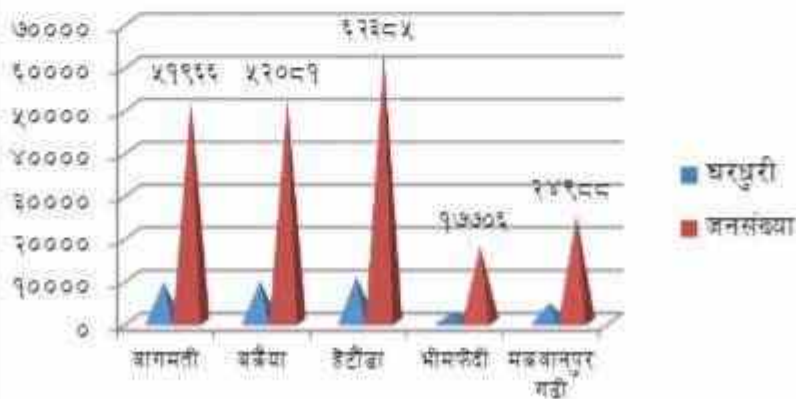
चित्र नं. २.१ स्थानीय तह अनुसार सा.व.को संख्या

चित्र नं. २.२ स्थानीय तह अनुसार सा.व.को क्षेत्रफल

चित्र नं. २.३ स्थानीय तह अनुसार सा.व.को घरधुरी र जनसंख्या

२.११.४ स्थानीय तह अनुसार रहेका कबुलियती वन उपभोक्ता समूहहरुको विवरण तालिका नं. २.१०

सि.न.	स्थानीय तह	समूह संख्या	वनको क्षेत्रफल	घरधुरी	जनसंख्या
१	बागमती	९२	४७६.२५	७३१	४१२९
२	बकैया	४४	१६०.१	२५३	१६६०
३	हेटौंडा	१५	७८.३७	९०	४१४
४	भीमफेदी	१५	५९	८९	४६७
५	मकवानपुरगढी	२८	१०७.६१	१५७	८०८
जम्मा		१९४	८८१.३३	१३२०	७४७८

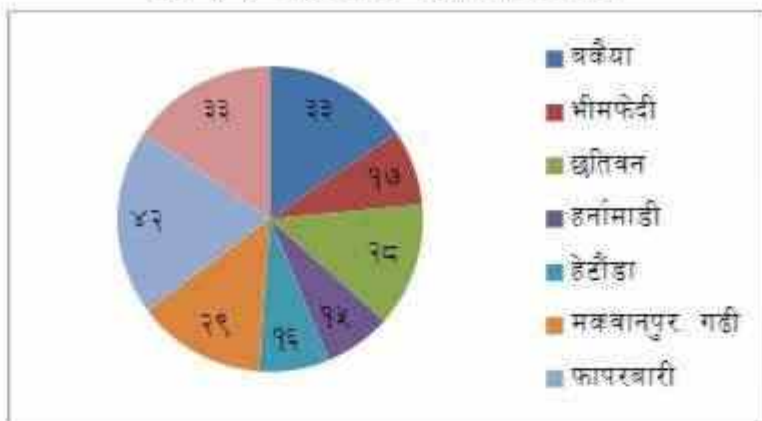
२.१२ सामुदायिक वन

सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम नेपालको प्राथमिकता प्राप्त वन कार्यक्रम हो । स्थानीय जनताहरुलाई पायक पर्ने राष्ट्रिय वन क्षेत्र स्थानीय जनताको चाहाना, व्यवस्थापन क्षमता र परम्परागत उपभोगको आधारमा सामुदायिक वनको रूपमा हस्तान्तरण गरी जनताको प्रत्यक्ष सहभागितामा संरक्षण, व्यवस्थापन, विकास र उपयोग गरीदिने आएको छ । यस जिल्लाबाट जिल्लाको क्षेत्राधिकार भित्रको क्षेत्रमा आ.व. २०७७/०७८ सम्म २१३ वटा सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह गठन र दर्ता भई ४८,६९४.३९ हेक्टर वनक्षेत्र सामुदायिक वनको रूपमा हस्तान्तरण भएको छ । त्यसबाट करिब ३६,५६७ घरधुरीका २,०९,१२६ जनसंख्या लाभान्वित भएका छन् । जिल्लामा सब.डि.व.का अनुसार हस्तान्तरण भएका सामुदायिक वनहरुको विवरण तालिकामा दिइएको छ ।

तालिका २.११ डि.व.का मकवानपुर अन्तर्गत सब.डि.व.का अनुसार सामुदायिक वनहरुको विवरण

क्र.सं	सब विभिन्न वन कार्यालय	क्षेत्रफल (हे)	घरधुरी संख्या	जनसंख्या	सा.व. संख्या	कार्यसमिति			महिला प्रतिशत
						महिला	पुरुष	जम्मा	
१	बकैया	८,१९४.१४०	४६४३	२६००९	३३	१४०	२३१	३८१	३९.३७
२	भीमफेदी	४,४०८.७००	२४२४	१७७०६	१७	९०	११५	२०५	४३.९०२
३	छतिवन	८,४४४.४८४	४९३६	२६०७५	२८	११६	२०८	३२४	३५.८०२
४	हनमिाडी	४,८१०.७२०	४७९०	२९४०९	१५	४९	१२३	१८२	३२.४१८
५	हेटौंडा	२,९१६.८६०	४,९१९	३२८७६	१६	६९	११३	१८२	३७.९१२
६	मकवानपुरगढी	३,०६४.६९०	४,४४९	२४,९८८	२९	१११	२०६	३१७	३५.०१६
७	फापरवारी	८,४१८.३२०	४,०२३	३०,१३०	४२	१४२	२९८	४४०	३३.७७८
८	राइगाउँ	८,२२६.४७०	४,३७३	२९,८३६	३३	१४२	२४७	४०९	३७.९६४
जम्मा		४८,६९४.३८४	३६,५६७	२,०९,१२६	२१३	८९९	१,४४१	२,४४०	३६.६९

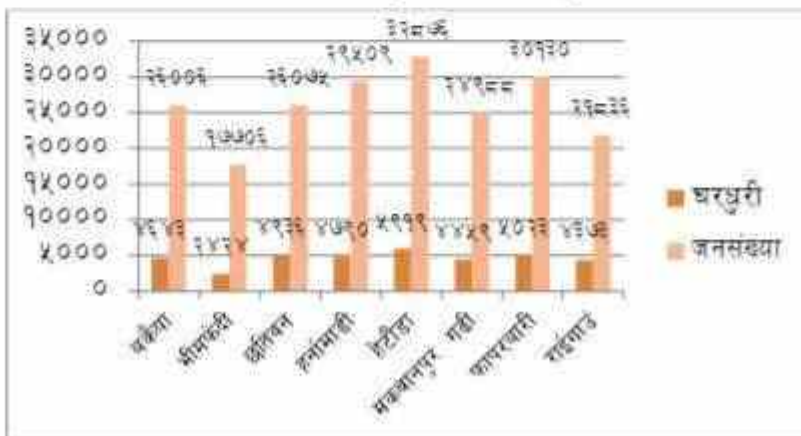
चित्र नं. २.४ सब डिभिजन अनुसार सा.व.को संख्या

चित्र नं. २.५ सब डिभिजन अनुसार सा.व.को क्षेत्रफल

चित्र नं. २.६ सब डिभिजन अनुसार सा.व.को घरधुरी र जनसंख्या

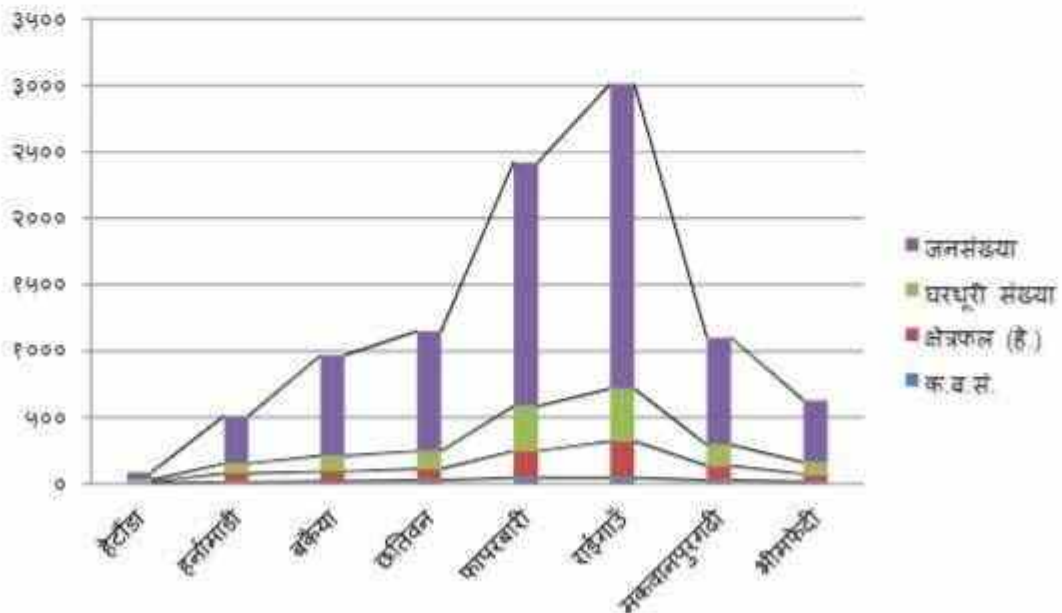
२.१३ कबुलियती वन

डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर अन्तर्गत आ.व.०७७/०७८ सम्म १९४ वटा कबुलियती वन समूह गठन ८८१.३३ हेक्टर वन क्षेत्र कबुलियती वनको रुपमा हस्तान्तरण गरी सकिएको छ । हस्तान्तरित वन क्षेत्र भित्र जमिनको हैसियत वृद्धि हुने गरी व्यवस्थापन गर्न र सम्बन्धित समूहहरूलाई तत्कालिन जिविकोपार्जन तथा आयभार्जनसंग सम्बन्धित दीर्घकालिन रुपमा आम्दानी लिन सक्ने गरी वृक्षारोपण , पशुपालन लगायतका कार्यक्रममा सहयोग गरिएको छ ।

तालिका नं. २.१२ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर अन्तर्गत कबुलियती वनको तथ्यांक

सि.नं.	सबडिभिजन	क.व.सं.	क्षेत्रफल (हे.)	घरघुरी संख्या	जनसंख्या
१	हेटौंडा	२	११.०३	१७	५७
२	हनुमान्छी	१३	६७.३४	७३	३५७
३	बकैया	२०	७१.२	१२०	७५७
४	छतिवन	२४	८८.९	१३३	९०३
५	फापरबारी	४५	२०२.४२	३३८	१८३४
६	राईगाउँ	४७	२७३.७३	३९३	२२९५
७	मकवानपुरगढी	२८	१०७.६१	१५७	८०८
८	भीमफेदी	१५	५९.००	८१	४६७
	जम्मा	१९४	८८१.३३	१३२०	७४७८

चित्र नं. २.७ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर अन्तर्गत कबुलियती वनको तथ्यांक

२.१४ वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनको अवस्था

यस कार्यालय अन्तर्गत जम्मा १२ गोटा सामुदायिक वनहरूको जम्मा क्षेत्रफल ४१८९.४१ हेक्टर सामुदायिक वन क्षेत्रमा वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन अवधारणामा आधारित वन व्यवस्थापन प्रणाली लागु भएको छ । जसको विस्तृत विवरण तपसिलमा उल्लेख गरिएको छ ।

तालिका नं. २.१३ वैज्ञानिक वन व्यवस्थापनमा आधारित वन व्यवस्थापन प्रणाली लागु भएका सामुदायिक वनहरूको विवरण

क्र.सं.	सामुदायिक वनको नाम र ठेगाना	सब िधिभजन	क्षेत्रफल (हेक्टर)	वन व्यवस्थापन प्रणाली	कार्य समिति सदस्य संख्या		सामाजिक धरधुरी	सामाजिक जन संख्या	वैफियत
					महिला	पुरुष			
१	जमुना सामुदायिक वन, बागमती -८	फापरबारी	३७६.१४	इरेगुलर सेल्टरउड	५	६	११८	९३६	
२	कान्ती वैद्यारी सामुदायिक वन, बागमती -८	फापरबारी	४९८.०३	" "	८	३	११	२१७५	
३	कटुस पानी सामुदायिक वन, बागमती- ५	राईगाउँ	४९७.६१	सेलेसन	४	९	१३	९४४	
४	पन्चकन्या सामुदायिक वन, हेटौडा -१८	हानीमाडी	४५४.६९	इरेगुलर सेल्टरउड	५	६	११	१२१३	
५	गोरक्षनाथ सामुदायिक वन, हेटौडा -१८	हानीमाडी	३२३.७९	" "	५	६	११	१६०५	
६	हात्तीचरण सामुदायिक वन, चकैया -७	छ्तिवन	४१२.००	" "	५	६	११	१५३८	
७	महाकाल सामुदायिक वन, बागमती -६	फापरबारी	१४१.५०	" "	३	६	९	५६५	
८	गोल्मा राजा सामुदायिक वन, बागमती -६	फापरबारी	१९९.९१	" "	४	५	९	१७६	९६८

क्र.सं.	सामुदायिक वनको नाम र ठेगाना	सब ढिभिजन	क्षेत्रफल (हेक्टर)	वन व्यवस्थापन प्रणाली	कार्य समिति सदस्य संख्या			लाभान्वित घरघुरी	लाभान्वित जन संख्या	क्षेपित
					महिला	पुरुष	जम्मा			
९	तानी गुराँस सामुदायिक वन, बकैया -४	बकैया	४९५.०६	"	५	८	१३	२५९	१७६२	
१०	न्याउँ च्याउँ सामुदायिक वन, बकैया -९	बकैया	२७८.२७	"	६	५	११	१८०	११५०	
११	बकैया ठाकुर सामुदायिक वन, बकैया -८	बकैया	२१३.५०	"	४	५	९	१२४	७४४	
१२	रुद्रेश्वरी सामुदायिक वन, बकैया -९	बकैया	२९८.९१	"	५	४	९	३५०	२१६८	
	जम्मा		४१८९.४१		५९	६९	१२८	२६६८	१५७६८	

वन्यजन्तुको पानी पिउने घाट, जैविकमार्ग, प्रजनन स्थल, माटो चाट्ने ठाउँ वा आहाल बस्ने ठाउँको संरक्षण गरौं ।

२.१५ धार्मिक वन

डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर अन्तर्गत हाल सम्म ३ वटा धार्मिक समुदायलाई १२.२४ हेक्टर वनक्षेत्र हस्तांतरण गरिएको छ ।

तालिका नं. २.१४

सि.नं.	व्यवस्थापनको आधारमा वन	संख्या	क्षेत्रफल (हे.)	डिभिजन वनको क्षेत्रफलको %	कैफियत
१	धार्मिक वन	३	१२.२४	०.०१७	

२.१६ निजी वन

यस जिल्लामा आ.व. २०४२/०४३ देखि निजी वन दर्ता प्रक्रियाको शालनी भएको देखिन्छ । हाल सम्म २२७ वटा निजी वनहरु दर्ता भएको रेकर्डबाट देखिन्छ । दर्ता भएका निजी वनहरुको कूल क्षेत्रफल १६३.२२ हेक्टर रहेको छ । जस मध्ये यस डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर अन्तर्गत १८ वटा निजी वनको ७८.१८ हेक्टर क्षेत्रफल रहेको छ भने बाँकी डिभिजन वन कार्यालय राप्ती अन्तर्गत पर्दछन् ।

तालिका नं. २.१५

सि.नं.	विवरण	संख्या	क्षेत्रफल (हे.)	डिभिजन वनको क्षेत्रफलको %	कैफियत
१	निजी वन	१८	७८.१८	०.११	

२.१७ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको आ.व. २०७७/०७८ मा विरुवा उत्पादन सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. २.१६ डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको आ.व. २०७७/०७८ मा विरुवा उत्पादन सम्बन्धी विवरण

आ.व. २०७६/०७७ को मौज्जात विरुवा		आ.व. २०७७/०७८ को विरुवा उत्पादन		कैफियत
कार्यक्रमको नाम	आ.व. २०७६/०७७ को मौज्जातको विरुवा (गोटा)	कार्यक्रमको नाम	विरुवा उत्पादन (गोटा)	
(१) सघीय सरकार तर्फ		(१) सघीय सरकार तर्फ	१६५,२५०	
(२) प्रदेश सरकार तर्फ	९७५००	(२) प्रदेश सरकार तर्फ	२०,०००	हाइटेक तसरीको मौज्जात
		(३) शिवम् सिमेन्टस् सँग भएको सम्मतीता अनुसार विरुवा उत्पादन (वन प्रजाती)	५०,०००	
जम्मा	९७५००		२,३५,२५०	

२.१८ आ.व. २०७७/०७८ मा वन पैदावार उत्पादन तथा विक्री वितरणको विवरण

२.१८.१ आ.व. २०७७/०७८ मा वन पैदावार उत्पादन, विक्री वितरण तथा प्राप्त आम्दानीको विवरण

तालिका नं. २.१७

श्रोत	काठ परिमाण क्यू. फिट	दाउरा परिमाण चहु	समुहको आमदानी रु.	राजस्व			मु. न. कर
				स्थानीय तर्फ	प्रदेश तर्फ	स्थानीय तर्फ	
सामुदायिक वनबाट	११९८९९.७४	११९.१०	११,७९,७९,११९.८१	२,३०,१९,७९१.०१	६,४९,९९,१०८.७८	३,७९,९९,९९९.९८	९८,९९,९९९.९९
विभिन्न वन श्रोतबाट	११९.८९	१९.९०		१९,९९८.९९			९९,९९,९९९.९९
जम्मा	११९९१९.६३	१३९.००	११,७९,७९,११९.८१	२,४९,३९,७९९.०१	६,४९,९९,१०८.७८	३,७९,९९,९९९.९८	१,९९,९९,९९९.९९

२.१८.२ आ.व. २०७७/०७८ मा निजी वनबाट उत्पादित वन पैदावार तथा प्राप्त कर र सेवा शुल्क

तालिका नं. २.१८

सि.न	कटान भएका रुखको प्रजाति	काठ परिमाण (क्यू. फि.)	दाउरा चहु	१३% कर	२% प्रदेश सेवा शुल्क	कैफियत
१.	आँप,सिसौ,कटहर,कामो, बकाइनो लगायत	११७६४.४२	६२.८०	२,६९,६९८।	४०,४२२।	

२.१८.३ आ.व. २०७७/०७८ मा नदीजन्य पदार्थ नियमन सम्बन्धि विवरण

तालिका नं. २.१९

क. सं.	विवरण	साधन	संख्या	कार्य प्रकृती	बण्ड जरिवाना रु.	रकम बाखिला भएको निकाय	कैफियत
१.	नदीजन्य पदार्थ संकलन	ट्याक्टर -८२ टिपर-५	८७	बिना इजाजत नदीजन्य पदार्थ संकलन तथा ओसार पसार	८,००,०००।	जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालय, मकवानपुर	

२.१९ वन अतिक्रमणको विवरण

तालिका नं. २.२०

सि.न.	डिभिजन	२०६९।०६२ अघिको तथ्याङ्कबाट		२०७०।०७१ अघावधिक गरीएका तथ्याङ्कबाट		कैफियत
		अतिक्रमण क्षेत्र (हे.)	अतिक्रमण गर्ने घरधुरी	अतिक्रमण क्षेत्र (हे.)	अतिक्रमण गर्ने घरधुरी	
१.	मकवानपुर	८५४.२३	१४०५	३०८४.८८	४८९३	

२.२० आ.व. २०७७/०७८ मा प्राप्त राजश्व आम्दानी तथा वेरुजु रकमको विवरण

तालिका नं. २.२१

क्र.सं.	राजश्व शिर्षक	राजश्वको विवरण	राजश्व आम्दानी रु.	कैफियत
१.	१४२२९	अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क (कार्यालयले लिने टिकट वापतको रकम, बोलपत्र फाराम विक्री, निवेदन दस्तुर, व्यवसायिक प्रमाणपत्र जारी तथा नविकरण दस्तुर)	३,९९,७२,७९२	
२.	१४२६४	वन क्षेत्रको अन्य आय (वन तथा वन पैदावार विक्री बाहेक वनस्पति तथा वन्यजन्तु सम्बन्धि शुल्क)	९,४८,४८,९६३।७	
३.	१४३९२	प्रशासनिक दण्ड, जरिवाना र जफत	६६,४३,४।७	
४.	१४९९९	वेरुजु	४,४४,४४।७	
५.	३३३६९	वन क्षेत्रको रोयल्टी (वन तथा वन पैदावार विक्री वापत प्राप्त रकम, चरिचराई, खर खडाई तथा वन सम्बन्धि अन्य रोयल्टी)	३,८४,३९,४८४।९९	
		हाल तर्फको जम्मा	४,४३,९९,२६६।८७	
	जम्मा		४,४३,९९,२६६।८७	

२.२१ उल्लेखनीय कार्य गर्ने समूहहरु

तालिका नं. २.२२

सि.नं.	समूहको नाम, ठेगाना	विशेषता एवं सबल पक्षहरु
१	सुन्दर सा.व.उ.स. हेटीडा-१,२	समुदायममा आधारित वन डहेलो व्यवस्थापन
२	रानी सा.व.उ.स.हेटीडा-६	गणेशमान सिंह वन संरक्षण पुरस्कार प्राप्त
३	पिप्लेपोखरा सा.व.उ.स.हेटीडा-४	संस्थागत विकास तथा वन व्यवस्थापन, हस्तकला सामाग्री उत्पादन
४	चुच्चेखोला सा.व.उ.स. हेटीडा-६	सामुदायिक वनमा पर्यापर्वटन अन्तर्गत सालक संरक्षण कार्यक्रम
५	बम्हडाकुर सा.व.उ.स. बकैया ४	भूसंरक्षण
६	कालीवेदघारी सा.व.उ.स. बागमती ८	वैज्ञानिक/गरिएको वन व्यवस्थापन
७	ज्योती सा.व.उ.स.हेटीडा १८	सामुदायिक वनमा पर्यापर्वटन

२.२२ मुद्दा सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. २.२३

क्र.सं.	दापर भएको तिकाय	मुद्दा संख्या	कैफियत
१	डि.व.का.मा दापर मुद्दा संख्या	०	
२	जिल्ला अदालतमा दापर मुद्दा संख्या	१८	
३	फौसला भएको	१	
४	फौसला हुन बाँकी	१७	
५	पुनरावेदन संख्या	१	फौसला भइसकेको
६	अभियुक्त संख्या	५३	महिला २, पुरुष ५१
७	वाप्यजत्तु सम्बन्धी	१	
जम्मा		१८	

२.२३ जिल्ला वन पैदावार आपूर्ति सम्बन्धी विवरण

तालिका नं. २.२४

क्र. सं.	वन पैदावार	बिक्री भएको परिमाण	मौज्वात	कैफियत
१	काठ	५४२३.७० क्यू. फि.	८८४५.१३ क्यू.फि.	
२	दाउरा	१० टन	१२.२५ चट्टा	
३	आम्दानी रु.३५०१८१७३१।९३ (दाखिला) रु. ९०६३५०३.१९			
४	खर्च रु.७६,०६९१५।८४			
५	मौज्वात रु.२७४११२५.८।०९			

वन जङ्गलको संरक्षण, सम्बर्धन एवं दीगो व्यवस्थापन नै जलवायु परिवर्तनका प्रतिकूल असरहरूको न्यूनिकरण गर्ने सबैभन्दा सस्तो भरपर्दो र प्रभावकारी उपाय भएकोले खाली ठाउँमा वृक्षरोपण गरौं । रोपिएका बिरुवाको संरक्षण गरौं ।

भाग ३

डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरबाट सम्पन्न संघ सशर्त अनुदान कार्यक्रम तथा प्रगति विवरण

राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम र जडिबुटी विकास कार्यक्रम वन विभाग अन्तर्गत संचालित हुँदै आएकोमा देशको राजनैतिक प्रणालीको पुनः संरचना भई सघिय संरचनामा गए पश्चात राष्ट्रिय वनको व्यवस्थापन प्रदेश सरकारको माताहतमा रहेको हुँदा डिभिजन वन कार्यालय प्रदेश सरकारको माताहतमा रहेकाले सघिय सरकारबाट हस्तान्तरित संघ सशर्त अनुदान कार्यक्रम गत आ.व.देखि यस कार्यालयबाट संचालन हुँदै आएको छ । डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुर, हेटौडा बाट आ.व. २०७७/०७८ मा सघिय सरकारबाट हस्तान्तरित संघ सशर्त अनुदान कार्यक्रम अन्तर्गत राष्ट्रिय वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम र जडिबुटी विकास कार्यक्रम तर्फको स्वीकृत तथा विनियोजित बजेट अनुसार सम्पन्न विभिन्न क्रियाकलापहरु तल उल्लेख गरिएको छ । संघ सशर्त अनुदान कार्यक्रम तर्फको भौतिक प्रगति ७७.६० प्रतिशत र वित्तीय प्रगति ४७.७१ प्रतिशत हासिल भएको छ । सो को विवरण पेज ८९ मा उल्लेख गरिएको छ ।

३.१ संघ सशर्त अनुदान कार्यक्रम

(क) पुँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु

१. क्रियाकलापको नाम : अग्नि रेखा नियन्त्रण सम्बन्धी सामग्री, उपकरण तथा सामान
वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १ प्याकेज
बजेट विनियोजन : रु. १,००,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : ९९,८९२।९० (मू.अ.कर सहित)
सम्पन्न कार्यको तस्वीर :
२. क्रियाकलापको नाम : पकेट क्षेत्रमा जडिबुटी उत्पादन र खेती विस्तार (टिमुर, ओखर, लौठसल्ला, सतुवा)
वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १ प्याकेज
बजेट विनियोजन : रु. १०,००,०००/-
प्रगति : ०
खर्च रकम रु. : ०/-

३. क्रियाकलापको नाम : फलफूल विरुवा उत्पादन/खरिद तथा रोपण (उन्नत जातका कागती सुन्तला, बयर अमला, लिची, बेल, ओखर, पिकानट, मेकाडामिया, एभोकाडो, नासपाती)

वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १ प्याकेज

बजेट विनियोजन : रु. १०,००,०००/-

प्रगति : १ प्याकेज

खर्च रकम रु. : ४,४९,२००/-

४. क्रियाकलापको नाम : वन विरुवा उत्पादन (नीम, राजवृक्ष, बडहर, टिक, चाँप, मसला, जामुन, ओखर, गोब्रे/खोटे सल्ला, निमारो, खन्यू, खमारी, इमिली जातको ९० प्रतिशत र बाँकी मागको आधारमा)

वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १ प्याकेज

बजेट विनियोजन : रु. २०,००,०००/-

प्रगति : १ प्याकेज

खर्च रकम रु. : १९,९८३९५/-

तालिका नं. ३.१ वन विरुवा उत्पादनको विवरण

क्र. सं.	स्थान/सब डिभिजन	उत्पादन लक्ष्य	उत्पादन परिमाण	मुख्य प्रजातीहरु	खर्च रु.
१	डिभिजन वन नर्सरी, हेटीडा	६५,०००	६५,०००	अमला, रुद्राक्ष, तेजपात टाँकी बडहर	९,९८,१४५।
२	हनामाडी	२०,०००	२०,०००	ब्रकाइनो, मसला, इपिल तेजपात, अमला	२,००,०००।
३	बकैया	२०,०००	२०,०००	टाँकी मसला अश्वगन्धा, रिड्डा, वर्रो, मोरिङ्गा	२,००,०००।
४	मकवानपुर गढी	२०,०००।	२०,२५०	बडहर, टाँकी, रिड्डा, कपुर, निमारो, इमली, मसला	२,००,०००।
५	राईगाउँ	४०,०००	४०,०००	इमली, अम्था, मसला, चिसी, किम्बु, राजवृक्ष, खयर, टाँकी, गोल्डमोहर	४,००,२५०

सम्पन्न कार्यको तस्वीरहरु

(ख) चालुखर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु
राष्ट्रिय वन विकस तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम

१. क्रियाकलापको नाम : विश्व वातावरण दिवस मनाउने
वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १ पटक
विनियोजित बजेट रकम रु. : १,००,०००/-
प्रगति : १ पटक
खर्च रकम रु. : १,००,०००/-
कार्य संचालन/सम्पन्न भएको स्थान :
म.गढी, त्रिवेणी, गोरक्षेश्वर
सम्पन्न कार्यको तस्वीर :

२. क्रियाकलापको नाम : वन डढेलो नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन

वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : ३ पटक

बजेट विनियोजन : रु. ३,००,०००/-

प्रगति : ३ पटक

खर्च रकम रु. : २,२२,०००।

३. क्रियाकलापको नाम : वन अतिक्रमण हटाई व्यवस्थापन

वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १ पटक

बजेट विनियोजन : रु. ५,००,०००/-

प्रगति : ० पटक

खर्च रकम रु. : ४,६२,५००/-

कार्य संचालन/सम्पन्न भएको स्थान :

सम्पन्न कार्यको तस्वीर

वन्यजन्तु बचाऔं । जैविक विविधता
जोगाऔं । पर्या-पर्यटनको विकास गरौं र
भावी सन्ततिलाई समुन्नत भविष्य प्रदान
गरौं ।

भाग-४

डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरबाट सम्पन्न प्रदेश सरकार (उद्योग,पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय) तर्फको कार्यक्रम तथा प्रगति विवरण

परिचय

उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय बागमती प्रदेशबाट यस आ.व २०७७/०७८ मा डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरको लागि तपसिल बमोजिमका कार्यक्रमको बजेट बिनियोजन भएको छ

१. राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम
२. वातावरण संरक्षण तथा शहरी वन कार्यक्रम
३. पर्यटन प्रवर्द्धन तथा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम
४. डिभिजन वन कार्यालय कार्यक्रम

डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरबाट आ.व २०७७/०७८ मा सम्पन्न भएका प्रदेश सरकार उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय। तर्फको क्रियाकलापहरु निम्नानुसार तल प्रस्तुत गरिएको छ । उल्लेखित वार्षिक कार्यक्रमहरुको भौतिक प्रगति ६७.३५ प्रतिशत र वित्तीय प्रगति ५६.७५ प्रतिशत हासिल भएको छ । सो को विवरण पेज ७० मा उल्लेख गरिएको छ ।

४.१ राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम

(क) पुँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु

सरकारद्वारा व्यवस्थित वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम

१. क्रियाकलापको नाम : बहुमूल्य प्रजातिको साविकको बीउ स्ट्याण्डको व्यवस्थापन गरी बीउ संकलन र भण्डार (कम्तिमा ०.५ हेक्टर)
वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : २ प्याकेज
बिनियोजित बजेट रकम रु. : ४,००,०००/-
प्रगति २ प्याकेज
खर्च रकम रु. : ४,००,०००/-
कार्य संचालन/सम्पन्न भएको स्थान : ज्योती सा.व., हेटौँडा १८ विजयसाल र मञ्जुश्री सा.व. मकवानपुर गढी खयर

सम्पन्न कार्यको तस्वीर

२. क्रियाकलापको नाम : नदी उकास जग्गामा खनजोत गरी बीउ छर्ने
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : ५ हेक्टर
 विनियोजित बजेट रकम रु : ५०,०००/-
 प्रगति : ५ हेक्टर
 खर्च रकम रु : ५०,०००।
 कार्य संचालन/सम्पन्न भएको स्थान : बागमती ९, मूलखोला सा.व.को बागमती
 खोलाको नदी उकास क्षेत्र
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर

३. क्रियाकलापको नाम : वृक्षारोपण गरी बाँसको पकेट क्षेत्र स्थापना कम्तिमा २०००
 विरुवा एकै स्थानमा
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : २००० सख्या
 विनियोजित बजेट रकम रु : ६,००,०००/-
 प्रगति : २००० सख्या
 खर्च रकम रु : ६,००,०००।
 कार्यक्रम संचालन स्थान : नमोबुद्ध सा.व. बागमती ६,

सम्पन्न कार्यको तस्वीर

५. क्रियाकलापको नाम : वन क्षेत्र भित्रको खहरे खोल्सा लगायतका क्षेत्रमा बाँस राइजोम/कटिङ्ग वृक्षारोपण (खरिद तथा रोपण एउटा खहरेमा कम्तिमा २०० विरुवा)
वर्षिक लक्ष्य/पारमाण ३ प्याकेज
वित्तयोजित बजेट रकम रु. १३,८०,०००/-
प्रगति ३ प्याकेज
खर्च रकम रु. १३,७९,०००।
कार्यक्रम संचालन स्थान : गीता सा.व. बागमती २, बगाहा खोल्सी, चुच्चेखोला सा.व. र जरुङ्गशक्ती सा.व. हर्नामाडी, मन्जुश्री सा.व. मकवानपुरगढी
सम्पन्न कार्यको तस्वीर

५. क्रियाकलापको नाम : सालकको बासस्थान व्यवस्थापन
 वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १ प्याकेज
 विनियोजित बजेट रकम रु. : १०,००,०००/-
 प्रगति : १ प्याकेज
 खर्च रकम रु. : ९६११५१।३४
 कार्यक्रम संचालन स्थान : रानी सा.व., हेटौडा ६।
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर

६. क्रियाकलापको नाम : डिभिजन वन कार्यालयको कार्यक्षेत्रको पञ्चवर्षीय वन व्यवस्थापन कार्ययोजना तयारी तथा स्वीकृती
 वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १ प्याकेज
 विनियोजित बजेट रकम रु. : ५,००,०००/-
 प्रगति : १ प्याकेज
 खर्च रकम रु. : ४,९७,८५५।४०

७. क्रियाकलापको नाम : सामुदायिक वनमा थिनिङ तथा सुधार कटान कार्यक्रम (TSI) समूह तथा सरकारको संयुक्त योगदान
 वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १० समूह
 विनियोजित बजेट रकम रु. : १,२०,०००/-
 प्रगति : १० समूह
 खर्च रकम रु. ७२,०००।
 कार्यक्रम संचालन स्थान : सुन्दर सा.व., वनस्वण्डी सा.व. हेटौडा २, माहिला श्रृजना सा.व. हेटौडा ८, घ्याम्पे सा.व. हेटौडा १६, गोल्माराजा सा.व. बागमती ६, बाघ भैरब सा.व. बकैया ६,
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर

८. क्रियाकलापको नाम : वन क्षेत्र भित्रको खहरे खोल्सामा बाँस राइजोम रोपण (खरिद तथा रोपण एउटा खहरेमा कम्तिमा २०० विरुवा)
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : ४०० सख्या
विनियोजित बजेट रकम रु : १,२०,०००/-
प्रगति : ४०० सख्या
खर्च रकम रु : १,२०,०००।
कार्यक्रम संचालन स्थान :
जनवन सा.व. वागमती २,
सम्पन्न कार्यको तस्वीर

९. क्रियाकलापको नाम : अतिक्रमण हुनसक्ने संवेदनशील वन क्षेत्रमा वन क्षेत्रको जग्गा छुट्टयाई फलफूलको वृक्षारोपण हेज निर्माण प्रति कि.मि. जम्मा ५०० विरुवा
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १००० सख्या
विनियोजित बजेट रकम रु : १,५०,०००/-
प्रगति : १००० सख्या
खर्च रकम रु : १,५०,०००।
कार्यक्रम संचालन स्थान :
सुसेली सा.व., मकवानपुर गाढी ३
सम्पन्न कार्यको तस्वीर

१०. क्रियाकलापको नाम : वन क्षेत्र भित्र पर्ने विद्युतीय हाइटेन्सन मुनिको खाली जग्गामा फलफूल रोपण कार्यक्रम निर्माण प्रति कि.मि. कम्तिमा ५०० विरुवा
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १००० संख्या
 विनियोजित बजेट रकम रु : १,५०,०००/-
 प्रगति : १००० संख्या
 खर्च रकम रु : १,५०,०००।
 कार्यक्रम संचालन स्थान : सुन्दर सा.व. हेटौडा १ र २।
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर

११. क्रियाकलापको नाम : फलफूलको विरुवा खरिद गरी रोपण (सा.व., क.व.राष्ट्रिय वन, नीजी जग्गामा)
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : ३ प्याकेज
 विनियोजित बजेट रकम रु : १५,००,०००/-
 प्रगति : ३ प्याकेज
 खर्च रकम रु : १०,४८,७४७।
 कार्यक्रम संचालन स्थान : ध्याम्पे सा.व. हेटौडा १६, ज्योति सा.व. हेटौडा १८, बेलघारी क.व. बागमती २।
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर

१२. क्रियाकलापको नाम : सामुदायिक वन क्षेत्रभित्रका पानीको मूल बरिपरिको जलाधार क्षेत्र संरक्षण (पानी ट्यांकी, पोखरी र प्रजाति रोपण)
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : ८ वटा
विनियोजित बजेट रकम रु : १,६०,०००/-
प्रगति : ५ वटा
खर्च रकम रु : १,००,०००।
कार्यक्रम संचालन स्थान : नौलो हारयाली सा.व. बकैया ४, बाघ भैरव सा.व. बकैया ६, गीता सा.व. बागमती २, नमुना सा.व. मकवानपुर गढी ५, सुन्दर सा.व. हेटौडा २,
सम्पन्न कार्यको तस्वीर

१३. क्रियाकलापको नाम : कवुलियती वन समूहको विधान तथा कार्ययोजना पुनरावलोकन (जिविकोपार्ज सुधार योजना समेत)
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १० वटा
विनियोजित बजेट रकम रु : ५०,०००/-
प्रगति : २ वटा
खर्च रकम रु : १०,०००।
कार्यक्रम संचालन स्थान : मानेडाँडा क.व. हेटौडा १८, श्रृजना क.व. हेटौडा १६

१४. क्रियाकलापको नाम : कवुलियती वन क्षेत्र भित्र फलफूल विरुवा खरिद तथा रोपण
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : ५०० वटा
 विनियोजित बजेट रु : २५,०००।
 प्रगति : ५०० वटा
 खर्च रकम रु रु २५,०००।-
कार्यक्रम संचालन स्थान :
 मानेडाँडा कवुलियती वन समूह, हेटौडा १८
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर

१५. क्रियाकलापको नाम : भीमफेदीस्थित हात्तीसार संग्रहालयमा २ वटा हात्ती सहितको प्रतिमा स्थापना
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
 विनियोजित बजेट रु : २०,००,०००।
 प्रगति : १ प्याकेज (डि.पि.आर. तयारी)
 खर्च रकम रु ३,९०,९८०।-
कार्यक्रम संचालन स्थान : भीमफेदीस्थित हात्तीसार

जडिबुटी विकास कार्यक्रम

१. क्रियाकलापको नाम : टिमुर/अमलाको एकै स्थानको १०० रोपनी भन्दा बढी क्षेत्रफलको नीजी जग्गामा जडिबुटी खेतीको लागि प्लट वृक्षारोपणको लागि विरुवा खरिद र वितरण (नीजी जग्गालाई क्लष्टरिङ गर्न सकिने)
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
 विनियोजित बजेट रु : १०,००,०००।-
 प्रगति : १ प्याकेज
 खर्च रकम रु ५,७०,५८३।-
कार्यक्रम संचालन स्थान :
 भीमफेदी ७, कोगटे

ख) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु

सरकारद्वारा व्यवस्थित वन विकास कार्यक्रम

१. क्रियाकलापको नाम : डिभिजन स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी

वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ पटक

विनियोजित बजेट रकम रु. ३५,०००/-

प्रगति : १ पटक

खर्च रकम रु. : ३५,०००/-

कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हेटौडा,

२. क्रियाकलापको नाम : सब डिभिजन स्तरमा अपराध नियन्त्रण कार्यक्रम संचालनका लागि सचेतना गोष्ठी (सम्बन्धित सब डिभिजन मार्फत)

वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १६ पटक

विनियोजित बजेट रकम रु. १,६०,०००/-

प्रगति : १६ पटक

खर्च रकम रु. : १,४०,०००/-

कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हेटौडा, मकवानपुरगढी, भीमफेदी, हर्नामाडी, बकैया, छतिवन, फापरवारी र राई गाउँ सब डिभिजन

सहभागी विवरण : जम्मा : २९३ जना महिला : १०० पुरुष : १९३

३. क्रियाकलापको नाम : जिल्ला वन क्षेत्र समन्वय समिति र सरोकारवालाको सहभागितामा डिभिजन स्तरीय कार्यक्रम समन्वय बैठक

वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ पटक

विनियोजित बजेट रकम रु. ६०,०००/-

प्रगति : १ पटक

खर्च रकम रु. : ६०,०००/-

कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हेटौडा,

४. क्रियाकलापको नाम : सब डिभिजन स्तरीय योजना तर्जुमा गोष्ठी

वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : ८ पटक

विनियोजित बजेट रकम रु. ८०,०००/-

प्रगति : ८ पटक

खर्च रकम रु. : ७९,२५६/-

कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हेटौडा, मकवानपुरगढी, भीमफेदी, हर्नामाडी, बकैया, छतिवन, फापरवारी र राई गाउँ सब डिभिजन

सहभागी विवरण : जम्मा : १७१ जना महिला : ५७ पुरुष : ११४

५. क्रियाकलापको नाम : जिल्ला वन क्षेत्र समन्वय समिति र सरोकारवालाको सहभागितामा डिभिजन स्तरीय वार्षिक प्रगति समीक्षा गोष्ठी
 वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १ पटक
 विनियोजित बजेट रकम रु. ३५,०००/-
 प्रगति : १ पटक
 खर्च रकम रु. : ३५,०००/-
 कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : जिल्ला समन्वय समितिको हल
 सहभाग विवरण : जम्मा २०, महिला १, पुरुष १९
६. क्रियाकलापको नाम : अनुसन्धान अधिकृतका लागि मुद्दा अनुसन्धान तहकिकात तथा बायरी खर्च (प्रति मुद्दा बढीमा रु ५,०००)
 वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : २० संख्या
 विनियोजित बजेट रकम रु. १,००,०००/-
 प्रगति : २० संख्या
 खर्च रकम रु. : ११,०१८/-
९. क्रियाकलापको नाम : बरामदी वन पैदावार तथा मालवस्तुको दुवानी खर्च
 वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : ५० प्याकेज
 विनियोजित बजेट रकम रु. ५०,०००/-
 प्रगति : ५० प्याकेज
 खर्च रकम रु. : १४,८७२/-
१०. क्रियाकलापको नाम : सब डिभिजनमा विद्यार्थी इको क्लब संचालन (पुरानो इको क्लबको संचालन समेत प्रति मा.वि.रु. १०,०००) को बरले
 वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १० प्याकेज
 विनियोजित बजेट रकम रु. १,००,०००/-
 प्रगति : १० प्याकेज
 खर्च रकम रु. : १,००,०००/-
 कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हेटौडा, मकवानपुरगढी, भीमफेदी, हर्नामाडी, बकैया, छातवन, फापरवारी र राई गाउँ सब डिभिजन

११. क्रियाकलापको नाम : डिभिजन वन कार्यालयको वार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
विनियोजित बजेट रकम रु. १,००,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : १,००,०००/-
१२. क्रियाकलापको नाम : संरक्षण प्रचार प्रसार सामग्री तयार
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
विनियोजित बजेट रकम रु. ३०,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : ३०,०००/-
१३. क्रियाकलापको नाम : सब डिभिजनको अधिकृत सहितको टोलीको गस्ती परिचालन खर्च
(सब डिभिजन मार्फत)
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : ८ प्याकेज
विनियोजित बजेट रकम रु. ९६,०००/-
प्रगति : ८ प्याकेज
खर्च रकम रु. : ९२,७७०/-
१४. क्रियाकलापको नाम : कार्यक्रम कार्यान्वयन क्यालेण्डर निर्माण गरी निर्देशनालय मार्फत
मन्त्रालयमा पेश गर्ने
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ पटक
विनियोजित बजेट रकम रु. ४,०००/-
प्रगति : १ पटक
खर्च रकम रु. : ४,०००/-
१५. क्रियाकलापको नाम : सहभागितामूलक तवरले सरोकारवालासँग छलफल गरी जिल्ला
भित्रको अतिक्रमित वन क्षेत्रको किसिम, क्षेत्रफल, घरधूरी, समुदाय, नदी उकास जमिनको
क्षेत्र स्वामित्व, नदी खोला खहरेको नाम, लम्बाई सहितको विवरण अभिलेखीकरण गर्ने
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
विनियोजित बजेट रकम रु. १,००,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : ७२,०००/-
१६. क्रियाकलापको नाम : कार्यक्रम संचालन खर्च
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
विनियोजित बजेट रकम रु. ३,००,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : ३६,४८०/-

१७. क्रियाकलापको नाम : डि.व.का., ए.एफ.यू. वन संकाय हेटौडा, आइ.ओ.एफ हेटौडाको सहकार्य/साझेदारीमा सरसफाईका लागि विद्यार्थी कार्यक्रम
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
विनियोजित बजेट रकम रु. १,००,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : १,००,०००/-
कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हेटौडा १०

१८. क्रियाकलापको नाम : वन दिवस (मेला आयोजना तथा दिवस)
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ पटक
विनियोजित बजेट रकम रु. २०,०००/-
प्रगति : १ पटक
खर्च रकम रु. : २०,०००/-
कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान :
मदन भण्डारी लोक मार्ग आयोजना
अन्तर्गत हेटौडा फुर्केचौर सडक किनारा

१९. क्रियाकलापको नाम : डिभिजन वन कार्यालयबाट अनुगमन तथा मूल्यांकन तथा प्रतिवेदन तयारी खर्च
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
विनियोजित बजेट रकम रु. ३,००,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : ३,००,०००/-

सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम

२०. क्रियाकलापको नाम : सेवा प्रदायक मार्फत वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन लागु नभएका सामुदायिक वन कार्ययोजना पुनरावलोकन (समूह तथा सरकारको संयुक्त योगदान)
वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : ४० समूह
विनियोजित बजेट रकम रु. १०,००,०००/-
प्रगति : ४० समूह
खर्च रकम रु. : ७,०८,५३५/-
२१. क्रियाकलापको नाम : उत्कृष्ट सामुदायिक वन पुरस्कार वितरण (उत्कृष्ट एक समूहलाई मात्र)
वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १ प्याकेज
विनियोजित बजेट रकम रु. ५०,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : ५०,०००/-
पुरस्कृत समूह
रानी सामुदायिक वन उपभोक्ता समूह,
हेटौडा ६

कबुलियती वन विकास कार्यक्रम

२२. क्रियाकलापको नाम : कबुलियती वन उत्कृष्ट समूह पुरस्कार (उत्कृष्ट १ समूहलाई मात्र)
वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १ प्याकेज
विनियोजित बजेट रकम रु. ३०,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : ०/- TSA बाट खातामा रकम गएको तर बैकमा समूहको खातामा नदेखिएको ।

वन्यजन्तु तथा बासस्थान संरक्षण/व्यवस्थापन कार्यक्रम

२३. क्रियाकलापको नाम : ट्रेक्टर, ट्रक, बस ड्राइभरहरूलाई वन अपराध सम्बन्धी सचेतना कार्यक्रम

वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १ पटक
 विनियोजित बजेट रकम रु. १०,०००/-
 प्रगति : १ पटक
 खर्च रकम रु. १०,०००/-
 कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान :
 हेटीडा १५ को वडा कार्यालय
 सहभागी : २७ जना
 महिला : २ पुरुष : २५

२४. क्रियाकलापको नाम : गैरकाष्ठ वन पैदावार तथा जडिबुटी व्यापार प्रवर्द्धन तथा मूल्य अभिवृद्धिका लागि संकलक/उत्पादक र व्यवसायी बीच अन्तर्क्रिया कार्यक्रम

वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १ पटक
 विनियोजित बजेट रकम रु. ३०,०००/-
 प्रगति : १ पटक
 खर्च रकम रु. ३०,०००/-
 कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हेटीडा
 सहभागी विवरण : जम्मा : ३० जना
 महिला : ३ पुरुष : २७

२५. क्रियाकलापको नाम : वन्यजन्तु उद्धारको लागि व्यापिड रेसपोन्स टिम परिचालन

वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १ प्याकेज
 विनियोजित बजेट रकम रु. १,००,०००/-
 प्रगति : १ प्याकेज
 खर्च रकम रु. ९९,९८५/-

२६. क्रियाकलापको नाम : वन्यजन्तुको औषधि तथा आहार खर्च
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
 विनियोजित बजेट रकम रु. २,५०,०००/-
 प्रगति : १ प्याकेज
 खर्च रकम रु. २,४९,८३६/-
२७. क्रियाकलापको नाम : बाल, स्टोन स्ट्रिट साइटमा वन्यजन्तुको जनचेतनामूलक पेन्टिङ (सब डिभिजनमा कार्यविधिमा उल्लेखित साइज र शब्द संख्या)
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : ८ प्याकेज
 विनियोजित बजेट रकम रु. ४०,०००/-
 प्रगति : ८ प्याकेज
 खर्च रकम रु. ४०,०००/-
 कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हेटौडा, मकवानपुरगढी, भीमफेदी, हर्नामाडी, बकैया, छातवन, फापरवारी र राई गाउँ सर्वाडिभिजन

२८. क्रियाकलापको नाम : WCB ब्यूरो बैठक संचालन
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ पटक
 विनियोजित बजेट रकम रु. ५०,०००/-
 प्रगति : १ पटक
 खर्च रकम रु. ५०,०००/-
 कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : जि.स.स.को हल, हेटौडा
 सहभागी विवरण : जम्मा : ३२ जना महिला : ३ पुरुष : २९
२९. क्रियाकलापको नाम : वनविज्ञान अध्ययन संस्थान हेटौडाको पसिरमा ए.एफ.यू. वन संकाय हेटौडा, आइ.ओ.एफ हेटौडाको सहकार्य/साम्भेदारीमा वन्यजन्तु संरक्षणमा विद्यार्थी लक्षित वन्यजन्तु सप्ताह मनाउने वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
 विनियोजित बजेट रकम रु. ५०,०००/-
 प्रगति : १ प्याकेज
 खर्च रकम रु. ५०,०००/-
 कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : वन विज्ञान अध्ययन संस्थान हेटौडा

४.२ वातावरण संरक्षण तथा शहरी वन कार्यक्रम

(क) पुँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु

१. क्रियाकलापको नाम : वन डडेलो नियन्त्रणको लागि पानी बोक्ने ट्यांकर (कम्तिमा ५००० लि. क्षमताको सेट सहित) खरिद
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
 बजेट विनियोजन : रु. ५,००,०००/-
 प्रगति : १ प्याकेज
 खर्च रकम रु. : ४,९८,३३०/-
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर :

२. क्रियाकलापको नाम : हाइटेक नर्सरीका लागि उपकरण खरिद
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
 बजेट विनियोजन : रु. २,००,०००/-
 प्रगति : १ प्याकेज
 खर्च रकम रु. : १,९९,६२०/-
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर :

३. क्रियाकलापको नाम : शहर/नगर क्षेत्रमा वृक्षारोपण ट्री गार्ड सहित (.५ फिटभन्दा अग्लो बहुवर्षीय विरुवा खरिद र ढुवानी सहित)
 वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : २०० सख्या
 बजेट विनियोजन : रु. १२,००,०००/-
 प्रगति : २०० सख्या
 खर्च रकम रु. : ११,४०,०००/-
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर :

४. क्रियाकलापको नाम : सडक किनारा हरियाली कार्यक्रम (सडकको स्वामित्व भएको निकायको सहकार्य) (५ फिटभन्दा अग्लो बहुवर्षीय विरुवा खरिद ढुवानी र रोपण सहित)
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १० कि.मि.
बजेट विनियोजन : रु. ५,००,०००/-
प्रगति : १० कि.मि.
खर्च रकम रु. : ९४,८५०/-
सम्पन्न कार्यको तस्वीर :
कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हेटौडा १७ र १८

५. क्रियाकलापको नाम : केन्द्रीय तथा हाइटेक नर्सरीमा बहुवर्षीय विरुवा (कम्तिमा ३ वर्ष) उत्पादन (अर्नामेन्टल, फलफूल र गैरकाष्ठ)
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : २०,००० सख्या
बजेट विनियोजन : रु. ४,००,०००/-
प्रगति : २०,००० सख्या
खर्च रकम रु. : ३,९९,९८३/-
६. क्रियाकलापको नाम : केन्द्रीय तथा हाइटेक नर्सरीमा गत आ.व.मा उत्पादन भएका बहुवर्षीय विरुवाहरुको संरक्षण
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : ५,००० सख्या
बजेट विनियोजन : रु. १०,०००/-
प्रगति : ५,००० सख्या
खर्च रकम रु. : १०,०००/-

७. क्रियाकलापको नाम : विद्यालयको जग्गामा वृक्षारोपणको लागि फलफूल विरुवा खरिद गरी वृक्षारोपण प्रति विद्यालय कम्तिमा १०० गोटा हुने गरी
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १००० गोटा
बजेट विनियोजन : रु. ५०,०००/-
प्रगति : ३०० गोटा
खर्च रकम रु. : १५,०००/-
सम्पन्न कार्यको तस्वीर :
कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : श्री बुढी सिद्धी आधारभूत विद्यालय,
वागमती २, डोटे ।

८. क्रियाकलापको नाम : स्थानीय तहको सहकार्यमा एक वडा वन/पार्क बगैचा निर्माण
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ सख्या
बजेट विनियोजन : रु. १०,००,०००/-
प्रगति : १ सख्या
खर्च रकम रु. : ९,८९,६३०/-
सम्पन्न कार्यको तस्वीर :
कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : मकवानपुर गढी २

९. क्रियाकलापको नाम : वन कार्यालयको सहयोगमा निर्माण भई संचालनमा रहेको बाल उद्यान तथा पार्कहरुको मर्मत संभार तथा व्यवस्थापन

वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : २ प्याकेज

बजेट विनियोजन : रु. १०,००,०००/-

प्रगति : २ प्याकेज

खर्च रकम रु. : ९,६६,२६५/-

सम्पन्न कार्यको तस्वीर :

कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान :

रानी सा.व. हेटौडा ६ र कमल सिमसार

पार्क हेटौडा ८

१०. क्रियाकलापको नाम : स्थानीय तह/विद्यालयको सहकार्यमा हरेक नगरमा बाल उद्यान सहितको पार्क निर्माण

वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ वटा

बजेट विनियोजन : रु. १०,००,०००/-

प्रगति : १ वटा

खर्च रकम रु. : ९,९९,४९८/-

सम्पन्न कार्यको तस्वीर :

कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : श्रामिक पार्क, हेटौडा ४, करा

११. क्रियाकलापको नाम : भुटनदेवी मन्दिर परिसरमा हरियाली विकास तथा संरक्षण कार्यक्रम

वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज

बजेट विनियोजन : रु. २०,००,०००/-

प्रगति : १ प्याकेज

खर्च रकम रु. : १८,४९,९४९/-

सम्पन्न कार्यको तस्वीर :

ख) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यकर्तार

१. क्रियाकलापको नाम : वातावरण तथा शहरी वन तर्फको कार्यक्रम संचालन खर्च (प्रचार प्रसार तथा सामग्री उत्पादन तथा प्रकाशन र वितरण)

वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १ प्याकेज

बजेट विनियोजन : रु. १,००,०००/-

प्रगति : १ प्याकेज

खर्च रकम रु. : ५२,५००/-

२. क्रियाकलापको नाम : शहरी पार्क, पिकनिक स्पट, बस पार्क तथा राजमार्गका किनारमा फोहोर संकलन गर्ने बाँसको डोको राख्न फलामको गाई निर्माण र स्थापना

वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १० वटा

बजेट विनियोजन : रु. २०,०००/-

प्रगति : १० वटा

खर्च रकम रु. : २०,०००/-

सम्पन्न कार्यको तस्वीर

३. क्रियाकलापको नाम : शहरी पार्क, पिकनिक स्पट, बस पार्क तथा राजमार्गका किनारमा फोहोर संकलन गर्ने बाँसको डोको वितरण

वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १० वटा

बजेट विनियोजन : रु. ५,०००/-

प्रगति : १० वटा

खर्च रकम रु. : ५,०००/-

सम्पन्न कार्यको तस्वीर

४. क्रियाकलापको नाम : वातावरण संरक्षण तथा सरसफाइका लागि वन समूह/युवा विद्यार्थी, महिला समूह, आमा समूह लगायतलाई समावेश गरी स्वयंसेवक परिचालन वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
बजेट विनियोजन : रु. ५०,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : ५०,०००/-
कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान :
वागमती गा.पा. २
सम्पन्न कार्यको तस्वीर

५. क्रियाकलापको नाम : वातावरण तथा जलवायु सम्बन्धी राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दिवस तथा समारोह
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
बजेट विनियोजन : रु. १०,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : १०,०००/-
६. क्रियाकलापको नाम : वातावरण तथा शहरी वन तर्फको कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रतिवेदन तयारी (अनुगमन, मूल्यांकन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन भ्रमण खर्च)
वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
बजेट विनियोजन : रु. २,००,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : १,८७,३६०/-

४.३ पर्यटन प्रवर्द्धन तथा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम

पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु

१. क्रियाकलापको नाम : लोकतान्त्रिक पार्क अघूरो पर्खाल निर्माण

वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
 बजेट विनियोजन : रु. २०,००,०००/-
 प्रगति : १ प्याकेज
 खर्च रकम रु. : २०,००,०००/-
 कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान :
 हेटौँडा उ.म.न.पा. ८
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर

२. क्रियाकलापको नाम : हेटौँडा ९ स्थित तीर्थ प्रकाशन संघ पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण, मकवानपुर

वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
 बजेट विनियोजन : रु. १०,००,०००/-
 प्रगति : १ प्याकेज
 खर्च रकम रु. : ९,६९,५५०/-
 कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान :
 हेटौँडा ९, त्रिवेणी धाम
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर

३. क्रियाकलापको नाम : हेटौँडा ५ रुद्रेश्वर महादेव परिसरमा पूर्वाधार निर्माण हेटौँडा

वार्षिक लक्ष्य/पारमाण : १ प्याकेज
 बजेट विनियोजन : रु. १०,००,०००/-
 प्रगति : १ प्याकेज
 खर्च रकम रु. : ९,७३,८७२/-
 कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान :
 हेटौँडा ५, पिप्लोकुना
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर

४. क्रियाकलापको नाम : हेटौडा १८ गुम्बा डाँडा श्यामप्रसाद प्रतिष्ठान पूर्वाधार निर्माण मकवानपुर

वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १ प्याकेज
बजेट विनियोजन : रु. १५,००,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : १४,९६,३६९/-
कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान :
हेटौडा १८ गुम्बा डाँडा
सम्पन्न कार्यको तस्वीर

५. क्रियाकलापको नाम : हेटौडा १० भुटनदेवी चौरमा टोनी हेगन पार्क निर्माण, मकवानपुर

वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १ प्याकेज
बजेट विनियोजन : रु. १०,००,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : ९,८०,५७५/-
कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हेटौडा १०
सम्पन्न कार्यको तस्वीर

६. क्रियाकलापको नाम : हेटौडा ५ को पुष्पलाल पार्कमा भौतिक पूर्वाधार निर्माण

वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १ प्याकेज
बजेट विनियोजन : रु. १०,००,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : १०,००,०००/-
कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हेटौडा ५
सम्पन्न कार्यको तस्वीर

७. क्रियाकलापको नाम : हेटौडा ज.म.न.पा.राजदेवीमा पर्यटन पूर्वाधार विकास निर्माण

वार्षिक लक्ष्य/परिमाण : १ प्याकेज
बजेट विनियोजन : रु. २०,००,०००/-
प्रगति : १ प्याकेज
खर्च रकम रु. : १६,४७,६००/-
कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हेटौडा १८, राजदेवी
सम्पन्न कार्यको तस्वीर

४.४ डिभिजन वन कार्यालय कार्यक्रम

क) पूँजीगत खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रम

- क्रियाकलापको नाम : डिभिजन भवन निर्माण
 वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १ भवन
 बजेट विनियोजन : रु. ४,००,००,०००/-
 प्रगति : १ भवन
 खर्च रकम रु. : ७३,५५,३९६/-
 कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हटौडा २
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर

- क्रियाकलापको नाम : सशस्त्र बल सुरक्षा भवन निर्माण बन्दी गृह समेत
 वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १ भवन
 बजेट विनियोजन : रु. ५०,००,०००/-
 प्रगति : १ भवन
 खर्च रकम रु. : ३५,७०,४०३/-
 कार्यक्रम सम्पन्न भएको स्थान : हटौडा १०
 सम्पन्न कार्यको तस्वीर

- क्रियाकलापको नाम : डिभिजन/सबडिभिजन/पूँजीगत सुधार खर्च
 वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : १ प्याकेज
 बजेट विनियोजन : रु. ८,००,०००/-
 प्रगति : १ प्याकेज
 खर्च रकम रु. : ७३,५५,३९६/-

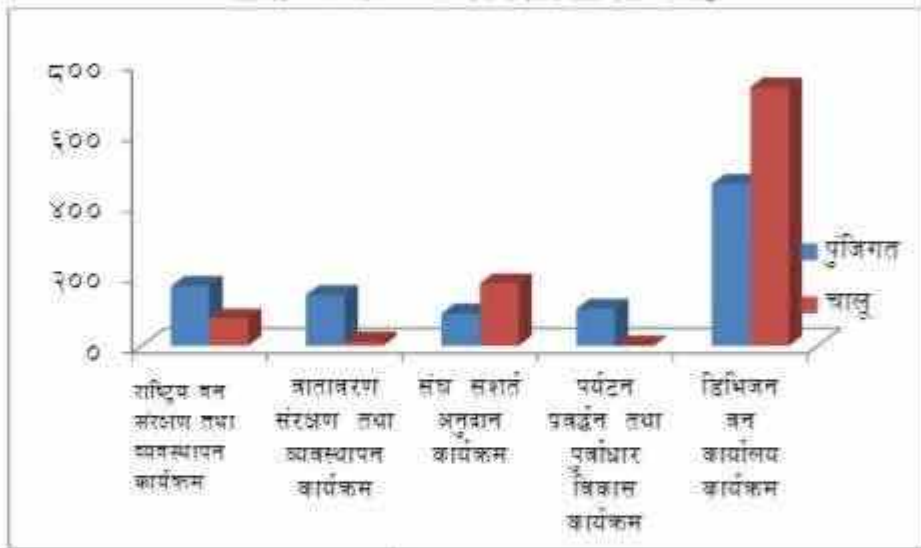
ख) चालु खर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरु

- क्रियाकलापको नाम : चौमासिक वन सुरक्षा बैठक तथा समन्वय बैठक
 वार्षिक लक्ष्य/पारिमाण : ४ पटक
 बजेट विनियोजन : रु. १,००,०००/-
 प्रगति : ४ पटक
 खर्च रकम रु. : ७५,०००/-

४.५ आ.व. ०७७/०७८ को विनियोजित बजेट रु. लाखमा
तालिका नं. ४.१

कार्यक्रम	पुजिगत	चालू
राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	१६८.४४	७६.७५
वातावरण संरक्षण तथा शहरी वन कार्यक्रम	१४३.९	१२.६
संघ सशर्त अनुदान कार्यक्रम	९१.००	१७६.८२
पर्यटन प्रवर्द्धन तथा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	१०२.००	१.००
डिभिजन वन कार्यालय कार्यक्रम	४५८.००	७३२.८६

आ.व. ०७७/०७८ को विनियोजित बजेट

चित्र नं. ४.१

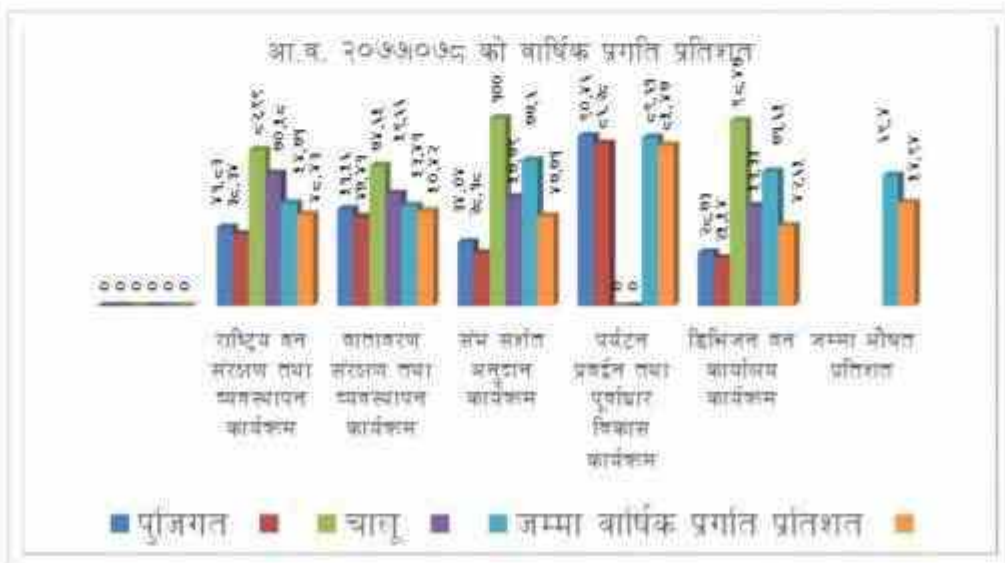
४.६ आ.व. २०७७/०७८ को वार्षिक प्रगती प्रतिशत

तालिका नं. ४.२

क्र.सं.	कार्यक्रम/क्रियाकलापको नाम	भौतिक प्रगति प्रतिशत	वित्तीय प्रगति प्रतिशत	कैफियत
१	राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन	४४.७१	४८.४३	
२	वातावरण संरक्षण तथा शहरी वन	४३.४१	४०.४२	
३	पर्यटन प्रवर्द्धन तथा पूर्वाधार विकास	८९.६१	८४.४७	
४	डिभिजन वन कार्यालय	७१.६४	४२.६४	
	जम्मा औषत प्रतिशत	६७.३४	४६.७४	
५	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय (संघ सशर्त अनुदान)	७७.६०	४७.७१	

४.७ आ.व.२०७७/०७८ को वार्षिक प्रगति प्रतिशत
तालिका नं. ४.३

कार्यक्रमको नाम	पुजिगत		चालू		जम्मा वार्षिक प्रगति प्रतिशत	
	भौतिक प्रगति प्रतिशत	वित्तीय प्रगति प्रतिशत	भौतिक प्रगति प्रतिशत	वित्तीय प्रगति प्रतिशत	भौतिक प्रगति प्रतिशत	वित्तीय प्रगति प्रतिशत
राष्ट्रिय वन सरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	४९.८३	३८.३४	८२.९९	७०.४८	५४.७१	४८.४३
वातावरण सरक्षण तथा शहरी वन कार्यक्रम	५९.५६	४७.४९	७४.६५	५९.६६	५३.७९	४०.४९
सघ सशत अनुदान कार्यक्रम	३४.०४	२८.९८	९००	४४.७९	७७.६	४७.७९
पर्यटन प्रवर्द्धन तथा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम	९०.४६	८६.९८	०	०	८९.६९	८२.४७
डिभिजन वन कार्यालय कार्यक्रम	२८.७३	२५.५४	९८.४७	५३.३३	७९.६४	४२.६५
जम्मा औषत प्रतिशत					६९.४	४४.९४

चित्र नं. ४.२

४.८ वार्षिक प्रगतिको समीक्षा

यस डिभिजन वन कार्यालय मकवानपुरबाट आ.व. २०७७/०७८ मा सम्पन्न क्रियाकलापहरुबाट भएका उपलब्धि, अवसर, समस्या र चुनौतिहरु निम्नानुसार प्रस्तुत गरिएको छ ।

१. संस्थागत विकासका लागि गरिएका कार्यहरु

- (क) जिल्ला वन क्षेत्र समन्वय समिति कृयाशील र संस्थागत गरिएको ।
- (ख) प्रत्येक महिनाको ३ गते नियमित मासिक बैठक भएको ।
- (ग) सुचना अधिकारी, लैंगिक सम्पर्क व्यक्ति, गुनासो सुन्ने अधिकारी तोकिएको ।
- (घ) नागरिक बडापत्र अध्यावधिक गरि राखिएको ।
- (ङ) बेरुजु र सरकारी सम्पत्तिको लगत अध्यावधिक गरिएको ।
- (च) रेडियो एफ. एम.हरुबाट समयमा नै सुचना प्रसारण गरी नागरिकलाई सुसूचित गरिएको ।
- (छ) बेरुजु फेडरेशनमा प्रयासरत रहेको ।
- (ज) जिल्ला प्रशासन कार्यालय तथा जि.स.स.बाट हुने नियमित बैठकमा उपस्थिति र जानकारी प्रवाह गरिएको ।

२. अवसरहरु

- (क) सहभागीतामूलक वन व्यवस्थापन अभियानको रूपमा अगाडी बढ्ने (२१३ सा.व.उ.समुह) संभावना रहेको ।
- (ख) गैहकाष्ठ वन पैदावारबाट आयभाजन र उच्चम विकासबाट जीविकोपार्जन र गरीबी न्यूनीकरण गर्न सकिने ।
- (ग) काष्ठजन्य उद्योगहरुको संचालन गरी आयभाजन तथा स्वदेशी रोजगारको सृजना गर्न सकिने ।
- (घ) वनक्षेत्रको दिगो व्यवस्थापनबाट जलश्रोतको संचय तथा भू. संरक्षण गरी भूमिको उत्पादकत्वमा वृद्धि गराउन सकिने ।
- (ङ) पर्यटन उद्योग, पशुपालन तथा कृषि उत्पादन वृद्धिका लागि महत्वपूर्ण भूमिका खेल्न सक्ने ।
- (च) पर्याप्त रूपमा वृक्षारोपणको लागि सहयोगी निकाय भएको (विद्युत, सिमेन्ट उद्योग, ढुंगे मार्ग)।
- (छ) नीजि वनको व्यवस्थापनबाट वनक्षेत्रमा पर्ने चापलाई कम गर्न र रुखले ढाकेको क्षेत्रमा वृद्धि गर्न सकिने ।

३. समस्याहरु

- (क) कार्यालय भवनहरु उपयुक्त र पर्याप्त नहुनु ।
- (ख) दूरवन्दी अनुसार कर्मचारी पदपूर्ति नहुनु ।
- (ग) द्विगो वन व्यवस्थापनमा पर्याप्त व्यवहारिक ज्ञान र अभ्यास नहुदा वन व्यवस्थापन कार्य प्रभावकारी हुन नसक्नु ।
- (घ) द्विगो वन व्यवस्थापन पत्राति अवलम्बन गर्ने आवश्यक जनशक्ति तथा श्रोत साधनको कमी र समूहहरु त्यस तर्फ उन्मुख नहुनु ।
- (ङ) समूहका पोष्ट फर्मेशन सपोटका कार्यक्रमको अभाव हुनु ।
- (च) संचालित उद्यम र आय आर्जनका कार्यहरुद्वारा आशातित उपलब्धिमा कमी हुनु ।
- (छ) वन डहेलो नियन्त्रण र व्यवस्थापनमा पर्याप्त सामग्री र दक्ष जनशक्तिको अभाव ।
- (ज) पुराना सामान लिलाम नहुनु ।

४. चुनौती

- (क) वन कर्मचारीहरुमा बदलिदो जिम्मेवारी बहन गर्ने आवश्यक सिप, क्षमताको अभाव, उदासित मानसिकता लाई सक्रिय गराउने ।
- (ख) सा.व.उ.स.हरुले पारदर्शी, सुशासन तथा समावेशीको अवधारणा अवलम्बन गर्ने नसकिरहेको अवस्थामा शुसासनको अनुगमन तथा प्रवर्द्धन गर्ने ।
- (ग) जनमानसको वन संगठन प्रतिको नकारात्मक प्रभावलाई सकारात्मक बनाउने ।
- (घ) भौगोलिक विकटता विच सेवा प्रवाहलाई सर्वे क्षेत्रमा व्यवस्थित गराउने ।
- (ङ) अव्यवस्थित पुर्वाधार विकास निर्माण र द्विगो विकासको अवधारणालाई सन्तुलन गर्ने ।
- (च) वन अतिक्रमण नियन्त्रण गर्ने ।
- (छ) वन पैदावारको सहज र सरल रुपमा उपलब्ध गर्ने ।

५. प्रगति कम हुनाको कारण

- भवन निर्माण कार्यमा ढिलाई भई कम रकम खर्च हुनु
- कोभिड १९ को कारण गरिएको लकडाउन र सो सम्बन्धी निर्देशन
- सावजनिक खरिद ऐन तथा नियममा भएको व्यवस्थाहरु
- तीजि जग्गामा जडिबुटी खेतीको लागि तोकिएको मापडण्ड बमोजिमको क्षेत्र नहुनु
- वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन कार्यविधि खारेज हुनु ।

अनुसूची-१
वार्षिक लक्ष्य प्रगति विवरण

मन्त्रालय : उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय
कार्यक्रम/आयोजनाको नाम : राष्ट्रिय वन संरक्षण तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम

आ.व. : २०७७/०७८
व.उ.शी.नं. : २०७००१/०६ (बजेट र. लक्ष्यमा)

क्र. नं.	क्र.सं.	क्रियाकलाप	वर्षीय लक्ष्य	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति			वार्षिक खर्च		शेखरिपत्र	
					बुधक	भार	बजेट	बुधक	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत		
१	११.२.१०.२.२२१	समुदायिक वन कार्यक्रम	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	व्याकेंब	३	१.५३	१.००	१००	३	१.५३	१००	१.००	१००	
	११.२.१०.२.२२०	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	हेक्टर	१	०.३०	०.३०	१००	१	०.३०	१००	०.३०	१००	
	११.२.१०.२.२१९	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	सख्या	२०००	२.३४	१.००	१००	२०००	२.३४	१००	१.००	१००	
	११.२.१०.२.२१८	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	व्याकेंब	३	१.५३	१.६०	१००	३	१.५३	१००	१.६०	१००	
	११.२.१०.२.२१७	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	व्याकेंब	१	१.०६	१.००	१००	१	१.०६	१००	१.०६	१००	
	११.२.१०.२.२१६	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	व्याकेंब	१	२.०४	१.००	१००	१	२.०४	१००	१.००	१००	
२	११.२.१०.२.२१५	समुदायिक वन विकास कार्यक्रम	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	सख्या	१०	०.३४	१.२०	१०	१०	०.३४	१०	०.३४	१०	
	११.२.१०.२.२१४	समुदायिक वन विकास कार्यक्रम	समुदायिक वन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम	सख्या	१००	०.३४	१.२०	१००	१००	०.३४	१००	१.२०	१००	

दि. नं.	क्र. नं.	विवरण	वर्ष वार्षिक नं.	इकाई	वार्षिक व्यय			वार्षिक वार्षिक प्रगति			वार्षिक वर्ष		शेषित
					रुपक	घर	बजेट	रुपक	घर	प्रतिगत	रकम रु.	प्रतिगत	
	११,२,१९,२०७	राष्ट्रिय न्यायपालिका (राष्ट्रिय तथा रोपण, एउटा बोटमा कम्तीमा २०० विरवा)	११५७	बट्टा	१०००	०,९१	१०००	०,९१	१००	१,२९,९७०	९९,९६		
	११,२,१९,२०८	राष्ट्रिय न्यायपालिका (राष्ट्रिय तथा रोपण, एउटा बोटमा कम्तीमा २०० विरवा)	११५७	बट्टा	१०००	०,९१	१०००	०,९१	१००	१,२०	१००		
	११,२,१९,२०९	राष्ट्रिय न्यायपालिका (राष्ट्रिय तथा रोपण, एउटा बोटमा कम्तीमा २०० विरवा)	११५७	बट्टा	१०००	०,९१	१०००	०,९१	१००	१०,६६,९२०	१९,९३		
	११,२,१९,२१०	राष्ट्रिय न्यायपालिका (राष्ट्रिय तथा रोपण, एउटा बोटमा कम्तीमा २०० विरवा)	११५७	बट्टा	१०००	०,९१	१०००	०,९१	१००	१,००	१३,३		
३	कर्मचारी वन विकास कार्यक्रम												
	११,२,१९,२११	कर्मचारी वन विकास कार्यक्रम (राष्ट्रिय तथा रोपण, एउटा बोटमा कम्तीमा २०० विरवा)	११५७	बट्टा	१००	०,९०	१००	०,९०	१०	०,९०	१०		
	११,२,१९,२१२	कर्मचारी वन विकास कार्यक्रम (राष्ट्रिय तथा रोपण, एउटा बोटमा कम्तीमा २०० विरवा)	११५७	बट्टा	१००	०,९०	१००	०,९०	१०	०,९०	१०		

दि. नं.	क्र. नं.	क्रियाकलाप	वर्ष शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक खर्च			वार्षिक भौतिक प्रगति			वार्षिक कार्य		शेषितगत
					रुपय	भार	दशैट	रुपय	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
४	बन्धनपु तथा बाढ स्थान संरक्षण/व्यवस्थापन कार्यक्रम												
		११.४.३४	भिमफेदी स्थित ततोलाार सग्रहालयको मुख्य प्रवेशद्वार निर्माण टिकट घर संशोधन	११११२	प्याकेज	१	६,४४	२०,००	०	०,००	०	०	०
		११.४.३४	भिमफेदी स्थित ततोलाार सग्रहालय भवनको मर्मत सम्भार	१११११	प्याकेज	१	४,११	१४,००	०	०,००	०	०	०
		११.४.३४.२२४	भिमफेदी स्थित ततोलाार सग्रहालयमा गार्डेनिङ	११११७	प्याकेज	१	२,०४	४,००	०	०,००	०	०	०
		११.४.३४.२११	भिमफेदी स्थित ततोलाार सग्रहालयमा २ वटा तलियाँतको प्रतिमा स्थापना	११११९	प्याकेज	१	१६,३१	४०,००	१	१,४९	९,९९	३,४०९.८०	९,९९९
५	गोठलास तथा नौडिपुटी विकास कार्यक्रम												
		११.४.३१९.२२२	गोठलासको एके स्थानको १०० टोपनी भन्दा बढी टोपफलको विनी जग्गामा नौडिपुटी खोतीको लागि फट बुझारोपणको लागि विरुवा खरीद र वितरण	११११७	प्याकेज	१	३,२६	६,००	०	०,००	०	०	०
		११.४.३१९.२३१	गोठलासको एके स्थानको १०० टोपनी भन्दा बढी टोपफलको विनी जग्गामा नौडिपुटी खोतीको लागि फट बुझारोपणको लागि विरुवा खरीद र वितरण	११११७	प्याकेज	१	१,०२	२,३०	०	०,००	०	०	०
	११.४.३१९.२१४	गोठलासको एके स्थानको १०० टोपनी भन्दा बढी टोपफलको विनी जग्गामा नौडिपुटी खोतीको लागि फट बुझारोपणको लागि विरुवा खरीद र वितरण	११११७	प्याकेज	१	४,०६	१०,००	०	०,००	०	०	०	

क्र. नं.	क्र. नं.	क्रियाकलाप	वर्ष	वर्षीय नं.	इकाई	वार्षिक खर्च			वार्षिक भौतिक प्रगति			वार्षिक कार्य		शेडिग
						रुपय	शार	बजेट	रुपय	शार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
	११.४.१७.१४	टिप्टर/जमनाको एके स्थानको १०० टोपती भन्दा बढी टोपफलको निजी जग्गामा जडिबुटी खेतीको लागि प्लट बुझाउनुको लागि विवरण भरौद र विवरण निजी जग्गामाई सफ्टवेरिड गर्ने अर्को कार्याक्रममा उल्लिखित नाममा डेप्टमेन्ट जम्मा गर्ने।	१९९७	७	घण्टा	२.४४	३.४४	६.००	१	३.४४	१००	३,६००.००	९३.१	
क		पूर्वीगत वर्ष कार्यक्रमको जम्मा				६८.११	१८.४४	१६.४४		१८.४४		१४,९९६.००	६८.१४	
ख		प्राथमिक अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू												
१		बलकठारा व्यवस्थित रन विकास तथा व्यवस्थापन कार्यक्रम												
	१.२.४.६	बोमोजिक वन ताला बेटक तथा समन्वय बेटक	२०१४	१	घटक	०.३४	०.३०	०.३०	०	०.००	०	०	०	०
	२.३.७.१	नातको पकेट रोममा हेरायु, व्यक्ति-कटर)	२२०१	१	जना	१.०६	२.५०	२.५०	०	०.००	०	०	०	०
	३.६.६.१	डिभिजन स्तरीय योजना तर्जमा गोष्ठी	२२१३	१	घटक	०.१४	०.३४	०.३४	१	०.१४	१००	०.३४	१००	१००
	२.६.६.१	वन डिभिजन स्तरमा बगरा विज्ञान कार्यक्रम तथा योजनाको लागि तयारी गोष्ठी। तयारित वन डिभिजन मार्फत पुष्प-माप र वेरास-बेटक।	२२१३	१४	घटक	०.३४	१.५०	१.५०	१४	०.३४	६९४	१.६०	६९४	
	३.६.६.२	विन्ना वन टोप समन्वय समिति र तरोकारवालाको सहभागितामा डिभिजन स्तरीय कार्यक्रम तयत्व बेटक।	२२१३	१	घटक	०.३४	०.३०	०.३०	१	०.३४	१००	०.३०	१००	
		पट्टिमा योजनात्मक भन्दा												
	२.६.६.३	वन डिभिजन स्तरीय योजना तर्जमा गोष्ठी। (गोष्प महात्तीय)	२२१३	६	घटक	०.३४	०.६०	०.६०	६	०.३४	१००	०.६०	१००	
	२.६.६.४	विन्ना वन टोप समन्वय समिति र तरोकारवालाको सहभागितामा डिभिजन स्तरीय वार्षिक प्रगति समिति गोष्ठी	२२१३	१	घटक	०.३४	०.३४	०.३४	१	०.३४	१००	०.३४	१००	
	३.७.७.६	अनुसन्धान अधिकृतका लागि मुद्रा	२२१३	२०	जम्मा	०.३४	३.००	३.००	२०	०.३४	१००	०.३०	१००	

क्र. नं.	क्र.नं.	विषयवस्तु	वर्ष शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक बजट			वार्षिक वित्तिक प्रगति			वार्षिक अर्थ		क्षेत्रियता
					रूपक	भार	बजेट	रूपक	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
	२,७२,७९	अनुसन्धान तादृशिकता तथा शैक्षिकी कार्य (प्रति मुद्रा बढी रु.५००००)	२०२२	प्याकेज	३०	०.२०	०.३०	३०	०.०९	२९.७	०.१०८७९	२९.७%	
	२,७२,८०	वन डिभिजनमा विद्यार्थी इको क्लब संघानन। पुराना इको क्लबको संघानन नभए, प्रति मा नि.रु.१० हजारको दरको	२०२२	प्याकेज	१०	०.३१	१.००	१०	०.३१	१००	१.००	१००	
	२,७२,८१	रैडियो मार्फत वन तथा संरक्षण जस्ता जन्तुसंरक्षण सुचना प्रसार	२०२२	प्याकेज	१	०.३२	०.३०	०	०.००	०	०	०	
	२,७२,८२	डिभिजन वन कार्यालयको वार्षिक प्रगति पुस्तिका प्रकाशन	२०२२	प्याकेज	१	०.३१	१.००	१	०.३१	१००	१.००	१००	
	२,७२,८३	संरक्षण पचार पनार नामासी तपार वन तथा संरक्षण जस्ता जन्तुसंरक्षण	२०२२	प्याकेज	१	०.३२	०.३०	१	०.३२	१००	०.३०	१००	
	२,७२,८४	अतिरिक्त नियन्त्रणको लागि डि. व. का बाट गल्ली परिचालन (गोडा गल्ली/ जङ्गल सर्भेयिङ्ग समेत)	२०२२	प्याकेज	३	१.८३	६.३०	३	१.८३	९९.८	६.३०१%	९८.३१	
	२,७२,८५	वन डिभिजनको अधिकृत अधिकारी टोलीको गल्ली परिचालन कार्य। सब डिभिजन मार्फत १२ महिला	२०२२	प्याकेज	८	०.३९	०.९६	८	०.३९	९९.७	०.९२७७०	९९.९६%	
	२,७२,८६	कार्यक्रम आयोजनको स्पेक्टर विमोचन गरी निर्देशनलाय मार्फत मन्त्रालयमा पेश गर्ने १,०००० जालन १२ महिला	२०२२	पटक	१	०.०२	०.०४	१	०.०२	१००	०.०४	१००	
	२,७२,९०	सन्धानीय मूलक तालिम सरोकारवालासँग छलफल गरी विन्तासिम्को अतिरिक्त वन चौकीको विकास/विकास/पुस्तकी/समुदाय, गरी उकास अभियानको घोष/सम्मिलन, नदी खोला बाटोको नाम/बन्नाई सहीतको विवरण अधिलेखिकरण	२०२२	प्याकेज	१	०.३१	१.००	१	०.२९	७२	०.७२	७२	
	२,७२,९७	कार्यक्रम संघानन कार्य	२०२२	प्याकेज	१	१.२२	३.००	१	०.१६	१२.२	०.१६८८०	१२.१६	

क्र. नं.	क्र.नं.	विवरण	वर्ष शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक बजट			वार्षिक वित्तिक प्रगति			वार्षिक शर्ष		क्षेत्रियता
					रुपक	भार	बजेट	रुपक	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
	२.७.२७.३८२	डि. व. क. ए. म. व. वन संकाय हेटोडा, आई. बी. एस. हेटोडाको संकल्पना/सम्पन्नातीमा सटलफर्डाका लागि विद्यापी कार्यालय	२२२३३	प्याकेज	१	०.३१	१.००	१	०.३१	१००	१.००	१००	
	२.७.२७.३९	वन विभाग मेलना कार्यालय तथा विभाग	२२२३९	पटक	१	०.०८	०.३०	१	०.०८	१००	०.३०	१००	
	२.८.१.२७	डिभिजन वन कार्यालयबाट अनुगमन तथा मुनीकीन तथा प्रतिवेदन तयारी गर्नु	२२२११	प्याकेज	१	१.३२	१.००	१	१.३२	१००	३.००	१००	
	२.८.१.२८	सम्बन्धित रन डिभिजनको लागि वन व्यवस्थापन तथा काठ बाउरा संरक्षण रोपमा निवृत्त अनुगमन निरीक्षण कार्य (छापान, पाटगरी, लगत तयारी काठी)। वन लाकडीसि समिकृत ताउलममा	२२२११	प्याकेज	४	०.१२	०.३०	०	०.००	०	०	०	
२	सामुदायिक वन विकास कार्यक्रम												
	२.१.२१	नेवा प्रदायक मार्फत वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन नामा नभएका सामुदायिक वन कार्यालयमा पुनरावलोकन (समूह तथा बटकारको संयुक्त योगदान) डि. व. का. बाट तयारिक विड प्रोग्रामा व. ३.२७०००० र सत्याकार सेवा।	२२२११	समूह	४०	४.०८	१०.००	४०	४.०८	१००	४०.८४	४०.८४	
	२.१.२०	सोपान सार्वत कार्यालय मार्फत सामुदायिक वनमा फलफूल फिक्का रोपण रोपमा हेरान्। असार सडिनको लागि उप. समूह बनाई कर्मीनवतलमा गरी कर्मीमा ४ हे. एक स्थानमा कुटाएपणको लागि। वार्षिक कटाउ।	२२२१३	समूह	१	०.०८	०.३०	०	०.००	०	०	०	
	२.१.२१	सम्बन्धित वन डिभिजन वन कार्यालय वैज्ञानिक वनको कार्य योजना कार्यालयमा स्वतंत्र तह, प्याकार, नाणिक समानका लागि	२२२१३	समूह	४	०.१२	०.३०	०	०.००	०	०	०	

क्र. नं.	क्र.नं.	क्रियाकलाप	वर्ष शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति			वार्षिक खर्च		संक्रियत
					सूचक	भार	वलेट	सूचक	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
	२,७,२८,९९	पुराना वैज्ञानिक वन लागू भएका सामुदायिक वनमा त्रिमूर्तिबाट गरिने विभिन्न, इन्फ्रामेन्ट फोरेस्ट योजना कसोचलाउनको लागि प्रविधिक सहयोग ।	२२८२२	समुह	४	०.१२	०.३०	०	०.००	०	०	०	
	२,७,२८,१००	उत्कृष्ट सामुदायिक वन प्रत्यक्ष विवरण (उत्कृष्ट एक समुहलाई मात्र)	२२८२२	व्यक्तिगत	५	०.२०	०.४०	५	०.२०	१००	०.४०	१००	
	२,७,२८,१२९	वैज्ञानिक वन व्यवस्थापन लागू भएका सामुदायिक वनको कटान घटाउन।	२२८२२	जग्गा	४	०.१२	०.३०	०	०.००	०	०	०	
	२,७,२८,११०	सामुदायिक वनको वैज्ञानिक वन कार्य योजना कार्यान्वयनमा सहयोगको लागि वन विद्यापी परिषालन (न्यायक टाढ अन्तिम वर्षमा अत्यन्तर ३ सतिना, विरवीषयालयको सहकार्यमा)	२२८२२	जग्गा	३	०.३७	०.९०	०	०.००	०	०	०	
३	कञ्चिपती वन विकास कार्यक्रम												
	२,८,७,२८	कञ्चिपती वनको लागि प्राथमिक सहयोग सेवा (वन प्राथमिक सहयोगकर्ता)	२२८११	जग्गा	५	१.२४	३.७७	५	१.२४	९९.९	३.७६०	९९.६९	
	२,८,७,२७	कञ्चिपती वनको लागि सामुदायिक परिषालन सुपरिसेराण विभिन्न रुपमा (नयाँ)	२२८११	जग्गा	५	१.६४	३.३४	५	१.६४	१००	३.३४३०	९९.९६	
	२,८,७,२६	कञ्चिपती वनको निर्मित सेजक तथा फोष्ट फोरेस्टको लागि सामुदायिक परिषालन सेवा (समुह परिषालनको	२२८११	जग्गा	६	४.२४	१०.४०	६	४.२४	१००	६.४०	६०.७७	

क्र. नं.	क्रि.नं.	क्रियाकलाप	वर्ष शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति			वार्षिक खर्च		संक्रियत
					सूचक	भार	इलेट	सूचक	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
	२,६२२,१०६	बनुडान बावोग, ग्रीन जिल्हा ८ जवा, कार्बे अभ्यासालयको आचार्यमा मासिक प्रगति अनुबारा)	२२४३३	प्याकेज	१	०.१३	०.३०	१	०.१३	१००	०.३०	१००	
४	बन्वजन्तु तथा बाघ स्वान संरक्षण/व्यवस्थापन कार्यक्रम												
	२,६२,२,१०	भिराण भेटवरी डाक्टरको पारिवारिक मन्व्यापार र स्वउमाण्डो। वीथिका बाटो (विद्युत र बल्बोकार सेवा)	२२४११	जवा	१	३.०४	६.००	१	३.०४	१००	२,४४,३०	९९.९१	
	२,६२,६२	भिमफले स्थित हातीबार बाग्यायको चौकीदार र मन्वी (व्यक्ति कटर)	२२४११		३	३.१३	६.२०	३	३.१३	१००	२,२०,९१०	६३.३	
		ट्रेक्टर, ट्रक बज फाइबरलाई बज नपत्या सम्बन्धि संचालन कार्यक्रम। ट्रफिक फारी र व्यवसायी संघको सहकार्यमा डिभिजन बज-संबन्धी मार्फत।	२२४१३	घटक	१	०.०४	०.१०	१	०.०४	१००	०.१०	१००	
	२,६६,३४	गेल्फाउड वन पेदावार तथा-बिडिबूटी व्यवहार प्रयोग तथा मूल्य-बिम्बुदिक्त नागि-सकलक, उत्पादक र व्यवसायी बीच-व्यवस्थापन कार्यक्रम	२२४१३	घटक	१	०.१३	०.३०	१	०.१३	१००	०.३०	१००	
	२,६२,६०	भिमफले स्थित हातीबार सफाकरण संचालन कार्य	२२४३३	प्याकेज	१	०.४१	१.००	१	०.४१	०	०	०	०
	२,६२,१,००	बन्वजन्तु उदारको नागि-सफि-रेखागत दिव्य परिचालन	२२४३३	प्याकेज	१	०.४१	१.००	१	०.४१	१००	०,९९,९६६	९९.९९	
	२,६२,१,००	बन्वजन्तु उदारको नागि-सफि-रेखागत दिव्य परिचालन	२२४३३	प्याकेज	१	०.४१	१.३०	१	०.४१	०	०	०	०
	२,६२,१,१०	बन्वजन्तुको चौकीदार तथा बाटार कार्य	२२४३३	प्याकेज	१	१.०३	२.३०	१	१.०३	९९.९	२,२९,६४६	९९.९१	
	२,६२,१,११	बाग, स्टीर, स्टीर लाइटमा बज बन्वजन्तुको संचालन मूलक परिचालन डिभिजनमा कार्याविधिमा उन्नीभित लाइन र शक्य-सक्या।	२२४३३	प्याकेज	६	०.१६	०.४०	६	०.१६	१००	०.३०	१००	

क्र. नं.	क्र.नं.	क्रियाकलाप	कार्य शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक शीर्षक प्रगति			वार्षिक कार्य		शेषित
					रूपक	भार	बजेट	रूपक	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
	२,७,२६,११२	WAGB च्युरो नेटक संचालन वन विज्ञान केंद्रमलखान हेटोडाको प्रतिष्ठानमा ९ फट.३५ वन लकाम हेटोडा, आई.ओ.एफ. हेटोडाको बहकाले/साम्बन्धीमा बच्चनत्प संरक्षणमा विद्यापी नक्षिात बच्चनत्प संरक्षण तथागत मनाउने कार्यक्रम	२२२२२	घटक	१	०.३०	०.३०	१	०.३०	१००	०.३०	१००	
	२,७,२६,१८१		२२२२२	प्याकेज	१	०.३०	०.३०	१	०.३०	१००	०.३०	१००	
६	बैरकाष्ठ तथा अडिबुटी निष्कास कार्यक्रम												
	२,३,२,४	तेजा परामर्श मार्फत विकवा उत्पादन अडिबुटी खोपी निष्कासको लागि वन पृथिवीक विज्ञान र सन्साधक सेवा) एके स्थानको १०० रोपनीभन्दा बढी क्षेत्रफलको वि.पी. जग्गामा अडिबुटी प्लट बढाउनुपर्ने गर्दा जग्गाको अडिबुटी कम्पनीको लागि विकवा संरक्षण तथा संभार खर्च प्रति १०० रोपनी, प्रति मीटरमा १० हजार प्रतिमूट, नोडनल्ला, ताल्पा, असला, पिताइला, मोरिडा) सामुदायिक वर्तमान उपलब्ध नलाई कर्मचारीसंग नामा गरी एके स्थानको १०० रोपनी भन्दा बढी क्षेत्रफलमा अडिबुटी खोपीको लागि विकवा संरक्षण तथा संभार खर्च प्रति १०० रोपनी, प्रति मीटरमा १० हजार प्रतिमूट, नोडनल्ला, ताल्पा, असला, पिताइला, मोरिडा)	२२२२२	जमा	१	१.१४	३.८३	१	१.१४	१००	१,७६३.००	१३.३	
	२,७,२६,११६		२२२२२	प्याकेज	३	०.१३	०.३०	०	०.००	०	०	०	
	२,७,२६,११७		२२२२२	प्याकेज	१	०.०४	०.१०	०	०.००	०	०	०	
७		घाणु कार्य कार्यक्रमको जम्मा			११.१६	७.८	७.८	११.१६	७.९७		११,१६०.००	७९.८	
		कुल जम्मा			१००	१००.३०	१००.३०	१००	१००.३०		११,८७६.००	१००.११	

शीर्षक प्रगति : १४.७१ प्रतिशत

वित्तिय प्रगति : रु.८,४३ प्रतिशत

नोट : कोष-१९ एवं अति निम्न तथा अडिबुटी क्षेत्रीयत सम्बन्धीत कार्यको लागि घटक पटक घुलना प्रकृतिगत हुन पनि प्रस्ताव पेश हुन नभएको र वित्तियिक प्रगतिगत सम्बन्धीत क्रियाकलापहरु हुन नभएकोले प्रगति कम भएको।

अनुसूची-२
वार्षिक लक्ष्य प्रगति विवरण

मन्त्रालय : उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय
कार्यक्रम/आयोजनाको नाम : वातावरण संरक्षण तथा शहरी वन कार्यक्रम

आ.व. : २०७७/०७८
व.उ.शी.नं. ३०७००११५ (बजेट रु.लाभमा)

क्र. नं.	क्र.नं.	क्रियाकलाप	सर्व शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक शीर्षक प्रगति			शेकीकृत	
					सूचक	घाट	बजेट	सूचक	घाट	प्रतिशत		रकम रु.
अ	पूर्वीपत	सर्व अन्तर्गतका कार्यक्रम										
	११.१.२२.११	वन इकोमो विद्यन्त्रणका लागि पानी मोसले टर्बाकेर १कम्तीमा १००० मि.लम्बाको नेट खीटा खरीद	१११११	पाकेन	१	३.१%	१	३.१%	१००	१००	१००	१००.०
	११.१.२२.१४	स्थानीय तहको सडकको वनको पातकर लगावतका फोटर पराबिन प्लाट स्थापना र संचालन	१११११	पाकेन	१	१३.९८%	३०	१३.९८%	०	०.००	०.००	०
	११.१.२२.१६	वि.इ. जीभेरेसन टोस्टिड उपकरण खरीद तथा संचालन	१११११	नेट	१	६.३४%	१०	६.३४%	०	०.००	०.००	०
	११.१.२२.१७	सडक नजदीका लागि उपकरण खरीद १ मकवानपुर र काठमाण्डौ	१११११	पाकेन	१	१.३८%	३	१.३८%	१	१.३८%	१००	१००.०
	११.१.१७.२८	शहर नगर दोषमा सुधारोपण टिपाई खीटा १४ फिटभन्दा बग्गी बहुलपिच पिरुवा खरीद र सुवानी खीटा	११११७	तथ्या	१००	७.१७%	३१	७.१७%	३१०	७.१७%	३१०	३१.०
	११.१.१७.२९	जडक फेनारा हरियाली कार्यक्रम १ जडक स्थापित भएको फेकापको जडकार्पमा १४ फिटभन्दा बग्गी बहुलपिच पिरुवा खरीद, सुवानी र रोपण खीटा	११११७	फि.पी	१०	३.१%	३	३.१%	१०	३.१%	१००	३.१
	११.१.१७.२९	कीचन नदी स्थापना/समेत १ उत्पादन दामाता कम्तीमा २४ हजार टाँकिएको माण्डरुड अनुसारा	११११७	बट	१	४.४१%	३	४.४१%	०	०.००	०	०

क्र. नं.	क्रि. नं.	क्रियाकलाप	वर्ष शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक वित्तिक प्रगति			वार्षिक खर्च		वैकल्पिक
					रुपक	भार	क्यूबेट	रुपक	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
	११.४.१७.२७	कैलियु तथा हास्टिक नर्सरीमा नववर्षीय बिरुवा (कम्प्लीमा २ वर्ष) उत्पादन (अनोमेस्टम, फलफूल २ मेट्रकाउ)	२११२७	तक्या	१००००	१.१४	४	१००००	१.१४	१००	३,४४,४८२	१००	
	११.४.१७.२७०	कैलियु तथा हास्टिक नर्सरीमा गण आ. व. मा उत्पादन भएका नववर्षीय बिरुवाको उत्पादन	२११२७	तक्या	१,०००	०.०४	०.१	१,०००	०.०४	१००	०.१०	१००	
	११.४.१७.२८०	२०० रोपनीभन्दा बढी क्षेत्रमा निजी वन विकासको लागि विभाई व्यवस्थाको लागि तदारोपण	२११२७	तक्या	२	०.१४	१.१	०	०.००	०	०	०	
	११.४.१७.२८२	स्थानीय तहको आन्कारमा सार्वजनिक, बौद्ध, पत्नी, ऐवानी, गुट्टी, सानो-जीवमा तदारोपण	२११२७	हेक्टर	२	०.१४	०.२८	०	०.००	०	०	०	
	११.४.१७.२८३	विद्यालयको जग्गामा कुटारोपणको लागि फलफूल बिरुवा खरीद गरी कुटारोपण गर्न विद्यालय कम्प्लीमा १२०० वटा हुनेगरी	२११२७	टन	१०००	०.११	०.१	१०००	०.१०	१०	०.१२	१०	
	११.४.१७.२८४	स्थानीय तहको तहकार्कामा १ वटा १ वनपार्क बनेवा विमोषण	२११२७	टन	१	१.२८	१०	१	१.१४	१००	१,८१,४१२	१६.१	
	११.४.१७.२८५	वन कार्यालयको सहयोगमा विमोषण भई अध्यायनमा रहेका वान उत्पादन तथा पार्कहरूको मर्मत सम्भार तथा व्यवस्थापन	२११२७	पाकेज	२	१.२८	१०	२	१.१८	१००	६,११,०००	१४.४	
	११.४.१७.११०	एकै स्थानको २०० रोपनीभन्दा बढी क्षेत्रफलको निजी जग्गामा किटो उत्पादन गर्न वन पञ्जारी २ फलफूलको किट कुटारोपणको लागि बिरुवा खरीद र बिरुवा १ निजी जग्गामाई स्थापित गर्न सकिने	२११२७	टन	१००००	१६.१०	१०	०	०.००	०	०	०	

क्र. नं.	क्रि. नं.	क्रियाकलाप	वर्षीय शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक भौतिक प्रगति			वार्षिक खर्च		वैकल्पिक
					सूचक	भार	क्वेट	सूचक	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
	११.१७.११	स्वामीय साहू विद्यालयको बरकाचेमा हरेक नगरमा बाग उद्यान लीटिगको पार्क निर्माण	११२७	पट्टी	१	१.२६	१०	१	१.२६	१००	१६,१११६	१००	
	११.१८.१८	भुजुदेवी मन्दिर परिसरमा सँवधानी विकास तथा संरक्षण कार्यक्रम	११२८	पार्केज	१	११.७६	४०	१	११.७६	१००	१६,१११६	१००	
क	पूर्वीगत कार्यक्रमको जम्मा												
आ	सानुखर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू												
	११.११.११	कैलिय तथा टाइटिक नर्सरी स्थापनाका लागि वार्षिक लगनमा तालिम प्राप्त नर्सरी नाइलको परिश्रमिक (वर्कफ्रन्ट कराउ)	११३१	जग्गा	१	१६६	१६६	१	१६६	१००	१६,१११६	१००	
	११.११.११	सिस्टिक नर्सरी स्थापनाका लागि सागबानी पारिधिक्कामा संरक्षणीय स्विक्रि कराउ	११३२	जग्गा	१	६१	३१	१	६१	१००	६,१११६	१००	
	११.११.११	सातावरण तथा राहटी बन तर्फको कार्यक्रम संयोजन खर्च। पृथार प्रवार तथा सामग्री उपपदन तथा प्रकाशन र वितरण	११३३	पार्केज	१	०.१६	१	१	०.१६	१००	०.१६	१००	
	११.११.११	राहटी पार्क, पिकनिक स्पट, नजपाक तथा राजमार्गका फिनारामा फ्लोर संकनन गर्ने बागको ढाँको रत्न फलामको गाई निर्माण र स्थापना	११३४	पट्टी	१०	०.१०	०.१	१०	०.१०	१००	०.१०	१००	
	११.११.११	राहटी पार्क, पिकनिक स्पट, नजपाक तथा राजमार्गका फिनारामा फ्लोर संकनन गर्ने बागको ढाँको वितरण	११३५	पट्टी	१०	०.०१	०.०१	१०	०.०१	१००	०.०१	१००	
	११.११.११	पट्टरण विवरण सातावरण संरक्षण तथा सातावरणीय परिसंरक्षण	११३६	पार्केज	१	१.६६	३	१	१.६६	०	०	०	

क्र. नं.	क्रि. नं.	क्रियाकलाप	सर्व शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक शीर्षक प्रगति			वार्षिक खर्च		शेरीफत
					सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
		समावेशको सञ्चालन अनुगमन तथा विवरण											
	२७.१०.१००	बातावरण संरक्षण तथा सडकपारदर्शक नागि वन समूह, रूवा विद्यापी, मीना समूह, आमा समूह लगायतलाई समावेश गरी स्वयम् सेवक परिचालन	१४३३	प्रतिशत	१	०.३३	०.३	१००	०.३३	१००	०.३०	१००	
	२७.१०.१२८	एके स्थानको २०० टोपनीभन्दा बढी वनस्पतको निजी जग्गाको फिटो उत्पादन दिन कन पनाती र फलफूलको बोट उत्पादन गर्ने ज्वलित फले, सडकको, कम्पनीको लागि बिरुवा संरक्षण तथा सम्भार साथै प्रति २०० टोपनी प्रति मीना १० इन्च	१४३३	संज्ञा	३	०.३८	०.५	०	०.००	०	०	०	
	२७.१०.१३०	बातावरण तथा जलवायु सम्बन्धि राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय दिवस तथा समारोह	१४३८	प्रतिशत	१	०.०५	०.१	१००	०.०५	१००	०.१०	१००	
	२८.१.८	बातावरण तथा सडकी वन सर्पको कार्यक्रम अनुगमन तथा मूल्यांकन र प्रतिवेदन तयारी	२४५१	प्रतिशत	१	१.३८	३	१००	१.३०	१००	१.८७५	१३.७	
आ	चालुवर्ष कार्यक्रमको जम्मा												
आ	कुलजम्मा खर्च												
						१००	११३.०		६.०१		१३.११		१८,६०,८००

शेरीफत प्रगति : ६३.४१ प्रतिशत

वित्तीय प्रगति : ६०.४२ प्रतिशत

नोट : कोभिड-१९ एवं जारी लिन्क बाधा तथा निजी जग्गाको एकै स्थानमा सुधारोपण सम्बन्धी कार्यको लागि पटक पटक सूचना प्रकाशन हुँदा पनि प्रस्तावना पेश हुन नसक्दाको प्रगति कम भएको

अनुसूची-३
वार्षिक लक्ष्य प्रगति विवरण

मन्त्रालय : उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय
कार्यक्रम/आयोजनाको नाम : पर्यटन प्रवर्धन तथा पूर्वाधार विकास कार्यक्रम

आ.व. : २०७७/०७८
व.उ.शी.नं.३०७००११४ (बजेट रु.लासमा)

क्र.नं.	क्र.नं.	संरचना/विषयवस्तु	सर्वेक्षण नं.	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति			वार्षिक बर्ष		क्षेत्र
				सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
व	पूनीगत बर्ष अन्तर्गतका कार्यक्रम											
१	पर्यापर्यटन तथा स्थानीय पर्यटन पूर्वाधार विकास											
	११४.०१.१११	जागतिकीय पार्क खुलाउने योजना निर्माण, हेटीडा उ.म.न.पा-१८ मकवानपुर (अन्य आवधिक विकास)	१११११	१	१८.८०	१०.००	१	१८.८०	१००	१०.००	१००	
	११४.०१.११२	हेटीडा-८ स्थित सिर्ष पकाशन संघ पर्यटकीय पूर्वाधार निर्माण, मकवानपुर	११११२	१	४.४३	३०.००	१	४.४३	१००	४.४३	१००	
	११४.०१.११३	हेटीडा-४, स्टेजस्ट मजदरेव पर्यटनमा पूर्वाधार निर्माण, हेटीडा	११११३	१	४.४३	१०.००	१	४.४३	१००	४.४३	१००	
	११४.०१.११४	हेटीडा-१८, पुम्बाडाँडामा रवाय प्रवाह प्रतिष्ठापन पूर्वाधार निर्माण, मकवानपुर	११११४	१	१४.१४	१०.००	१	१४.१४	१००	१४.१४	१००	
	११४.०१.११५	हेटीडा-१०, भुटबुढी जोरमा टोनी हेमन पार्क निर्माण, मकवानपुर	११११५	१	४.४३	३०.००	१	४.४३	१००	४.४३	१००	
	११४.०१.११६	हे.उ.म.न.पा-४ को पुष्पवन पार्कमा भौतिक पूर्वाधार निर्माण, मकवानपुर	११११६	१	४.४३	३०.००	१	४.४३	१००	४.४३	१००	
	११४.०१.११७	हेटीडा उ.म.न.पा. टान्देडीमा पर्यटन पूर्वाधार विकास निर्माण, मकवानपुर	११११७	१	१८.८०	१०.००	१	१८.८०	१००	१८.८०	१००	

क्र.सं.	क्र.सं.	कार्यक्रम/विषयव्याप	सर्व शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक प्रगति		वार्षिक बर्ष		शेषित रा
					सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	रकम रु.	प्रतिशत	
	१०.६.२३.३३८	हेटौडा-१० मा भुटनदेवी वन क्लबबाट निर्माण गरिएको पार्क निर्माण सम्पन्न गर्ने, मकवानपुर	३११०	वर्षा	१	९.४१	१०,००	०	०,००	०	०	
क		पूनीगत कार्यक्रमको जम्मा				९९.०९	१००,००		८९.९९		९०,९९९९२	
ख		घासुखर्च अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू										
	२.८.१.३०	घरेलु तर्फको अनुगमन, मुल्यांकन तथा कार्यक्रम सञ्चालन कार्य । प्रतिवेदन तयारी समेत । अनुगमन मुल्यांकन तथा कार्यक्रम कार्यान्वयन अगमन कार्य	३८११	वर्षा	१	०.९४	१,००	०	०	०	०	
ख		घासुखर्च कार्यक्रमको जम्मा				०.९४	१,००		०,००		०	
ख		कुलजम्मा बर्ष				१००	१००,००		८९.९९		९०,९९९९२	

वार्षिक प्रगति: ८९.९९ प्रतिशत
वित्तीय प्रगति: ८९.९९ प्रतिशत

मुलुककै अन्न भण्डारको रुपमा सुविध्यात तराई र भित्री मधेशको कृषि उत्पादनमा सहयोगी चुरेक्षेत्र र यसक्षेत्रका प्राकृतिक सम्पदाहरूको संरक्षण गरी आफू बाँचौं र भावी पुस्तालाई सरक्षित भविष्य प्रदान गरौं ।

“चुरेलाई बुझौं र बुझाऔं”

अनुसूची-४
वार्षिक लक्ष्य प्रगति विवरण

मन्त्रालय : उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय (बागमती प्रदेश)
कार्यक्रम/आयोजनाको नाम : डिभिजन वन कार्यालय कार्यक्रम
आ.व.: २०७७/०७८
व.उ.पी.नं.३०७०२०१२ (बजेट रु.लाखमा)

क्र.सं.	क्र.सं.	कार्यक्रम/विषयनाम	वर्ष	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक वौहिक प्रगति			वार्षिक बर्ष		शेषित
					रूपक	घर	रकट	रूपक	घर	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
ब	पूर्वीगत लक्ष्य	अन्तर्गतका कार्यक्रम											
	११.१.२९	डिभिजन/वन डिभिजन/निर्देशनालय/केन्द्र भवन निर्माण	१९९२	भवन	१	३३.९९	१००.००	१	९.७८	१८.३९	७१,३३१.९९	१८.३९	
	११.१.२९	असुख कल सुरक्षा भवन निर्माण बन्दीगृह अमा	१९९२	भवन	१	९.२०	१०.००	१	९.२०	१००	३९,०००.००	७१.९९	
	११.१.३१	डिभिजन/वन डिभिजन/निर्देशनालय/केन्द्र १ पूर्वीगत अमार खोच	१९९९	प्याकेज	१	०.९७	८.००	१	०.९७	१००	९,०००.००	९९.९७	
क	पूर्वीगत कार्यक्रमको जम्मा				३	४३.९६	१८८.००		११.०३		९९,३३१.९९		
ग	पश्चिमीगत कार्यक्रमको जम्मा												
	१.१.१.१	अधिकारस्तर स्तरी/स्वावी कर्मचारी	२९९९	जना	१	०.९३	०.९९	१	०.९३	१००	९,९००.९९	९३.८३	
	१.१.१.३	अधिकारस्तर आडी/स्वावी कर्मचारी	२९९९	जना	१४	०.९०	८९.९९	१४	०.९०	१००	८९,९९९.९९	९९.९९	
	१.१.१.७	अधिकारस्तर (केडी)/स्वावी कर्मचारी	२९९९	जना	१२	३.८८	००	१२	३.८८	१००	९९,९९९.९९	९९.९९	
	१.१.१.८	अधिकार स्तर पोचो/स्वावी कर्मचारी	२९९९	जना	७२	९८.२९	११६.९०	७२	९८.२९	१००	९९९,९९९.९९	९९.९९	
	१.१.१.९	अधिकार स्तर पोचो/स्वावी कर्मचारी	२९९९	जना	९	९.९९	९८.०३	९	९.९९	१००	९,९९९.९९	९९.९९	
	१.१.१.१०	अ.न.पा.पूर्वीगत स्तर/स्वावी कर्मचारी	२९९९	जना	२	०.९३	०.९९	२	०.९३	१००	९,९९०.००	९०.००	
	१.१.१.१२	अ.न.पा.पूर्वीगत स्तर/स्वावी कर्मचारी	२९९९	जना	३	०.९९	९९.९९	३	०.९९	१००	९९,९९०.००	९९.९९	
	१.१.१.१३	जीकिसार/स्वावी कर्मचारी	२९९९	जना	१	०.९९	९.९९	१	०.९९	१००	९,९९०.००	९९.९९	

क्र.सं.	क्र.सं.	संस्था/विषयवस्तु	वर्ष	वर्षिक मूल्य	इकाई	वार्षिक व्यय			वार्षिक शोध प्रगति			वार्षिक कार्य		शेषवस्तु
						रुपय	शर	शेड	रुपय	शर	शेड	रुपय	प्रतिवस्तु	
	१.१.१.१४	हेल्थर (स्वाधीन कर्मचारी)	२०११	जना	१	०.११	१.०१	१.०१	१	०.११	१००	०.२२०००	१.०१	
	१.२.२.१	स्वाधीन कर्मचारीको लागि भत्ता (मंजुरी भत्ता)	२०१२	जना	११०	२.२२	२६.४०		११०	२.२२	१००	१०.११	११.११	
	१.२.२.१	चौमासिक बन् ढरुवा बेटक तथा अन्त्येय बेटक	२०१४	पटक	४	०.०८	१.००		४	०.०८	१००	०.३२	०.३२	
	१.२.२.१	पशुपती स्थावर भत्ता	२०१४	जना	१	०.०१	०.१८		१	०.०१	१००	०.१८	०.१८	
	१.२.१०.१	पानेवाहा भत्ता	२०१४	जना	१	०.११	१.१०		१	०.११	१००	०.१०१०	२०.११	
	१.१.१.१	निजामती कर्मचारीहरूको पेशाक सव्य	२०११	जना	११०	०.११	११.००		११०	०.११	१००	४.२०	१८.१८	
	१.१.२.१	निजामती (खाद्यान्न)	२०१२	जना	११०	१.०१	१२.२०		११०	१.०१	१००	३०.१२३००८	४२.११	
	१.१.१.१	स्वाधीन कर्मचारीहरूको योगदानमा अगणित निमा	२०११	महिना	११०	०.११	१.२८		११०	०.११	१००	३.११०	४०.११	
	२.१.१.१	घातको महशुल	२०११	पटक	१०	०.०१	०.१०		१०	०.०१	१००	०.१००	१००.००	
	२.१.१.२	सब दिग्भिनको लागि घातको महशुल	२०११	पटक	४०	०.०४	०.४८		४०	०.०४	१००	०.०४००	४८.१४	
	२.१.२.१	विद्युत महशुल	२०११	पटक	२००	०.२०	२.८८		२००	०.२०	१००	१.८४००१०४	४४.०४	
	२.१.२.२	सब दिग्भिनको लागि विद्युत महशुल	२०११	पटक	४४	०.०८	०.४४		४४	०.०८	१००	०.४४००	८४.४४	
	२.१.१.१	नारको भिडने पानी	२०११	नारा	८०	०.०४	०.४८		८०	०.०४	१००	०.०४०	४४.४४	
	२.१.१.४	टर्मिनेसन महशुल	२०१२	षाकेन	४	०.०४	०.१०		४	०.०४	१००	०.२००	१०.११	
	२.१.१.१	सब दिग्भिनको लागि संचार महशुल	२०१२	षाकेन	४	०.०४	०.२०		४	०.०४	११८	०	०.००	
	२.१.१.१	इमेल, इन्टरनेट, वेबसाइट महशुल	२०१२	षाकेन	४	०.०४	०.१०		४	०.०४	१००	०.४००००	१००.००	
	२.१.१.४	सब दिग्भिनको लागि इन्टरनेट सेवा	२०१२	षाकेन	४	०.१४	१.४४		४	०.१४	१००	१.४००८	१८.१४	
	२.१.२.२	कर्मचारीको तषार सव्य	२०१२	जना	४	०.०४	०.०४		४	०.०४	१४८	०.००	०.००	
	२.१.२.१	सुपना अधिकारीको तषार सव्य	२०१२	जना	४	०.०४	०.०४		४	०.०४	१००	०.०४	१००.००	

क्र.सं.	क्र.सं.	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वर्ष	वार्षिक व्यय			वार्षिक वृद्धि			वार्षिक कार्य		कीटवत	
						रुपय	प्या	शेड	रुपय	प्या	शेड	रुपय	प्रतिवत		प्रतिवत
	२३.२.२	२२१२	प्राकृत	५	०.०२	०.२२		५	०.०३	१००		०.०३७७१	१००	१३.१०	
	२३.२.२	२२१२	प्राकृत	१०	०.०१	०.१०		१०	०.०३	१००		०.३१०३	१००	२३.११	
	२३.२.३	२२१२	प्राकृत	५१२०	०.३३	५.३३		५१२०	०.२२	१००		२.२५१४४	१००	५५.२४	
	२३.२.४	२२१२	प्राकृत	५१०	०.०५	५.०५		५१०	०.०३	१००		०.३०५३८	१००	२८.५२	
	२३.२.५	२२१२	प्राकृत	५२	०.०२	०.३८		५२	०.००	१००		०.०४२७७	१००	२१.७७	
	२३.३.३	२२१२	प्राकृत	२	०.०१	०.१०		२	०.०१	१००		०.१०	१००	१००.००	
	२३.३.४	२२१२	प्राकृत	५	०.५२	५.००		५	०.५२	१००		५.०२७२२	१००	१००.५५	
	२३.३.५	२२१२	प्राकृत	५	०.०६	५.००		५	०.०६	१००		०.५०९५४	१००	५०.५५	
	२३.३.६	२२१२	प्राकृत	५	०.०१	०.१२		५	०.०१	१००		०.२४३१	१००	२३.२८	
	२३.३.७	२२१२	प्राकृत	५	०.०१	०.१२		५	०.०१	१००		०.३३१०५	१००	७१.५०	
	२३.३.८	२२१२	प्राकृत	५	०.००	०.२०		५	०.००	१००		०.७९२६३	१००	५५.५१	
	२३.३.९	२२१२	प्राकृत	५	०.०२	०.२०		५	०.०२	१००		०.२०	१००	१००.००	
	२३.४.४	२२१२	प्राकृत	५	०.५०	५.२०		५	०.०५	१००		५.५५५४४	१००	५३.०४	
	२३.४.५	२२१२	प्राकृत	५	०.०५	०.५८		५	०.०५	१००		०.५३२४५	१००	५५.२१	
	२३.४.६	२२१२	प्राकृत	५	०.००	०.८		५	०.००	१००		०.८०	१००	१००.००	
	२३.४.७	२२१२	प्राकृत	५	०.०१	०.३३		५	०.०१	१००		०.३०३०८	१००	२५.३५	
	२३.४.८	२२१२	प्राकृत	५	०.०१	०.३३		५	०.०१	१००		०.३१७७८	१००	५०.५०	
	२३.४.९	२२१२	प्राकृत	५	०.५५	५.३८		५	०.५५	१००		५.३५९१	१००	५५.५५	
	२३.४.१०	२२१२	प्राकृत	५	०.२२	२.५२		५	०.२२	१००		०	१००	१००.००	
	२३.४.११	२२१२	प्राकृत	५	०.७७	७.५२		५	०.७७	१००		७.५२०५२	१००	७७.५२	

क्र.सं.	क्र.सं.	कार्यक्रम/विषयवस्तु	सर्वेक्षण क्र.सं.	सर्वेक्षण	वार्षिक व्यय			वार्षिक सौजन्य प्रगति			वार्षिक बर्ष		कैशियत
					रुपैयाँ	शेर	सुवेद	रुपैयाँ	शेर	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
	२१.०१८	देवार (व्यक्ति करार)	२०११	जवा	१	०.३३	२.३४	१	०.३३	१००	१,१८,८००	११.२७	
	२१.०१९	देवार सेवाको कार्यकारीको लागि सौदवाड खर्च	२०११	जवा	७	०.११	१.३४	७	०.११	१००	०,४४,०००	३८.३८	
	२१.१०.१	जब डिभिजन कार्यालयको लागि अन्य सेवा	२०१९	घटक	१	०.०८	०.४४	१	०.०८	१००	०,११,०००	११.४४	
	२१.१०.१	डिभिजन वन कार्यालयबाट अनुगमन तथा प्रतिक्रिया तयारी तथा कार्यक्रम संचालन खर्च	२०१९	घटक	१	०.०८	१.००	१	०.०८	०.००	०	०.००	
	२२.१.१	अनुगमन मुन्चिकन तथा कार्यक्रम कार्यालयन भ्रमण खर्च	२०११	घटक	१	०.०८	०.४०	१	०.०८	१००	०,११,०००	४१.३८	
	२२.१.१	आन्तरिक भ्रमण	२०११	घटक	१	०.०८	१.००	१	०.०८	१००	०,१०,१००	१०.१०	
	२२.१.१	घारपौमे जवारी सामान नबिकरण (विमा)	२०११	घटक	१	०.११	१.३३	१	०.११	१००	१,११,८००	८१.०८	
	२२.१.२	दुईगोठि सेवा तयारी खर्च नबिकरण (विमा)	२०११	घटक	१२	०.११	१.३४	१२	०.११	१००	०,४४,४००	७४.१८	
	२२.१.१	विभागात्मक खर्च	२०११	महिना	१२	०.०३	०.३२	१२	०.०३	१००	०,३०,४४४	८४.८१	
	२२.१.१	जब डिभिजनका लागि विषा खर्च	२०११	सन्ध्या	८	०.०१	०.०८	८	०.०१	१००	०,०९,९००	१९.९०	
	२२.२.१	स्वागत तथा नौगोठि उत्कार खर्च	२०११	घटक	३	०.०३	०.३०	३	०.०३	१००	०,३०,०००	३०.००	
	२२.२.२	नौगोठि स्वागत तथा उत्कार (जब डिभिजनको लागि)	२०११	घटक	१४	०.०१	०.१४	१४	०.०१	१००	०,१४,१००	८२.१४	
	२२.१.१	कार्यालयको घर भाडा	२०१२	महिना	१	०.२३	१०.८०	१	०.२३	१००	८,१४,०००	८०.००	
मा	वार्षिक कार्यक्रमको जम्मा												
मा	कुलजम्मा बर्ष												
					११.४४	१०.१०	११,०१,८००		१०.१०	१००	१०,८०,०००	९७.१९	

भौतिक प्रगति : ७१.७ प्रतिशत

वित्तीय प्रगति : ४२.९ प्रतिशत

नोट : देवार उत्कार एवं कार्यक्रमको आकार भएकाले विभागीय बजेटको बढि (जस भुक्तानी भएकोले प्रगति कम भएको)

अनुसूची-५
वार्षिक लक्ष्य प्रगति विवरण

मन्त्रालय : उद्योग पर्यटन वन तथा वातावरण मन्त्रालय

कार्यक्रम/आयोजनाको नाम : उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय (संघ सशर्त अनुदान कार्यक्रम) व.उ.शी.नं.३०७००१२० (बजेट रु.लाखमा)

आ.व.: २०७७/०७८

क्र. नं.	क्र.नं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	सर्वे शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक लक्ष्य			वार्षिक भौतिक प्रगति			वार्षिक खर्च		नोटिफायर	
					सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत		
अ	पूर्वीयत खर्च	अन्तर्गतका कार्यक्रम												
	११.४.१७.१११	अग्नी नियन्त्रण अग्नीचि सभाको उपकरण तथा सामान (वन तथा वातावरण संरक्षण विभाग)	११११७	प्याकेज	१	०.१७	१.००	१००	१	०.१७	१००	०.९९८१४	९९.८१	१४.९२० रुमा १४.९२० रुमा १४.९२० रुमा १४.९२० रुमा
	११.४.१७.११४	पकेट टोपमा नीडियुटी उत्पादन र खोती निस्तार (दिप्लु, जोश्वर, लोडबन्ना। वीउनाट), जपुवा। वन तथा वातावरण संरक्षण विभाग	११११७	प्याकेज	१	१.०१	१०.००	०	०	०.००	०	०	०.००	
	११.४.१७.११३	फनफुल विन्सा उत्पादन/सहित तथा तेलप (उन्नत जातका कागती, मुत्तला, नवर, अमला, विष्ठी, सेव, जोश्वर, पिकान्ट, मेकाडोमिया, एभीकासी, नालपाती। वन तथा वातावरण संरक्षण विभाग)	११११७	प्याकेज	१	१.०१	१०.००	१००	१	१.०१	१००	९.८४४१४	९८.४४	९९.०८११०९ प्रतिशत बजार गर्दा बजार गर्दा
	११.४.१७.१००	वन विरुद्ध उत्पादन नियम, राजकुटा, बडटर, टिक चोपे, सलवा, जामुन, जोश्वर, गोबे/बाटबन्ना, निमारे, निमारे, खनु, अम्कारी, डोफनी जातको ९० प्रतिशत र बाँकी मागको अम्कारी। वन तथा वातावरण संरक्षण विभाग)	११११७	प्याकेज	१	७.४७	२०.००	१००	१	७.४७	१००	१९.७४१०९	९८.७४	
	११.४.१७.१११	पर्यावरण प्रबर्द्धन। वन सर्वेक्षण विभाग	११११७	प्याकेज	१	१८.९७	३०.००	०	०	०.००	०	०	०.००	१४.९२० रुमा १४.९२० रुमा १४.९२० रुमा १४.९२० रुमा

क्र. नं.	क्रि. नं.	कार्यक्रम/क्रियाकलाप	वर्ष शीर्षक नं.	इकाई	वार्षिक व्यय			वार्षिक भौतिक प्रगति			वार्षिक खर्च		शैफियत
					सूचक	भार	बजेट	सूचक	भार	प्रतिशत	रकम रु.	प्रतिशत	
क	पूर्वीगत कार्यक्रमको जम्मा					₹५८	₹१००						
आ	सानुबर्ष अन्तर्गतका कार्यक्रमहरू												
	२.७.२६.१७१	विश्व शांतावरुण दिवस मनाउने । (अन्व)	२२४२२	प्रटक	१	०.३७	१.००	१००	१००	१.००	१००	१००	
	२.७.२६.१७२	वन ढकती नियन्त्रण तथा व्यवस्थापन योजना कार्यान्वयन । (अन्व)	२२४२२	प्रटक	१	१.१२	१.००	१००	१००	२.२२८	७१.२७	७१.२७	
	२.७.२६.१७६	वन अतिक्रमण स्टार्ट व्यवस्थापन । (अन्व)	२२४२२	प्रटक	१	१.८७	१.००	१००	१००	२.१४२	९२.१०	९२.१०	
	१.१.१.८	पारिस्थितिक कर्मचारी । नवयुवक स्तर (पौधे)	२११११	जना	११	२०.८९	११.९१	१००	१००	११.९१८८८८८८	११.९१	११.९१	
	१.१.१.९	पारिस्थितिक कर्मचारी । नवयुवक स्तर (पौधे)	२११११	जना	९	१९.२७	१३.७६	१००	१००	२७.०९७१२२	११.९१	११.९१	
	१.१.१.१	पौधाक (निजामति कर्मचारीहरूको पौधाक अर्थ)	२११२१	जना	९	०.३६	०.९०	१००	१००	०.८०	८८.८९	८८.८९	
	१.१.२.१	साधारण । निजामति साधारण	२११२२	जना	१२	८.१२	२१.७६	१००	१००	१०.१८७८७९७	४६.८२	४६.८२	
	१.२.२.१	मदती भत्ता । स्थायी कर्मचारीहरूको मदती भत्ता	२११२२	जना	२०	१.७९	२.८	१००	१००	२.९९	९१.९७	९१.९७	
	२.१.७.७१	भरत रत्ना शुल्क । नवयुवक जन श्रमक (कटार)	२२४११	जना	१२	१२.०६	१२.२६	१००	१००	१९.८६२८	९१.१४	९१.१४	
आ	सानुबर्ष कार्यक्रमको जम्मा					₹६०१	₹६८२			₹६०१	१०१.६९८८७		
आ	कुल जम्मा खर्च					₹१००	₹१६८२			₹६१०	₹१०९.७९७		

भौतिक प्रगति : ७७.९० प्रतिशत

वित्तीय प्रगति : ४७.७१ प्रतिशत

नोट : शीर्षक-१९ तथा विषयसूचीका कारण एन्टरप्राइज प्रकृतिको कार्य हुन नसकेको, विस्था करिबको रकमा १.२ प्रतिशत बढि रकममा सकार भएकी र एन्टर प्रेभमा मजदुरी बेसी भएताको रकमा एन्टर प्रकृति सूचना प्रणाली हुँदा पनि कोषी करिबै प्रस्ताव तथा मारकोको प्रगति कम भएको ।

अनुसूची-६

डि.व.का मकवानपुर अन्तर्गत सब.डि.व.का. अनुसार सामुदायिक वनहरूको विवरण

क्र. सं	सब विभिजन वन कार्यालय	क्षेत्रफल (हे)	घरघुरी संख्या	जनसंख्या	सा.व. संख्या	कार्यसमिति			महिला प्रतिशत
						महिला	पुरुष	जम्मा	
१	ब्रकैया	८,१९४.१४०	४६४३	२६००६	३३	१४०	२३१	३८१	३९.३७
२	भीमफेदी	४,४०८.७००	२४२४	१७७०६	१७	९०	११४	२०४	४३.९०२
३	छतिवन	८,४४४.४८४	४९३६	२६०७४	२८	११६	२०८	३२४	३४.८०२
४	हर्नासाडी	४,८१०.७२०	४७९०	२९४०९	१४	४९	१२३	१८२	३२.४९८
५	हेटौडा	२,९९६.८६०	४९९९	३२८७६	१६	६९	११३	१८२	३७.९९२
६	मकवानपुरगडी	३,०६४.६९०	४४४९	२४९८८	२९	१११	२०६	३१७	३४.०१६
७	फापरवारी	८,४९८.३२०	४०२३	३०,९३०	४२	१४२	२९८	४४०	३३.७७८
८	राइगाउँ	८,२२६.४७०	४३७३	२९८३६	३३	१४२	२४७	४०९	३७.९६४
जम्मा		४८६९४.३८४	३६४६७	२०९९२६	२९३	८९९	१४४९	२४४०	३६.६९

अनुसूची- ७

वन क्षेत्रको जग्गा अन्य प्रयोजनको लागि दिएको विवरण

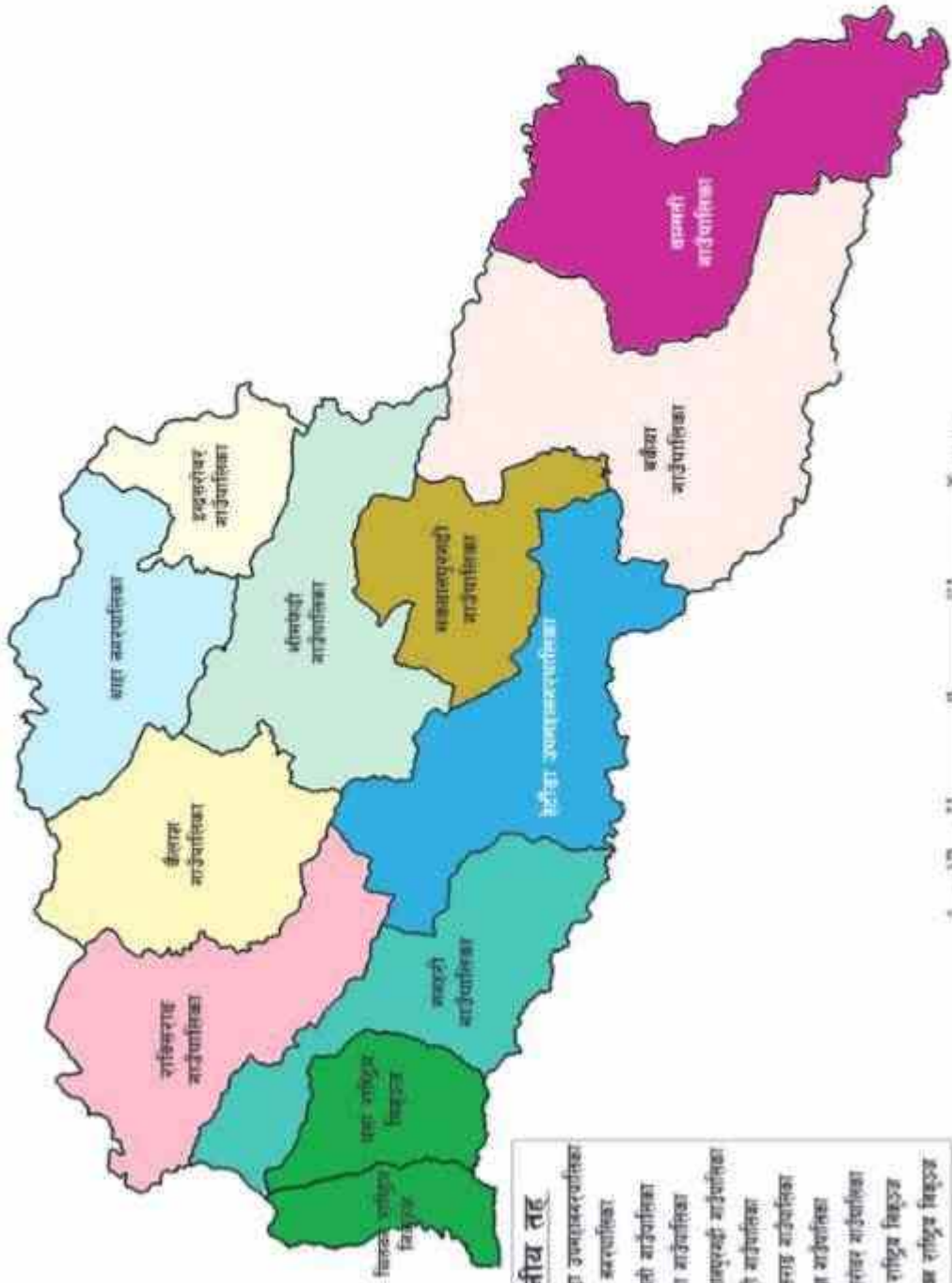
क्र.सं.	विवरण	क्षेत्रफल/संख्या	कौफयत
१	जम्मा क्षेत्र (हे.)	२२४.८०७२	
२	सघ संस्था	१४	
३	कटान भएका रुख संख्या (गोटा)	१८९२२	
४	कटान गर्नुपर्ने संख्या (गोटा)	३४६६०	
५	क्षातपूर्त वृक्षारोपण गर्नुपर्ने क्षेत्र (हे.)	४०३.००७	
६	सट्टा भर्ना जग्गा (हे.)	३८.१९८१	
७	क्षातपूर्त वृक्षारोपण गरी हस्तान्तरण भएका क्षेत्र (हे.)	०	

मकवानपुर जिल्ला मानचित्र

- स्थानीय तह**
- भन्ज्याङ्ग उद्यमवाहनसंस्था
  - बानेश्वर नगरपालिका
  - बानेश्वरी नगरपालिका
  - बखीया नगरपालिका
  - मकवानपुरकोट्टी नगरपालिका
  - मकवानपुर नगरपालिका
  - राक्सिराङ नगरपालिका
  - कैलाश नगरपालिका
  - इन्द्रनगर नगरपालिका
  - वनारानी नगरपालिका
  - चिप्लेख नगरपालिका

स्रोत - आन्तरिक विवरण

कोड - १०१ - १०२ - १०३ - १०४ - १०५ - १०६ - १०७ - १०८